

Brusel 23. června 2026
(OR. en)

10746/26

Interinstitucionální spis:
2025/0399 (COD)

ENER 413
TRANS 434
RELEX 861
ECOFIN 840
ENV 770
CODEC 1234
IA 172

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Rada
Č. předchozího dokumentu:	10340/26
Č. dok. Komise:	16772/25 + ADD 1
Předmět:	Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789 a zrušuje nařízení (EU) 2022/869 – obecný přístup

I. ÚVOD

1. Dne 10. prosince 2025 předložila Komise návrh revize nařízení, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě¹ (nařízení TEN-E), a návrh pozměňující směrnice, pokud jde o urychlení povolovacích postupů² (směrnice o povolování). Oba návrhy jsou součástí balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy, k němuž je připojeno sdělení Komise a dva podkladové dokumenty.

¹ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789 a zrušuje nařízení (EU) 2022/869 (dokumenty 16772/25 + ADD1 + ADD2).

² Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944, (EU) 2024/1788, pokud jde o urychlení povolovacích postupů (dokumenty 16775/25 + ADD1 + ADD2).

2. Cílem navrhovaného nařízení TEN-E je zlepšit plánování přeshraniční energetické infrastruktury, urychlit povolování, zajistit účinnější mechanismy pro sdílení nákladů a přínosů přeshraničních projektů a zvýšit odolnost a bezpečnost přeshraniční infrastruktury.

II. SOUČASNÝ STAV

3. Dne 11. prosince 2025 prezentovala Komise navrhované nařízení TEN-E a směrnici o povolování na zasedání Pracovní skupiny pro energetiku.
4. Dne 15. prosince 2025 ministři na zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku (energetika) vedli na základě podkladového dokumentu (dokument 15896/25) politickou rozpravu o balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy.
5. Dne 13. ledna 2026 prezentovala Komise v Pracovní skupině pro energetiku doprovodné posouzení dopadů týkající se uvedeného balíčku opatření a na témže zasedání zahájila tato pracovní skupina posuzování daných návrhů po jednotlivých člancích.
6. Dne 16. března 2026 ministři na zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku (energetika) vedli na základě podkladového dokumentu (dokument 6281/26) druhou politickou rozpravu o uvedeném balíčku.
7. Evropská rada ve svých závěrech ze dne 19. března 2026 vyzvala „spolunormotvůrce, aby v roce 2026 dospěli k dohodě o ambiciózním balíčku týkajícím se elektrizačních soustav s cílem rychle vybudovat nezbytnou infrastrukturu, zajistit její ochranu a odolnost a posílit propojení, a to na vnitrostátní i celoevropské úrovni, mimo jiné zefektivněním a urychlením povolovacích postupů, což přispěje k integrovanému a silnějšímu trhu s energií, a to při současném stanovení flexibilního přístupu k domácím příjmům z přetížení plynoucím z vnitřních nabídkových zón, který bude zohledňovat vnitrostátní okolnosti“. Balíček opatření pro evropské elektrizační soustavy je rovněž uveden mezi prioritními cíli plánu Evropského parlamentu, Rady Evropské unie a Evropské komise nazvaného „Jedna Evropa, jeden trh“.

8. Dne 20. května 2026 poskytl Výbor stálých zástupců pokyny pro další práci na balíčku opatření pro elektrizační soustavy, a to na základě diskusního dokumentu (dokument 8469/26) s hlavním zaměřením na ústřední scénář, příjmy z přetížení, bezpečnost a odolnost přeshraniční energetické infrastruktury, tichý souhlas a územní plánování.
9. Dne 17. června 2026 znění návrhu obecného přístupu posoudil Výbor stálých zástupců (dokument 10340/26).
10. Na základě výše uvedených politických rozprav v Radě, připomínek obdržených od členských států během posuzování legislativního návrhu v Pracovní skupině pro energetiku, výsledku jednání Výboru stálých zástupců a v souladu s pokyny Evropské rady ze dne 19. března 2026 předsednictví dosud vypracovalo sedm revizí nařízení TEN-E.
11. Nejnovější znění kompromisního návrhu předsednictví (dokument REV 7) je uvedeno v příloze této poznámky. Nové části textu oproti původnímu návrhu Komise jsou vyznačeny **tučně** a vypuštěné části textu jsou označeny symbolem „[...]“.

III. PŘEZKUM OSTATNÍMI ORGÁNY

12. V Evropském parlamentu je výborem příslušným pro tento návrh Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE). Zpravodajkou jmenovanou pro nařízení TEN-E je poslankyně EP Tsvetelina Penkova (S&D, BG). Očekává se, že Evropský parlament přijme svůj postoj k nařízení TEN-E nejpozději do října 2026.
13. Výbor regionů přijal k návrhu Komise stanovisko dne 5. března 2026³. Evropský hospodářský a sociální výbor přijal stanovisko k balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy dne 18. března 2026⁴.

³ Dokument 9866/26.

⁴ Dokument 9868/26.

IV. HLAVNÍ PRVKY KOMPROMISNÍHO NÁVRHU PŘEDSEDNICTVÍ

14. Níže jsou shrnuty nejdůležitější změny navrhovaného nařízení TEN-E. Předsednictví se domnívá, že nejnovější revize je pečlivě vyváženým kompromisem mezi různými postoji členských států a reaguje na obavy a nevyřešené otázky, na něž delegace poukázaly.

Pokud jde o ustanovení týkající se povolování:

15. Ustanovení týkající se organizace povolovacího postupu v článku 8 byla revidována s cílem zajistit kontinuitu stanovení jediného příslušného orgánu (již předpokládanou ve stávajícím nařízení TEN-E) a vyjasnit jeho úlohu kontaktního místa pro předkladatele projektů na seznamu Unie. Příslušný bod odůvodnění č. 39 byl rovněž změněn a byly do něj zahrnuty odkazy na vnitrostátní ústavní pořádek a právní systémy.
16. Pokud jde o dobu trvání a provádění povolovacího postupu, podobně jako ve směrnici o povolování byla ustanovení čl. 10 odst. 4 o tichém souhlasu v rámci povolovacího postupu jak v případě komplexních rozhodnutí, tak v případě konkrétních průběžných správních kroků změněna na dobrovolná. Zřízení digitálního portálu pro povolovací postup (čl. 10 odst. 5) bylo rovněž stanoveno jako nepovinné. Některé lhůty v rámci povolovacího postupu byly prodlouženy.
17. Některá vysvětlení týkající se převažujícího veřejného zájmu, posuzování vlivů na životní prostředí a zmírňujících opatření v rámci povolovacích postupů byla poskytnuta mimo jiné v článku 7 a bodě odůvodnění č. 36.

Pokud jde o ústřední scénář:

18. Byla provedena řada úprav článku 11 a odpovídajících bodů odůvodnění s cílem zajistit náležitou úlohu členských států při plánování rozvoje sítě a možnost nezbytných aktualizací. Zejména bylo vyjasněno, že v rámci ústředního scénáře a analýz citlivosti by byla vzata v potaz vnitrostátní a regionální specifika a aktuální vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu.

19. Ve znění návrhu se nyní rovněž stanoví, že údaje a předpoklady by ověřovaly členské státy, že ústřední scénář by byl přijat prostřednictvím prováděcího aktu a že další citlivostní aspekty nebo aktualizace ústředního scénáře by byly vypracovávány alespoň každých 24 měsíců. Aby se zamezilo duplikaci a snížila se administrativní zátěž, předpokládá se rovněž, že shromažďování údajů za tímto účelem by bylo koordinováno se sběrem dalších údajů.
20. Ve znění návrhu se nyní rovněž předpokládá, že při analýzách citlivosti by rovněž musely být zohledněny alternativní skladby dodávek a skladby poptávky, jakož i stávající trendy a prognózy.

Pokud jde o příjmy z přetížení:

21. Do článku 19 bylo zapracováno několik změn, které mají řešit připomínky členských států, pokud jde o výběr a přidělování příjmů z přetížení. Bylo vyjasněno, že provozovatelé přenosových či přepravních soustav budou příjmy z přetížení přidělovat, a nikoli fyzicky vyčleňovat. V kompromisním návrhu se zavádí mechanismus postupného zavádění, na jehož základě se míra přidělovaných ročních příjmů z přetížení zvyšuje z původních deseti procent o pět procentních bodů ročně, dokud nedosáhne 25 procent.
22. Bylo vyjasněno, že nařízení se nevztahuje na příjmy z přetížení vyplývající z vnitřních hranic nabídkových zón v rámci členského státu ani na příjmy z přetížení vybrané před jeho vstupem v platnost a že se příslušná částka vypočítá na ročním základě v souladu s metodikou vypracovanou podle čl. 19 odst. 4 nařízení 2019/943. Předsednictví rovněž upřesnilo, že přidělené finanční prostředky se uvolní ze samostatného vnitřního účtu na konci osmého kalendářního roku po jejich přidělení, tak aby mohly být použity v souladu s článkem 19 nařízení 2019/943.
23. Předsednictví rovněž vyjasnilo úlohu vnitrostátních regulačních orgánů a dále upřesnilo, na co by mohly být finanční prostředky vynaloženy. Zejména bude nyní rovněž možné vynakládat finanční prostředky na financování alternativních projektů, které sledují stejný cíl jako projekty na seznamu Unie a jsou zahrnuty do desetiletých plánů rozvoje sítě, a to za předpokladu, že na seznamu Unie nejsou k dispozici žádné dostatečně propracované projekty. V kompromisním návrhu se pro tyto účely rovněž předpokládá využití prováděcího aktu namísto aktu v přenesené pravomoci.

Pokud jde o sdružování projektů:

24. V článku 18 a v odpovídajícím bodě odůvodnění č. 71a se v nových změnách objasňuje, že členské státy, které realizují soubory projektů, mohou provozovatelům vodíkových sítí společně umožnit, aby uplatňovali rozdělení nákladů v čase, jak je stanoveno v čl. 5 odst. 3 nařízení 2024/1789. Kromě toho se Komise žádá, aby provedla posouzení účinnosti stávajících opatření na podporu rozvinutí přeshraničních projektů vodíkové infrastruktury.

Pokud jde o novou kategorii bezpečnosti a odolnosti:

25. Na žádost několika členských států byla do přílohy II zapracována nová samostatná kategorie bezpečnosti, odolnosti a oprav pro účely stávající elektroenergetické infrastruktury. Změny se týkají vybavení nebo zařízení speciálně určených k zajištění ochrany a odolnosti stávajících kritických prvků sítě podle nařízení (EU) 2019/943 a kritických součástí speciálně určených pro účely nouzových oprav v návaznosti na úmyslnou narušující událost s dopadem na stávající přeshraniční kritické prvky sítě, které byly dříve financovány z Nástroje pro propojení Evropy, nebo kritické podmořské elektrické infrastruktury tvořící součást přeshraniční kritické elektrické sítě vysokého napětí.
26. Bylo zavedeno několik záruk týkajících se kritických součástí: musí být určeny k zajištění kontinuity operací, tvořit část opravené infrastruktury, být určeny pro účely nouzových oprav, nesmí být čistě logistické povahy a musí být nezbytné pro bezpečný, spolehlivý a efektivní provoz systémů. V odpovídajícím bodě odůvodnění č. 8a bylo rovněž vyjasněno, že Komise by měla zajistit přiměřené využívání této kategorie, tak aby zůstalo k dispozici dostatečné množství finančních prostředků pro všechny politické cíle nařízení, a jak je stanoveno v článku 24, Komise zveřejní zprávu o provádění těchto projektů.

Pokud jde o další změny v textu:

27. Pokud jde o zprávy o zjišťování **potřeb infrastruktury** (článek 12), předpokládá se, že tyto zprávy zohlední současné a budoucí požadavky na rozvoj vnitrostátní soustavy. Byla rovněž revidována ustanovení o úloze a harmonogramu skupiny TEN-E, a to jak ve vztahu ke zprávě o zjišťování potřeb, tak k postupu sladění potřeb (článek 13).
28. V souvislosti s **investicemi s přeshraničním dopadem** (článek 17 a odpovídající bod odůvodnění 25a) byla doplněna vyjasnění týkající se participativní úlohy členských států, v nichž se uskutečňuje 10 % odhadovaných přínosů projektu, aniž jsou dotčeny náklady, které nesou jednotliví provozovatelé soustav, a byla zajištěna transparentnost analýzy nákladů a přínosů.
29. Navrhuje se prodloužit odchylku týkající se jednoho propojení pro Kypr a jednoho pro Maltu, tak aby Kypr a Malta mohly u těchto projektů zachovat status projektu společného zájmu podle tohoto nařízení do 31. prosince 2033 (článek 27).
30. Pokud jde o pravidla a ukazatele týkající se kritérií pro projekty stanovené v příloze IV, byla revidována **přenosová kapacita projektů přenosu elektřiny** a **kapacita elektrolyzérů** byla snížena na 150 MW (podobně jako v kategoriích infrastruktury stanovených v příloze II). Byl vložen odkaz na specifickou situaci okrajových a ostrovních členských států.

V. ZÁVĚR

31. S ohledem na výše uvedené skutečnosti se Rada vyzývá, aby na zasedání dne 26. června 2026 dosáhla obecného přístupu k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, ve znění uvedeném v příloze této poznámky.

2025/0399(COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789 a zrušuje nařízení (EU) 2022/869

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 172 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

¹ Úř. věst. C , , s. .

² Úř. věst. C , , s. .

- (1) Sdělení Komise ze dne 26. února 2025 o „Dohodě o čistém průmyslu“³ stanoví společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace. Zajištění cenově dostupné energie je klíčovou podmínkou konkurenceschopnosti průmyslu Unie, zejména energeticky náročných odvětví. Přístup k cenově dostupné energii je proto základním kamenem Dohody o čistém průmyslu i Akčního plánu pro cenově dostupnou energii⁴. Politiky dekarbonizace jsou zároveň významnou hnací silou růstu, pokud jsou dobře integrovány s průmyslovou politikou, politikou hospodářské soutěže, hospodářskou politikou a obchodní politikou, jak je uvedeno ve sdělení Komise ze dne 29. ledna 2025 o „Kompasu konkurenceschopnosti pro EU“⁵. Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119⁶ stanovila Unie ambiciózní rámec pro dosažení dekarbonizovaného hospodářství do roku 2050.

³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 26. února 2025, „Dohoda o čistém průmyslu: společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace“ (COM(2025) 85 final).

⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 26. února 2025: „Akční plán pro cenově dostupnou energii – Odhalení skutečné hodnoty energetické unie s cílem zajistit cenově dostupnější, účinnější a čistší energii pro všechny Evropany“, COM(2025) 79 final.

⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 29. ledna 2025, „Kompas konkurenceschopnosti pro EU“, COM(2025) 30 final.

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

- (2) V rámci ambicí nařízení (EU) 2021/1119 byl závazný cíl na úrovni Unie pro energii z obnovitelných zdrojů na rok 2030 zvýšen na 42,5 % energie z obnovitelných zdrojů ve skladbě zdrojů energie Unie do roku 2030 s cílem dosáhnout 45 %⁷, a závazný cíl na úrovni Unie pro energetickou účinnost byl učiněn ambicióznějším, a to snížit konečnou spotřebu energie v Unii do roku 2030 o 11,7 % ve srovnání s prognózami z roku 2020⁸. Vzhledem k tomu, že průběžný cíl snížit do roku 2030 čisté emise skleníkových plynů o nejméně 55 % ve srovnání s rokem 1990 je na dobré cestě, navrhla Komise dne 2. července 2025 změnu nařízení (EU) 2021/1119⁹, kterým se stanoví cíl Unie v oblasti klimatu pro rok 2040, a to snížit čisté emise skleníkových plynů o 90 % ve srovnání s rokem 1990.

⁷ Směrnice (EU) 2023/2413 ze dne 18. října 2023, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652 (Úř. věst. L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 ze dne 13. září 2023 o energetické účinnosti a o změně nařízení (EU) 2023/955, (Úř. věst. L 231, 20.9.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj>).

⁹ COM(2025) 524 final ze dne 2. července 2025.

- (3) Transformace energetiky Unie v souladu s uvedenými cíli, a to včetně rychlé elektrifikace, rozšíření výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů bez využití fosilních paliv, většího využívání plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů, integrace energie, **snížení energetické izolovanosti pro vzájemně nepropojené nebo velmi málo propojené soustavy** a většího využívání inovativních řešení, se neobejde bez nezbytné infrastruktury. Současné investice do přeshraniční energetické infrastruktury jsou zjevně nedostatečné pro transformaci a budování energetické infrastruktury potřebné k podpoře těchto cílů a existuje značný rozdíl mezi našimi potřebami přeshraniční elektroenergetické infrastruktury a rychlostí a úrovní rozvoje infrastruktury na úrovni přenosové i distribuční soustavy.¹⁰ Pokud jde o elektřinu, přibližně polovina přeshraničních potřeb elektřiny pro rok 2030 (41 z 88 GW) zůstane nevyřešena a očekává se, že tento rozdíl se v příštím desetiletí ještě zvýší. Do roku 2040 bude potřeba přeshraniční elektrické kapacity činit 108 GW¹¹. Je proto nutné zvýšit investice do energetické infrastruktury a Draghiho zpráva¹² poukazuje zejména na potřebu rychle zvýšit zavádění přeshraniční energetické infrastruktury, aby se dekarbonizoval evropský průmysl. V Dohodě o čistém průmyslu¹³ a v doprovodném „Akčním plánu pro cenově dostupnou energii“¹⁴ Komise zdůraznila klíčovou úlohu dokončení energetické unie prostřednictvím investic do energetické infrastruktury a přeshraničních sítí pro zajištění konkurenceschopnosti průmyslu a prosperity obyvatel Evropské unie, jakož i cenové dostupnosti a bezpečnosti dodávek energie.

¹⁰ ACER (2024): Rozvoj elektrické infrastruktury na podporu konkurenceschopného a udržitelného energetického systému (zpráva o monitorování z roku 2024).

¹¹ ENTSO-E (2025), desetiletý plán rozvoje sítě 2024. Příležitosti pro účinnější evropský energetický systém do roku 2050. Zpráva o nedostacích v infrastruktuře.

¹² M. Draghi (2025): „Budoucnost evropské konkurenceschopnosti“.

¹³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 26. února 2025, „Dohoda o čistém průmyslu: společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace“, COM(2025) 85 final.

¹⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 26. února 2025, „Akční plán pro cenově dostupnou energii – Odhalení skutečné hodnoty energetické unie s cílem zajistit cenově dostupnější, účinnější a čistší energii pro všechny Evropany“ (COM(2025)79 final).

- (4) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869¹⁵ stanovilo hlavní směry pro včasný rozvoj a interoperabilitu prioritních koridorů a oblastí transevropské energetické infrastruktury s cílem přispět k zajištění zmírňování změny klimatu, zejména k dosažení cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu [...] pro rok 2030 a cíle dosažení klimatické neutrality nejpozději do roku 2050, a k zajištění propojení, energetické bezpečnosti, integrace trhu a systému, hospodářské soutěže ve prospěch všech členských států, jakož i dostupných cen energie. Nařízení (EU) 2022/869 zejména určuje projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu, usnadňuje jejich realizaci a určuje podmínky způsobilosti těchto projektů pro finanční pomoc Unie. Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu však vzhledem ke své přeshraniční povaze nejenže vytvářejí významné pozitivní externality a podporují solidaritu, ale také s sebou nesou specifické výzvy pro předkladatele projektů, jelikož spadají do různých jurisdikcí a z důvodu koordinačních problémů a často asymetrického rozdělení nákladů a přínosů. Proto i nadále vyžadují rámec na úrovni Unie.

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869 ze dne 30. května 2022, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (ES) č. 715/2009, (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943 a směrnice 2009/73/ES a (EU) 2019/944 a zrušuje nařízení (EU) č. 347/2013 (Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

- (5) Ačkoli některé členské státy, zejména vnitrozemské, čelí v krátkodobém horizontu specifickým výzvám vyplývajícím z provádění plánu REPowerEU, a musí proto pokračovat ve svém úsilí o diverzifikaci, a to i posílením dodavatelské infrastruktury a rozvojem alternativních dodavatelských tras, cíle nařízení (EU) 2022/869 zůstávají z velké části platné [...] a stávající rámec transevropských energetických sítí by měl být upraven tak, aby plně odrážel očekávané změny energetického systému, které vyplynou z nového politického kontextu, a zejména z cíle klimatické neutrality do roku 2050 a z navrhovaného průběžného cíle pro rok 2040. Zejména je zapotřebí integrovanější plánování soustav, aby se podpořil stále více vzájemně závislý a decentralizovaný vnitřní trh s energií, rychlejší povolenací postupy a zajištění bezpečnosti a odolnosti přeshraniční energetické infrastruktury, které by se náležitě odrazily v revidovaném rámci transevropských energetických sítí. Vedle nových politických souvislostí a cílů byl v posledním desetiletí rychlý i technologický rozvoj. Tento vývoj by měl být zohledněn v kategoriích energetické infrastruktury, na něž se vztahuje toto nařízení, v kritériích pro výběr projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu, jakož i v prioritních koridorech a tematických oblastech. Současně by se ustanovení tohoto nařízení neměla dotknout práva členského státu stanovit podmínky pro využívání svých energetických zdrojů, jeho volby mezi různými energetickými zdroji a základní skladby jeho zásobování energií, jak je stanoveno v článku 194 Smlouvy.
- (6) Realizace třinácti identifikovaných prioritních koridorů a tematických oblastí transevropské energetické infrastruktury je zásadní pro dosažení cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu, včetně další integrace trhu, energetické bezpečnosti, cíle klimatické neutrality do roku 2050 a dostupnosti cen energie. Tyto priority zahrnují investice do přenosu a skladování elektřiny, elektrizačních soustav na moři pro energii z obnovitelných zdrojů, inteligentních elektrizačních soustav, vybavení a zařízení určených k zajištění ochrany a odolnosti stávajících kritických prvků sítě, přepravy, skladování a terminálů vodíku, elektrolyzérů, přepravy a skladování oxidu uhličitého, jakož i do monitorovacích, kontrolních a digitalizačních výbav a zařízení nezbytných pro stávající vysokonapěťové sítě přeshraničního významu.

- (7) Energetická infrastruktura Unie by měla být modernizována, aby se zvýšila její odolnost vůči přírodním nebo člověkem způsobeným katastrofám, nepříznivým účinkům změny klimatu, úmyslným nepřátelským akcím a ohrožení její bezpečnosti, zejména pokud jde o evropské kritické infrastruktury podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2022/2557¹⁶.
- (8) V současném geopolitickém kontextu je důležité zajistit nepřetržitý tok elektřiny přes hranice, aby byla zajištěna bezpečnost dodávek. To závisí nejen na odolnosti propojovacích vedení mezi členskými státy, ale také na odolnosti kritických prvků sítě. Toto nařízení by proto mělo zavést novou kategorii infrastruktury v podobě investic do vybavení a zařízení přímo spojených s kritickými prvky sítě a určených ke zvýšení jejich odolnosti a ochrany. Tato nová kategorie infrastruktury by měla zahrnovat kritické prvky sítě, jak je stanoveno v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943¹⁷, které podporují bezpečnost sítí a bezpečnost dodávek v souladu s krizovými scénáři a plány rizikové připravenosti členských států podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/941¹⁸. **Aby byla zajištěna efektivní odolnost a ochrana síťové infrastruktury, mohou být při výběru projektu případně náležitě zohledněna unijní řešení, zejména pokud jde o technologie v oblasti elektrizačních soustav.**

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2557 ze dne 14. prosince 2022 o odolnosti kritických subjektů a o zrušení směrnice Rady 2008/114/ES (Úř. věst. L 333, 27.12.2022, s. 164, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj>).

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj>).

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/941 ze dne 5. června 2019 o rizikové připravenosti v odvětví elektroenergetiky a o zrušení směrnice 2005/89/ES (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/941/oj>).

- (8a) Vzhledem ke stále častějšímu výskytu úmyslných narušujících událostí je dále nezbytné posílit solidaritu v rámci Unie s cílem podpořit zejména ty členské státy, které jsou geopolitické situaci vystaveny nejvíce, a to i prostřednictvím Nástroje pro propojení Evropy v oblasti energetiky. Unie by proto měla podporovat rovněž investice do kritických součástí speciálně určených pro nouzovou opravu a obnovu kritické elektroenergetické infrastruktury s přeshraničním významem s cílem zvýšit připravenost Unie na opravy v důsledku závažných úmyslných narušujících událostí týkajících se energetické infrastruktury. V tomto ohledu by tato nová kategorie infrastruktury měla zahrnovat také součásti pro účely nouzových oprav, pokud jsou tyto investice omezeny výhradně na zajištění rychlé opravy kritické sítě v důsledku úmyslných narušujících událostí. Mohla by zahrnovat rovněž regionální nouzové rezervy kritických součástí zajišťující rychlou opravu těchto kritických součástí sítě. Vzhledem k regionálnímu dopadu možných narušení kritické infrastruktury přeshraničního významu a s ohledem na nákladově optimálnější přístup by do těchto projektů měly být zapojeny alespoň dva členské státy nebo alespoň jeden členský stát a smluvní strana Energetického společenství či třetí země a tyto projekty mohou zahrnovat regionální hromadění zásob kritických součástí. Finanční prostředky na opravárenská opatření týkající se kritických prvků sítě po úmyslných narušujících událostech by měly být poskytovány výjimečně a pouze v případě, že není k dispozici žádné alternativní financování.**
- (8aa) Rozsah této kategorie by měl být omezen na přeshraniční vysokonapěťovou elektroenergetickou infrastrukturu, která v minulosti obdržela podporu v rámci Nástroje pro propojení Evropy, nebo na kritická podmořská elektrická propojovací vedení tvořící součást přeshraniční vysokonapěťové elektroenergetické sítě. Tím se zajistí, aby unijní podpora byla i nadále cílená a v souladu s Akčním plánem EU o bezpečnosti kabelů, v němž jsou podmořské elektrické kabely, zejména propojovací vedení, označeny za kritickou infrastrukturu vystavenou zvýšenému riziku záměrných narušení, a to zejména v Baltském moři.**

- (8b) Při provádění ustanovení uvedených v této nové kategorii by se úmyslnými narušujícími událostmi měl rozumět nepřátelský akt nebo série nepřátelských aktů, jako jsou sabotáže, fyzické útoky nebo kybernetické útoky, či kombinace těchto aktů, které výrazně poškozuji infrastrukturu nebo znemožňují její provoz.**
- (8c) Kromě toho se v nařízení (EU) 202X/XXX [nařízení o plánech národního a regionálního partnerství] stanoví specifický cíl, podle něhož mají plány národního a regionálního partnerství přispívat k posilování bezpečnosti Unie na základě zlepšování schopností odhalovat hrozby, předcházet jim a reagovat na ně, a to i posilováním energetické a dopravní kritické infrastruktury a kybernetické bezpečnosti. V rámci tohoto specifického cíle mohou členské státy do svých plánů národního a regionálního partnerství zahrnout opatření na podporu energetické infrastruktury. V případě krize s dopadem na energetickou infrastrukturu mohou členské státy své plány národního a regionálního partnerství změnit a částku flexibility využít na podporu oprav a obnovy po daném incidentu.**
- (8d) (8d) V zájmu zajištění vyváženého plnění cílů tohoto nařízení by Komise měla zajistit přiměřené využívání nové kategorie infrastruktury zahrnující vybavení a zařízení, jejichž cílem je zvýšit odolnost a ochranu stávající přeshraniční elektroenergetické infrastruktury a související kapacity v oblasti oprav, tak aby bylo zajištěno, že pro všechny politické cíle sledované tímto nařízením zůstane k dispozici dostatečné finančních prostředků. Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu v kategorii infrastruktury týkající se bezpečnosti, odolnosti a oprav pro účely stávající elektroenergetické infrastruktury by měly ve víceletém finančním rámci na období 2028–2034 představovat nejvýše 5 % celkové finanční podpory stanovené v Nástroji pro propojení Evropy pro projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu.**

- (9) Zahraniční investice sice mohou přinést výhody, jako jsou větší možnosti financování kapitálově náročných projektů, ale mohou také zvýšit vystavení Unie rizikům souvisejícím s energetickou bezpečností, jako jsou přerušení nebo snížená spolehlivost přeshraničních toků, zejména pokud tyto zahraniční investice pocházejí ze třetích zemí s odlišnými geopolitickými zájmy než Unie. Transparentnost, pokud jde o vlastnictví konečného příjemce, včetně informací o konečném investorovi a účasti na kapitálu, jak je stanoveno v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/452¹⁹, přeshraniční energetické infrastruktury a projektů s přeshraničním dopadem, má proto zásadní význam pro to, aby se Unie nestala závislou na nedůvěryhodných třetích zemích, a měla by být zohledněna při výběru projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu.
- (10) Aby se zajistil nákladově efektivní a urychlený rozvoj soustav a přístup k nim v Unii, měla by při řešení systémových potřeb vedle fyzického posilování sítí hrát významnou úlohu bezdrátová řešení, protože mohou být zavedena rychleji a s nižšími náklady. Zavedení těchto technologií by se mělo zvážit před investicemi do rozšiřování infrastruktury soustavy. Za tímto účelem by nová kategorie infrastruktury měla zahrnovat investice do bezdrátových technologií a digitálních řešení, včetně softwarových řešení, pokud jsou použity u stávajících kritických prvků sítě důležitých pro přeshraniční obchod a pokud přinášejí kvantifikované výhody pro integraci trhu z pohledu zvýšení přeshraniční kapacity.

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/452 ze dne 19. března 2019, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic směřujících do Unie (Úř. věst. L 79I, 21.3.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).

- (11) S nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1789²⁰ a směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1788²¹ byl přijat legislativní balíček opatření pro dekarbonizovaný plyn a vodík s cílem stanovit společná pravidla na úrovni Unie pro přechod na obnovitelné a nízkouhlíkové plyny. Kategorie infrastruktury stanovené v tomto nařízení by měly být plně v souladu s cíli uvedeného balíčku a měly by zajistit, aby projekty energetické infrastruktury měly významný přeshraniční dopad. **Ohledně skladování energie odpovídají přeshraniční dopady na stabilitu a flexibilitu soustavy instalované kapacity skladovacích zařízení.** Pokud je to technicky možné a nejúčinnější, měla by být při přípravě takových projektů zohledněna možnost změny využití stávající infrastruktury a vybavení.
- (12) Měly by být zřízeny regionální skupiny (dále jen „skupiny“) za účelem navrhování a přezkoumávání projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu, což povede k vypracování regionálních seznamů projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu. Za účelem zajištění široké shody by tyto skupiny měly zahrnovat členské státy, vnitrostátní regulační orgány, předkladatele projektů a příslušné zúčastněné strany a zajišťovat úzkou spolupráci mezi nimi. V rámci této spolupráce by měly vnitrostátní regulační orgány v případě potřeby poskytovat skupinám poradenství, mimo jiné ohledně proveditelnosti vnitrostátních regulačních aspektů navrhovaných projektů a proveditelnosti navrhovaného harmonogramu schválení regulačními orgány.

²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1789 ze dne 13. června 2024 o vnitřním trhu s plynem z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem, o změně nařízení (EU) č. 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 a (EU) 2022/869 a rozhodnutí (EU) 2017/684 a o zrušení nařízení (ES) č. 715/2009 (Úř. věst. L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>).

²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1788 ze dne 13. června 2024 o společných pravidlech pro vnitřní trh s plynem z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem a o změně směrnice (EU) 2023/1791 a zrušení směrnice 2009/73/ES (Úř. věst. L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

- (13) V zájmu zvýšení účinnosti procesů plánování sítě a rozvoje projektů by měla být posílena spolupráce mezi skupinami. Je třeba, aby při usnadňování této spolupráce hrála aktivní úlohu Komise s cílem řešit možný dopad projektů vyvinutých v jednom regionu na jiné regiony.
- (14) Za účelem doplnění skupin bylo s podporou Komise zřízeno několik fór pro regionální spolupráci. Regionální spolupráce v rámci fór a skupin a mezi nimi je klíčovým nástrojem k zajištění hlubší integrace evropského energetického systému. Čtyři skupiny na vysoké úrovni pokrývají různé evropské regiony, a to i se zapojením třetích zemí: skupina pro plán propojení baltského trhu s energií (BEMIP), skupina pro spolupráci v oblasti energetiky v Severním moři (NSEC), skupina na vysoké úrovni pro propojení jihozápadní Evropy (SWE) a skupina na vysoké úrovni pro energetické propojení střední a jihovýchodní Evropy (CESEC). Regionální spolupráce na těchto fórech úspěšně podpořila monitorování a urychlila realizaci klíčových projektů energetické infrastruktury regionálního rozměru a opatření v oblasti integrace trhu. Tato fóra regionální spolupráce by proto měla být stále více využívána na podporu dosažení cílů tohoto nařízení.
- (15) Každé dva roky by měl být sestaven nový unijní seznam projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu (dále jen „seznam Unie“). Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu, které byly dokončeny nebo které již nesplňují příslušná kritéria a požadavky stanovené v tomto nařízení, by v následném seznamu Unie už neměly být uvedeny.

- (16) Stávající projekty společného zájmu a stávající projekty ve společném zájmu, které mají být zařazeny na následný seznam Unie, by měly podléhat stejnému výběrovému procesu pro sestavení regionálních seznamů a pro sestavení seznamu Unie, který se uplatňuje na navrhované projekty, ledaže již získaly schválení příslušného vnitrostátního regulačního orgánu nebo konečné investiční rozhodnutí poskytující dostatečnou záruku jejich výstavby nebo jejich výstavba již probíhá a vykazují dostatečný pokrok ve výroční zprávě; v takovém případě by měly zůstat na seznamu Unie.
- (17) Pokud stávající projekty společného zájmu a stávající projekty ve společném zájmu, které mají být zařazeny do následného seznamu Unie, podléhají stejnému výběrovému procesu pro sestavení regionálních seznamů a pro sestavení seznamu Unie, který se uplatňuje na navrhované projekty, měla by být administrativní zátěž co nejvíce snížena, například použitím informací o projektu předložených dříve při posuzování, pokud jsou stále aktuální.
- (18) Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu by měly splňovat společná, transparentní a objektivní obecná i zvláštní kritéria s ohledem na jejich přínos pro cíle energetické politiky. Aby byly navrhované projekty v oblasti elektřiny, s výjimkou inteligentních elektrizačních soustav a projektů specificky určených k poskytování ochrany a odolnosti stávajícím kritickým prvkům sítě, způsobilé k zařazení na seznam Unie, měly by být součástí nejnovějšího dostupného desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii. Stejně tak by navrhované projekty v oblasti vodíku a elektrolyzérů měly být součástí nejnovějšího dostupného desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii.
- (19) Udržitelnost z hlediska **snížování emisí skleníkových plynů zejména prostřednictvím** integrace obnovitelných zdrojů energie do elektrizační soustavy [...] jsou klíčovými kritérii pro zajištění souladu politiky v oblasti transevropských energetických sítí s cíli Unie v oblasti energetiky a klimatu a s cíli klimatické neutrality do roku 2050, a to se zohledněním specifík jednotlivých členských států při dosahování cíle klimatické neutrality. Za tímto účelem je udržitelnost jedním z kritérií hodnocení, která je nutné uplatnit u všech kategorií projektů.

- (20) Roste potřeba silnější integrace trhu a propojitelnosti sítí Unie se sítěmi Evropského hospodářského prostoru (EHP) a Energetického společenství. Přínosy a náklady projektů ve společném zájmu mezi členským státem a zemí v EHP nebo smluvní stranou Energetického společenství by proto měly být posuzovány kumulativně pro Unii a dotčenou zemi v EHP nebo dotčenou smluvní stranu v Energetickém společenství.
- (21) Unie by měla usnadňovat infrastrukturní projekty, které přímo propojují síť Unie se sítěmi třetích zemí, jež jsou vzájemně výhodné a nezbytné pro energetickou transformaci a dosažení cílů v oblasti klimatu a které rovněž splňují specifická kritéria příslušných kategorií infrastruktury podle tohoto nařízení. Aby se posílilo zaměření na přeshraniční projekty a zachovala se doplňkovost s vnější politikou Unie, měly by projekty, v případě projektů ve společném zájmu, přímo propojovat členský stát s prvním místem připojení k elektrické síti nebo prvním místem připojení k vodíkové síti nebo k síti oxidu uhličitého ve třetí zemi.
- (21a) Ohledně vodíku nemají všechny členské státy přístup ke geologickým formacím vhodným pro jeho skladování. Zařízení pro skladování vodíku, které se nachází ve třetí zemi, však může být zdrojem významných výhod nejen pro třetí zemi, ale také pro členský stát, k němuž je prostřednictvím přímého vodíkového potrubí připojeno. Tato vodíková potrubí mohou požádat o status projektu ve společném zájmu podle tohoto nařízení, což může poskytnout další pobídky pro výstavbu takových úložišť vodíku v dané třetí zemi.**
- (22) Pokud jde o projekty ve společném zájmu týkající se elektrických sítí, měly by být způsobilé pouze projekty propojení energetických systémů za předpokladu, že jejich přenosová kapacita může být plně využita pro tržní výměny. Příslušní provozovatelé přenosových soustav jsou povinni předem posoudit dopady všech projektů na bezpečnost a stabilitu sítě, aby se potvrdilo, že projekt může být plně integrován do elektrických sítí dotčených zemí.

- (23) Je nezbytné zajistit, aby projekty ve společném zájmu, kterým je přiznán prioritní status, skutečně podporovaly cíle Unie v oblasti vnitřního trhu, bezpečnost dodávek a klimatické neutrality. Projekty ve společném zájmu by proto měly být způsobilé k zařazení na seznam Unie pouze tehdy, pokud politický rámec zúčastněné třetí země vykazuje vysokou úroveň sblížení a je podporován mechanismy prosazování a pokud tyto projekty prokazatelně přispívají k celkovým cílům politiky Unie a třetích zemí v oblasti energetiky a klimatu, pokud jde o bezpečnost dodávek a dekarbonizaci.
- (24) Vysoká míra sblížení rámce politiky by měla být předpokládána u smluvních stran z Evropského hospodářského prostoru (EHP) nebo Energetického společenství nebo ji lze v případě jiných třetích zemí prokázat prostřednictvím dvoustranných dohod, které obsahují příslušná ustanovení o cílech politiky v oblasti klimatu a energetiky týkajících se dekarbonizace, jež dále posoudí příslušná skupina za podpory Komise. Kromě toho by třetí země, s níž Unie spolupracuje na vývoji projektů ve společném zájmu, měla usnadnit podobný harmonogram pro zrychlené provádění a další opatření na podporu politiky, jak stanoví toto nařízení.
- (25) Zúčastněná třetí země by měla zajistit, aby část projektu ve společném zájmu, která se nachází ve třetí zemi, a veškeré další investice nezbytné k plnému využití přínosů projektu ve společném zájmu, jako je například posílení vnitřní elektrizační soustavy, byly rovněž považovány za prioritu a byly realizovány včas, aby bylo zajištěno plné využití projektu.
- (25a) Ve stále propojenější evropské elektrizační soustavě se nepřímé socioekonomické přínosy projeví v členských státech, v nichž fyzické energetické toky procházejí sítěmi třetích zemí. Tyto dopady mezi soustavami by měly být určeny a zohledněny v metodikách analýzy nákladů a přínosů. V zájmu zajištění transparentnosti by měly sítě ENTSO zveřejňovat výsledky analýzy nákladů a přínosů u všech projektů, z nichž bude patrné, jak jsou přínosy rozděleny mezi jednotlivé země, včetně hostitelských i nehostitelských zemí.**

- (26) Aby se zajistilo, že projekty ukládání oxidu uhličitého, které zahrnují třetí země, přispívají k přeshraniční přepravě a ukládání oxidu uhličitého způsobem, který je v souladu s požadavky Unie v oblasti klimatu a životního prostředí, měly by být tyto projekty způsobilé pouze tehdy, pokud jsou nezbytné k fungování přeshraniční přepravy a ukládání oxidu uhličitého a pokud třetí země zachovává a účinně prosazuje odpovídající právní rámec. Tento právní rámec ve třetí zemi by měl zajistit uplatňování norem a záruk, které zabrání únikům oxidu uhličitého a zaručí bezpečnost a účinnost trvalého uložení oxidu uhličitého pro ochranu klimatu, lidského zdraví a ekosystémů. Tyto normy a záruky by měly poskytovat úroveň ochrany přinejmenším rovnocennou úrovni stanovené v právu Unie. Je třeba předpokládat, že smluvní strany z Evropského hospodářského prostoru nebo Energetického společenství tyto normy a záruky splňují.

- (27) Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu by měly být prováděny co nejrychleji a měly by být pečlivě sledovány vnitrostátními příslušnými orgány, agenturou nebo skupinou s náležitým ohledem na dodržování požadavků na zapojení zúčastněných stran a právních předpisů v oblasti životního prostředí a minimální administrativní zátěž pro předkladatele projektů. Zvláštní pozornost by měla být věnována posouzení rizik, pokud jde o přizpůsobení se změně klimatu a o fyzickou a kybernetickou bezpečnost, přičemž by se mělo v příslušných případech vycházet z požadavků směrnice (EU) 2022/2557, pokud jde o odolnost kritických subjektů, a z požadavků směrnice Evropského parlamentu a Rady 2022/2555²², pokud jde o opatření pro vysokou úroveň kybernetické bezpečnosti v celé Unii, a předkladatelé projektů by měli příslušným vnitrostátním orgánům podat zprávu o opatřeních přijatých na základě posouzených rizik. Předkladatelé projektů by měli během provádění projektů rovněž podávat zprávy o souladu s právními předpisy v oblasti životního prostředí a prokazovat, že projekty nepůsobí významné poškozování životního prostředí ve smyslu článku 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852²³. U stávajících projektů společného zájmu, které dosáhly dostatečné vyspělosti, by tyto aspekty měly být zohledněny skupinami při výběru projektů pro následný seznam Unie.
- (28) Komise by měla mít možnost jmenovat evropské koordinátory pro projekty, které se potýkají se zvláštními obtížemi nebo zpožděním, aby usnadnila provádění projektů, které se potýkají s obtížemi.

²² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2555 ze dne 14. prosince 2022 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii a o změně nařízení (EU) č. 910/2014 a směrnice (EU) 2018/1972 a o zrušení směrnice (EU) 2016/1148 (směrnice NIS 2) (Úř. věst. L 333, 27.12.2022, s. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

²³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

- (29) Povolovací postup by neměl vést k administrativní zátěži neúměrné rozsahu nebo složitosti projektu ani by neměl vytvářet překážky rozvoje transevropských sítí a přístupu na trh.
- (30) Projektům společného zájmu a projektům ve společném zájmu by měl být na vnitrostátní úrovni přidělen „prioritní status“, aby se zajistilo jejich rychlé administrativní zpracování a aby byl zajištěn bezodkladný režim ve všech soudních řízeních a postupech řešení sporů, které se jich týkají.
- (31) Členské státy, které projektům energetické infrastruktury v současné době nepřikládají nejvyšší možný národní význam, pokud jde o povolovací postup, jsou vybízeny, aby zvážily zavedení takto vysokého národního významu, a to zejména tam, kde by to mohlo vést k urychlení povolovacího postupu. **Pokud byl tento status přiznán, měly by jej členské státy zohlednit při územním plánování a v případech, kdy projekty získají omezení vlastnických práv třetích osob, pokud tento status negativně neovlivní národní bezpečnost a obranu.**
- (32) Členské státy, které v současné době nemají zrychlená nebo bezodkladná soudní řízení vztahující se na projekty energetické infrastruktury, by měly být vybízeny, aby zavedení takových postupů zvážily, a to zejména na základě vyhodnocení toho, zda by to vedlo k rychlejšímu provádění těchto projektů.
- (33) Projekty týkající se zařízení pro vodík, zařízení využívajících elektrolyzéry a zařízení pro oxid uhličitý přispívají k cílům v oblasti energetiky a klimatu, a to i s ohledem na potřebu urychlit zavádění energie z obnovitelných zdrojů a její začlenění do skladby zdrojů energie v **zájmu dosažení cílů Unie**. Proto by všechny projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu týkající se vodíku, zařízení využívajících elektrolyzéry a zařízení pro oxid uhličitý měly být považovány za projekty veřejného zájmu z hlediska energetické politiky a členské státy by měly mít možnost považovat je za projekty převažujícího veřejného zájmu, s výjimkou kulturního dědictví a případů, kdy existují jasné důkazy, že tyto projekty mají významné nepříznivé účinky na životní prostředí, které nelze zmírnit nebo kompenzovat.

- (34) Projekty v oblasti elektroenergetické infrastruktury jsou vzhledem ke své úloze při integraci zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, řešení flexibility, skladování energie a elektrifikace obecně považovány za zásadní pro dosažení klimatické neutrality. Proto by se až do dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality mělo mít při posuzování střetu různých právních zájmů za to, že tyto projekty jsou v převažujícím veřejném zájmu a slouží k ochraně veřejného zdraví a bezpečnosti, s výjimkou kulturního dědictví a pokud existují jasné důkazy, že tyto projekty mají významné nepříznivé účinky na životní prostředí, které nelze zmírnit nebo kompenzovat, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944²⁴. **Tento předpoklad nebrání členským státům v tom, aby vyvažovaly protichůdné právní zájmy způsobem, který zohledňuje prioritní povahu jiných zájmů, jako jsou aspekty obrany, ani aby v jednotlivých případech dospěly k závěru, že tyto aspekty mohou mít precedens v konkrétním zákonu o územním plánování, v řízení o nabytí omezení vlastnických práv třetích osob nebo v jakýchkoli jiných relevantních konkrétních správních nebo právních aktech a postupech.**

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

- (35) Vzhledem k jejich významu pro dosažení klimatické neutrality a jejich strategickému významu jako projektů na seznamu Unie by mělo být členským státům umožněno, aby projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu v oblasti elektřiny²⁵, které byly výslovně zahrnuty do vnitrostátního plánu rozvoje, jenž byl podroben strategickému posouzení vlivů na životní prostředí v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES²⁶ a v případě pravděpodobného významného vlivu na lokality sítě Natura 2000 rovněž podroben příslušnému posouzení podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43/EHS, mohly být vyňaty z posouzení vlivů na životní prostředí podle směrnice 2011/92/EU, z posouzení jejich důsledků pro ochranu druhů podle čl. 12 odst. 1 směrnice 92/43/EHS a článku 5 směrnice 2009/147/ES a z posouzení jejich důsledků pro lokality sítě Natura 2000. Tyto výjimky by měly být možné až do dosažení klimatické neutrality.

²⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 26, 28.1.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj> [...]).

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (Úř. věst. L 197, 21.7.2001, s. 30, <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

- (36) Za účelem zmírnění případných dopadů těchto výjimek **by měly členské státy v případě, že projekt, který má v úmyslu využít výjimky, požádat o povolení, prověřit, zda projekt nemá významné dopady na životní prostředí, které se liší od dopadů, které již byly očekávány a zohledněny při posuzování vlivů národního plánu rozvoje na životní prostředí. Kromě toho by členské státy měly určit, zda je pravděpodobné, že záměr bude mít významný vliv na životní prostředí v jiném členském státě, což vyžaduje posouzení vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států. [...]**Po provedení tohoto screeningu a za **předpokladu, že tyto příslušné orgány u daného projektu neshledaly, že by mohl mít pravděpodobně nepředvídatelný nebo významný dopad na životní prostředí v jiném členském státě, zajistit, aby byla uplatněna vhodná a přiměřená zmírňující opatření s ohledem na použití nejlepších dostupných technologií. Pokud není možné takováto zmírňující opatření uplatnit, příslušné orgány by měly zajistit, aby předkladatelé projektů přijali vhodná kompenzační opatření k řešení těchto vlivů, která – nejsou-li k dispozici jiná přiměřená kompenzační opatření – mohou zahrnovat peněžní náhrady určené na programy na ochranu druhů, pokud to vnitrostátní právo povoluje. [...]**Pokud se zjistí, že projekt má nepředvídané dopady, což příslušnému orgánu **znemožňuje určit tato vhodná a přiměřená zmírňující nebo případně kompenzační opatření, měl by mít tento orgán možnost požádat předkladatele projektu, aby provedl posouzení vlivů konkrétního projektu na životní prostředí zaměřené na zjištěná rizika a umožňující posoudit, která opatření je vhodné zavést. Je-li[...]** pravděpodobné, že projekt bude mít významné negativní vlivy na životní prostředí jiného členského státu, měly by příslušné vnitrostátní orgány zajistit, aby dotčené členské státy spolupracovaly na určení opatření k zamezení významných vlivů, případně k jejich zmírnění nebo kompenzaci.

- (37) Aby se urychlilo zavádění transevropské energetické sítě, měly by být jasně stanoveny podmínky pro uplatňování zvláštních výjimek, jak jsou stanoveny v právních předpisech Unie v oblasti životního prostředí. Zejména při posuzování toho, zda existují uspokojivá alternativní řešení k energetickým projektům, by měl být rozsah takového posouzení omezen na alternativní řešení, která zajistí dosažení stejného cíle ve stejném nebo podobném časovém rámci a zároveň nepovedou k výrazně vyšším nákladům. Při porovnávání časového rámce a nákladů uspokojivých alternativních řešení by příslušné orgány měly mít možnost zohlednit potřebu urychlené a nákladově efektivní realizace projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu v souladu s prioritami stanovenými v jejich integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu a jejich aktualizacích předložených Komisi podle nařízení (EU) 2018/1999.
- (38) Podobně při uplatňování příslušné odchylky stanovené ve směrnici 92/43/EHS je vhodné, aby příslušné orgány mohly v odůvodněných případech, kdy lze rozumně prokázat, že plán nebo projekt před zavedením opatření nevratně neovlivní celkovou soudržnost sítě Natura 2000, bude zachována environmentální integrita lokality a zajištěna vysoká úroveň ochrany lokalit sítě Natura 2000, povolit, aby se kompenzační opatření prováděla souběžně s realizací plánu nebo projektu.

- (39) V zájmu snížení složitosti, zvýšení účinnosti a transparentnosti a posílení spolupráce mezi členskými státy by členské státy měly zajistit, aby existoval jediný příslušný orgán odpovědný za usnadnění a koordinaci všech povolovacích postupů směřujících k vydání komplexního rozhodnutí, za spolupráci s ostatními dotčenými orgány a příslušnými vnitrostátními orgány jiných členských států, za působení jako jediné kontaktní místo pro předkladatele projektů, které [...] **usnadňuje** jejich kontakt s ostatními orgány, a za sledování vývoje a zpoždění projektů na seznamu Unie, **příčemž je současně třeba respektovat vnitrostátní ústavní pořádek. Aby byla zajištěna flexibilita, měly by mít členské státy možnost zvolit si druh povolovacího systému, který je v souladu se stávající pravomocí relevantních příslušných vnitrostátních orgánů v rámci jejich právních systémů. Spoluprací s příslušnými vnitrostátními orgány jiných členských států by neměla být dotčena výlučná pravomoc vnitrostátních orgánů rozhodovat o projektech nacházejících se na jejich území.**
- (40) V zájmu zvýšení účinnosti postupů by příslušné vnitrostátní orgány měly být rovněž odpovědné za zajištění toho, aby u hybridních projektů přenosu a výroby elektřiny byly časové lhůty pro vydání povolení přizpůsobeny všem aktivům projektu tak, aby se urychlil povolovací postup pro výrobní a přenosová zařízení.

- (41) V zájmu zjednodušení a urychlení povolovacího postupu pro projekty uvedené na seznamu Unie, které se nacházejí ve dvou nebo více členských státech, by dotčené členské státy měly společně určit jediné kontaktní místo mezi příslušnými vnitrostátními orgány [...]s cílem usnadnit [...] postup [...] a vydávat [...] jedno konečné komplexní rozhodnutí. **Toto komplexní rozhodnutí musí respektovat svrchovanost členských států, a tedy i pravomoc vnitrostátních orgánů rozhodovat o projektech na jejich území. Konečné komplexní rozhodnutí vydané jediným kontaktním místem by proto mělo mít podobu nezávazného dokumentu, který určuje závazné rozhodnutí příslušných vnitrostátních orgánů a dotčených orgánů každého členského státu a odkazuje na ně. Existence jednoho referenčního dokumentu, i když nezávazného,** by měla omezit administrativní zátěž pro předkladatele projektů a snížit složitost, zvýšit účinnost a urychlit povolovací postup, zejména pokud členské státy stanoví společné postupy se sladěnými lhůtami a posouzeními. V zájmu zajištění účinné přeshraniční spolupráce by se Komise měla zaměřit na určené prioritní projekty propojení a posílit koordinaci a monitorování jejich realizace a povolování. Za tímto účelem by Komise měla podporovat členské státy při určování společných postupů pro účinný a efektivní povolovací postup.
- (42) Je-li to vhodné, měly by mít členské státy možnost zahrnout do komplexních rozhodnutí rovněž rozhodnutí učiněná v rámci jednání s jednotlivými vlastníky pozemků zaměřená na udělení přístupu k pozemku, jeho vlastnictví nebo právo tento pozemek obsadit v kontextu územního plánování, které obecně vymezuje využívání půdy určité oblasti, včetně dalšího rozvoje, jako jsou např. dálnice, železnice, budovy a ochrana chráněných krajinných oblastí, a není prováděno konkrétně pro účely plánovaného projektu a udělování provozních povolení. V rámci povolovacího postupu by mělo být možné, aby projekt společného zájmu zahrnoval rovněž přidruženou infrastrukturu, a to do té míry, do níž je to základním předpokladem pro vybudování nebo fungování projektu.

- (43) Toto nařízení, zejména ustanovení o udělování povolení, účasti veřejnosti a provádění projektů společného zájmu, by mělo platit, aniž jsou dotčeny právo Unie a mezinárodní právo, včetně ustanovení o ochraně životního prostředí a lidského zdraví a ustanovení přijatých v rámci společné rybářské politiky a integrované námořní politiky, zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/89/EU²⁷.
- (44) Je nezbytné, aby byly informovány zúčastněné strany, včetně občanské společnosti, a aby s nimi byly vedeny konzultace s cílem zajistit úspěch projektů a omezit námitky vůči nim. Navzdory existenci zavedených norem zajišťujících účast veřejnosti při rozhodovacích postupech týkajících se životního prostředí, které v plném rozsahu platí pro projekty společného zájmu, by měla být požadována další opatření, která zajistí co možná nejvyšší standardy transparentnosti a účasti veřejnosti ve všech relevantních otázkách povolovacího postupu pro projekty společného zájmu. Pokud se na ně již vztahují vnitrostátní předpisy na základě stejných nebo vyšších standardů, které stanoví toto nařízení, měla by předběžná konzultace před povolovacím řízením být nepovinná a mělo by se zabránit zdvojování právních požadavků.

²⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/89/EU ze dne 23. července 2014, kterou se stanoví rámec pro územní plánování námořních prostor (Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 135, <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/89/oj>)

- (45) Správné a koordinované provádění směrnic 2001/42/ES a 2011/92/EU a případně Úmluvy Evropské hospodářské komise OSN o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí²⁸ podepsané v Aarhusu dne 25. června 1998 (dále jen „Aarhuská úmluva“) a Úmluvy o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států²⁹ podepsané dne 25. února 1991 v Espoo (dále jen „úmluva z Espoo“) by mělo zajistit harmonizaci hlavních zásad posuzování vlivů na životní prostředí a klima, včetně přeshraničních souvislostí. Komise vydala pokyny podporující členské státy s cílem zjednodušit u energetické infrastruktury postupy posuzování vlivů na životní prostředí a zajistit soudržné uplatňování postupů posuzování vlivů na životní prostředí vyžadovaných pro projekty společného zájmu podle práva Unie.
- (46) Je důležité zefektivnit a zlepšit povolovací postup a současně v největší možné míře a při řádném zohlednění zásady subsidiarity respektovat pravomoci členských států a postupy uplatňované při budování nové energetické infrastruktury. Vzhledem k naléhavosti rozvoje energetických infrastruktur by mělo zjednodušení povolovacích postupů stanovit jasnou lhůtu pro vydání rozhodnutí příslušných orgánů o výstavbě projektu. Tato lhůta by měla vést k účinnému definování a řízení postupů. Toto nařízení by mělo stanovit maximální lhůty. Členské státy však mohou usilovat o zkrácení lhůt tam, kde je to proveditelné, zejména pak u projektů, jako jsou inteligentní elektrizační soustavy, které nemusí vyžadovat tak složité povolovací postupy jako projekty přenosové infrastruktury.

²⁸ Úř. věst. L 124, 17.5.2005, s. 4.

²⁹ Úř. věst. C 104, 24.4.1992, s. 7.

- (47) Nedostatek zdrojů orgánů vydávajících povolení a nedostatečná digitalizace povolovacích postupů a dostupnost údajů jsou překážkami, které povolovací postupy zpomalují. Očekává se, že digitalizace a vhodné využití prvků umělé inteligence urychlí postupy a zvýší účinnost procesů tím, že umožní rychlejší vyřizování žádostí a zvýší transparentnost díky lepšímu přístupu k informacím o procedurálních krocích a požadavcích. Digitalizace povolovacích postupů však zaostává a údaje jsou často rozptýleny mezi různými příslušnými orgány bez jednotných digitálních procesů nebo platforem a bez zajištění interoperability. To vede k nejasnostem ohledně statusu žádostí a brání identifikaci úzkých míst. [...] **Poskytnutí digitálního portálu nebo několika propojených portálů** [...] pro všechny kroky v rámci povolovacích postupů pro **projekty v oblasti energetické infrastruktury, včetně projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu**, proto **může zajistit**, aby digitalizace postupů byla [...] transparentní a **případně interoperabilní** a maximalizovala své přínosy z hlediska urychlení povolovacího postupu. **Takový portál nebo portály by mohly** [...] předkladatelům projektů umožnit podávat žádosti, kontrolovat jejich status a přiřazovat je příslušným orgánům a orgánům pak umožnit jejich zpracování, neboť budou mít přístup ke všem relevantním údajům a informacím, aniž by bylo nutné provádět mezistupně v papírové podobě. Kromě toho by tento **portál nebo portály** [...] **mohly** umožňovat získávání statistických údajů o celkovém průběhu povolovacích postupů v členských státech. **Je-li zřízen více než jeden portál, je zajištěno propojení mezi portály, pokud každý portál přesměrovává uživatele nebo obsahuje odkazy na ostatní relevantní portály. Členské státy mají možnost zajistit vyšší stupeň vzájemného propojení, interoperability a komunikace mezi portály.** Tento **portál nebo portály** [...] by měly využívat bezpečné a interoperabilní prostředky poskytované evropskými peněženkami digitální identity v souladu s požadavky nařízení (EU) č. 910/2014 pro fyzické osoby a v budoucnu evropskými podnikatelskými peněženkami v souladu s [nařízením (EU) č. XXX/20YY] pro právnické osoby, které umožní elektronickou identifikaci a autentizaci, podepisování dokumentů a opatřování dokumentů pečeti, předkládání dokumentů a zasílání nebo přijímání oznámení mezi příslušnými orgány a hospodářskými subjekty.

- (48) Příslušné orgány by měly nést odpovědnost za zajištění dodržování lhůt stanovených v tomto nařízení. Dále by členské státy měly v souladu s naléhavostí zavádění energetických infrastruktur a strategickým významem projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu pro dosažení cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu a v rozsahu, v jakém existuje ve vnitrostátním právu pojem tichého souhlasu, [...] **mít možnost stanovit**, aby nevyjádření ze strany vnitrostátních příslušných orgánů ve lhůtě stanovené v tomto nařízení nebo nevyjádření ze strany dotčeného orgánu ve lhůtě stanovené příslušným vnitrostátním orgánem **nebo ve spolupráci s ním** vedlo ke konkrétním **průběžným správním krokům**, sestávajícím ze **všech správních kroků přijatých dotčenými orgány v průběhu celého povolovacího postupu**, včetně uspořádání konzultací nebo vyžádání si stanoviska různých subjektů **nebo orgánů nebo konečného komplexního rozhodnutí**, které jsou schváleny tichým souhlasem nebo kladnou odpovědí, s výjimkou rozhodnutí v oblasti životního prostředí, a v **případech, kdy by takové schválení vedlo k tomu, že by v rámci projektu bylo možno zahájit stavební práce**. Ustanoveními tohoto nařízení není dotčena možnost, aby členské státy uplatnily tichý souhlas na rozhodnutí týkající se životního prostředí, pokud je v jejich právních systémech taková možnost stanovena. Aby bylo zajištěno účinné uplatňování tohoto opatření a zaručena práva třetích stran na soudní ochranu, měly by příslušné orgány zveřejnit všechna přijatá rozhodnutí.

- (49) Povolovací postup by měl zahrnovat dva postupy, a to nepovinný postup před podáním žádosti, v jehož rámci je připravena a příslušným vnitrostátním úřadem schválena úplná dokumentace žádosti, a povinný zákonný povolovací postup mezi schválením dokumentace a okamžikem, kdy orgány vydají komplexní rozhodnutí. Ve fázi před podáním žádosti by měly příslušné vnitrostátní orgány provést řadu úkolů. Měly by prověřit projekt a informovat předkladatele projektu o tom, jaká oprávnění, studie, povolení a posouzení jsou nutná k dokončení povolovacího postupu, včetně posouzení vlivů na životní prostředí a zmírňujících nebo kompenzačních opatření, která by měla být použita. Měly by vymezit rozsah a úroveň podrobnosti dokumentace uvedené v závěrech screeningu a zajistit, aby od předkladatele projektu nebyla vyžadována žádná následná dokumentace s výjimkou případů, kdy došlo k podstatné změně projektu nebo jeho okolního prostředí, která způsobila, že podmínky a předpoklady použité pro stanovení rozsahu nejsou použitelné. Měly by vypracovat podrobný harmonogram povolovacího postupu. Po obdržení návrhu dokumentace žádosti, včetně všech přípravných dokumentů, by měly rozhodnout, zda se dokumentace považuje za úplnou, nebo zda je třeba doplnit chybějící informace v souladu s tím, co bylo zjištěno během postupu před podáním žádosti.
- (50) Je-li to považováno za účelné, mohou příslušné vnitrostátní orgány navrhnout požadavky na povolovací postup a veřejné konzultace u určitého projektu tak, aby probíhaly ve fázích, pokud se tím povolovací postup zjednoduší a urychlí.
- (51) Toto nařízení by se mělo vztahovat pouze na povolování projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu, účast veřejnosti v těchto projektech a na regulaci těchto projektů. Členské státy by nicméně měly mít možnost přijmout vnitrostátní ustanovení, jejichž prostřednictvím budou uplatňovat stejná nebo podobná pravidla na jiné projekty, které nemají status projektů společného zájmu nebo projektů ve společném zájmu ve smyslu tohoto nařízení.

- (52) Proces desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii poskytuje pevný základ pro identifikaci projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu. Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (síť ENTSO pro elektřinu), Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav (síť ENTSO pro plyn), Evropská síť provozovatelů vodíkových sítí (síť ENNOH) a provozovatelé přenosových soustav sice nadále hrají v tomto procesu důležitou úlohu, je však zapotřebí většího zefektivnění a řízení, zejména pokud jde o definování scénářů pro budoucnost, určení dlouhodobých nedostatků v infrastruktuře a úzkých míst energetické infrastruktury a řešení těchto nedostatků pomocí nejvhodnějších řešení, aby se zvýšila politická váha, relevantnost a robustnost tohoto procesu. Agentura a Komise by proto měly mít větší úlohu v procesu vypracovávání desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii podle nařízení (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789.

- (53) Vzhledem k tomu, že zvolený scénář a jeho základní předpoklady hrají významnou úlohu v procesu plánování rozvoje sítě pro celou Unii, měla by Komise hrát ústřední úlohu při jeho definování v **úzké spolupráci se sítěmi ENTSO**. To by mělo pomoci zefektivnit vstupy a zajistit lepší soulad s politickými cíli Unie. **Je důležité, aby byl v rámci výchozích předpokladů zohledněn obecný cíl zvýšit integraci vnitřního trhu, a to i snížením izolace okrajových a ostrovních členských států.** Je rovněž vhodné, aby desetileté plány rozvoje sítě pro celou Unii vycházely z jednoho ústředního scénáře **doplňného** [...] o analýzy citlivosti [...] **zkoumající například alternativní skladby dodávek, [...] skladby poptávky nebo zaznamenané systémové trendy.** Tyto citlivostní aspekty by měly přispět k prozkoumání škály věrohodných způsobů dekarbonizace, a posílit tak robustnost rámce EU pro plánování infrastruktury při současném zohlednění skutečné dynamiky evropského energetického systému a plánovacích variant na straně členských států. [...] Hlavním účelem scénáře je poskytnout společný základ pro posouzení nedostatků v infrastruktuře a přínosů kandidátských projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu s **cílem dosáhnout integrace trhu a sblížování cen.** Společný scénář, který se má použít pro desetiletý plán rozvoje sítě podle článku 55 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1788, by měl být v souladu s ústředním scénářem. Pro účely informovanějších investičních rozhodnutí by mohly být vzaty v úvahu analýzy citlivosti vypracované v souladu s článkem 11 tohoto nařízení, jakož i další scénáře nebo analýzy citlivosti. Zvýšený význam ústředního scénáře vyžaduje úzké zapojení sítě ENTSO pro elektřinu, sítě ENNOH a sítě ENTSO pro plyn, členských států a agentury, aby bylo zajištěno poskytnutí příslušných údajů a informací a aby byl scénář sladěn s vnitrostátním vývojem a **odrážel vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu a zohledňoval vnitrostátní a regionální specifika, včetně rozdílů v cenách energie mezi regiony.** Použité předpoklady by měly členské státy ověřit. Referenční skupina zúčastněných stran by měla i nadále poskytovat koordinovaný přínos a poradenství zainteresovaných stran při tvorbě scénářů.

- (53a) **Za účelem řešení potřeb infrastruktury se značným přeshraničním významem by posílení vnitřní elektrizační soustavy v rámci členského státu mohla být případně spojena s dalšími investicemi zaměřenými na řešení určité přeshraniční potřeby, tak aby mohla být považována a posouzena jako jediný projekt podle tohoto nařízení, pokud tyto projektové klastry a zahrnuté investiční položky splňují relevantní kritéria pro projekty společného zájmu.**
- (54) Proces zjišťování potřeb infrastruktury by měl hrát významnější úlohu při řízení plánovaných investic do infrastruktury. Oproti současné praxi by měl být tento proces širší a měl by důkladněji zohledňovat meziodvětvové vazby a bezdrátová řešení, aby bylo možné jasně určit, jaká řešení nejlépe poslouží energetickému systému při dosahování cílů v oblasti energetiky a klimatu. Agentura by se měla více zapojit do stanovení rámce procesu a jeho ověřování, aby se zvýšila míra přijetí následných řešení nezbytných k odstranění nedostatků. Agentura by měla vypracovat metodiky pro proces určování potřeb infrastruktury, který má provádět síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH, aby zajistila, že výsledky budou dostatečně spolehlivé a v souladu se zásadami stanovenými v tomto nařízení. Konečné schválení zprávy o zjišťování potřeb rozhodovacím orgánem skupiny TEN-E by mělo být silným signálem pro předkladatele projektů, kde jsou případné projekty potřebné.

- (55) Komplexnější a podrobnější proces zjišťování potřeb infrastruktury by měl umožnit lepší sladění plánovaných projektů s potřebami rozšíření přenosové kapacity. Měl by také umožnit následný proces vedoucí k určení nových řešení, která by mohla řešit nesladěné potřeby. Provozovatelé přenosových soustav by měli být primárním subjektem, který navrhne možné projekty k odstranění nedostatků, ale měla by být zvážena i alternativní řešení pocházející od jiných zúčastněných stran. Proto by měl být postup sladění potřeb výsledkem regionální spolupráce a do diskusí by měly být zapojeny příslušné zúčastněné strany. Ústřední úloha Komise v tomto procesu by měla posílit regionální spolupráci a zapojení členských států, vnitrostátních regulačních orgánů, předkladatelů projektů a dalších příslušných zúčastněných stran do úsilí o vypracování nejvhodnějších projektů, ať už se jedná o bezdrátová nebo infrastrukturní řešení, která by odpovídala případným neřešeným potřebám. V krajním případě by Komise měla mít právo vyhlásit výzvu k předkládání návrhů s cílem překonat nedostatečný pokrok při řešení přetrvávajících nedostatků. Mělo by být zajištěno, aby byly způsobilé projekty **podle platných postupů** co nejdříve zahrnuty do následných vnitrostátních plánů rozvoje, desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii a seznamu Unie.
- (56) Analýza nákladů a přínosů celého energetického systému je nezbytná k zajištění toho, aby plánování infrastruktury odráželo vyvíjející se potřeby integrovaného a dekarbonizovaného systému, a to důsledným posouzením všech příslušných nákladů a přínosů s cílem určit nejúčinnější řešení pro dosažení cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu. Při řešení potřeb sítě z hlediska provozu i rozšíření by měla hrát větší úlohu bezdrátová řešení, jako jsou dynamické tepelné hodnocení vedení a transformátorů, pokročilé systémy řízení toku výkonu nebo platformy digitálních dvojčat, a proto by měla být rovněž zahrnuta do analýzy nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři.

- (57) Desetiletý plán rozvoje sítě pro celou Unii by měl poskytnout ucelený přehled plánovaných infrastrukturních projektů s přeshraničním dopadem v Unii. Nedílnou součástí plánu by měla být bezdrátová řešení a řešení flexibility, aby plán poskytoval úplný obraz o budoucích investicích nezbytných pro optimální provoz elektrických a vodíkových sítí. Zvláštní pozornost by měla být věnována také projektům zvyšujícím bezpečnost a odolnost sítě.
- (58) Při plnění svých úkolů před přijetím desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii by síť ENTSO pro elektřinu, síť ENNOH, agentura a Komise měly vést rozsáhlé konzultace se všemi příslušnými zúčastněnými stranami. Mezi tyto zúčastněné strany by měl patřit evropský subjekt pro spolupráci mezi provozovateli soustav pro distribuci elektřiny v Evropské unii, sdružení zapojená do trhů s elektřinou, plynem a vodíkem, zúčastněné strany v oblasti vytápění a chlazení, zachycování a ukládání uhlíku a zachycování a využívání uhlíku, nezávislí agregátoři, subjekty odezvy na poptávku, organizace zapojené do řešení v oblasti energetické účinnosti, průmyslová odvětví včetně dopravy, digitalizace a údajů, jakož i sdružení spotřebitelů energie, Evropský vědecký poradní výbor pro změnu klimatu a případně zástupci občanské společnosti. Referenční skupina zúčastněných stran se osvědčila jako účinné fórum pro spolupráci zúčastněných stran a její další příspěvek k desetiletému plánu rozvoje sítě pro celou Unii by měl být podporován. Konzultace by měly být otevřené a transparentní a měly by být uskutečněny včas, aby umožnily získání zpětné vazby od zúčastněných stran při přípravě klíčových fází desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii, jako je zjišťování nedostatků v infrastruktuře a metodika analýzy nákladů a přínosů pro posuzování projektů. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH by měly náležitě zohlednit podněty získané od zúčastněných stran během konzultací a měly by vysvětlit, jak tyto podněty zohlednily při předložení svých konečných návrhů.

- (59) Plánování energetické infrastruktury by mělo náležitě zohledňovat propojení jednotlivých odvětví a vzájemné vazby mezi nosiči energie. Vypracování scénářů, proces zjišťování potřeb infrastruktury a metodiky pro analýzu nákladů a přínosů by měly být založeny na integrovaném, dlouhodobém a optimalizovaném přístupu a modelování „jednoho energetického systému“, který využívá společné předpoklady a konzistentní metodiky. Větší koordinace plánování infrastruktury napříč odvětvími by měla pomoci stanovit priority a optimálněji zavádět nová infrastrukturní řešení.
- (60) Důležitost zajištění toho, aby status projektu společného zájmu nebo projektu ve společném zájmu mohly získat pouze infrastrukturní projekty, pro které neexistují žádná rozumná alternativní řešení, rovněž znamená, že při plánování energetické infrastruktury a při práci regionálních skupin na sestavování regionálních seznamů navrhovaných projektů by měla být zohledněna zásada „energetická účinnost v první řadě“. V souladu se zásadou „energetická účinnost v první řadě“ by měly být pro zajištění budoucích potřeb v oblasti infrastruktury zváženy všechny relevantní **ekonomicky a technicky proveditelné** alternativy k nové infrastruktuře. Zvláštní pozornost by měla být věnována bezdrátovým nebo digitálním řešením, využití odezvy na straně poptávky nebo nefosilní flexibilitě, které by mohly zlepšit celkovou účinnost sítí. Za tímto účelem by provozovatelé soustav měli tato řešení při posuzování projektů na rozšíření soustavy zvažovat přednostně. **Tato řešení mohou doplňovat nezbytná fyzická posilování sítě, ale nemusí sama o sobě postačovat k řešení zjištěných potřeb soustavy.** Mělo by se také motivovat k nákladově efektivnímu využívání sítí, zejména prostřednictvím používání místně vztažených a cenových signálů souvisejících se spotřebou v daném čase v síťových poplatcích a režimech podpory.

- (61) K dosažení svého cíle v oblasti klimatické neutrality do roku 2050 musí Unie výrazně zvýšit výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů. Investice do energie z obnovitelných zdrojů na moři by se měly zvýšit s cílem dosáhnout alespoň 350 GW instalované výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři v souladu s kumulativními nezávaznými regionálními cíli členských států v oblasti obnovitelných zdrojů na moři aktualizovanými v prosinci 2024 a podpořenými ve sdělení Komise ze dne 24. října 2023 nazvaném „Plnění cílů EU v oblasti obnovitelné energie na moři“³⁰. První plány rozvoje sítě na moři, které síť ENTSO pro elektřinu zveřejnila v lednu 2024, znamenaly důležitý krok vpřed tím, že zakotvily regionální ambice členských států v oblasti plánování sítí na moři. To by mělo podpořit identifikaci přeshraničních projektů v oblasti obnovitelné energie na moři, včetně hybridů a přeshraničních radiál, aby se zajistil optimalizovaný a nákladově efektivní rozvoj sítí na moři na úrovni přímořských oblastí. Strategická dlouhodobá logika obsažená v plánech rozvoje sítě na moři by měla být rozšířena na elektrizační soustavy na pevnině, jakož i na vodíkové sítě.
- (62) Posouzení přínosů a nákladů prioritních koridorů elektrizačních soustav na moři pro energii z obnovitelných zdrojů by mělo členským státům pomoci provést předběžnou analýzu sdílení nákladů na úrovni prioritních koridorů elektrizačních soustav na moři, a tím vytvořit podklad pro následné společné politické závazky týkající se projektů přeshraničních elektrizačních soustav na moři. Pokyny Komise k rámcům pro kooperativní investice u projektů v oblasti energie na moři ze dne 27. června 2024 by měly sloužit jako podklad pro posouzení přínosů a nákladů prioritních koridorů elektrizačních soustav na moři pro energii z obnovitelných zdrojů a Komise je může aktualizovat za účasti členských států, příslušných provozovatelů přenosových soustav, agentury a vnitrostátních regulačních orgánů, pokud to bude považovat za relevantní.

³⁰ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 24. října 2023 „Plnění cílů EU v oblasti obnovitelné energie na moři“, COM(2023) 668 final.

- (63) Náklady na rozvoj, výstavbu, provoz a údržbu projektů společného zájmu by měli obvykle nést uživatelé dané infrastruktury. Při rozdělování nákladů by mělo být zajištěno, aby koncoví uživatelé nebyli nepřiměřeně zatěžováni, zejména pokud by to mělo vést k energetické chudobě. Pokud z vyhodnocení tržní poptávky nebo očekávaných dopadů na příslušné tarify vyplývá, že nelze očekávat, že budou náklady pokryty tarify placenými uživateli infrastruktury, měly by být projekty obecného zájmu způsobilé pro přeshraniční přidělení nákladů. **Je třeba poznamenat, že ustanovení týkající se přeshraničního přidělování nákladů se nevztahují na projekty společného zájmu, které nespádají do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů, a proto nemohou obdržet rozhodnutí o přeshraničním přidělování nákladů, jako jsou projekty přečerpávacích vodních elektráren, které nejsou regulovány ani financovány prostřednictvím systémů sazeb jednotlivých členských států.**

- (64) Na stále více propojeném vnitřním trhu s energií jsou zapotřebí jasná a transparentní pravidla přeshraničního přidělování nákladů s cílem urychlit investice do přeshraniční infrastruktury a projektů s přeshraničním dopadem. S rostoucí integrací přeshraniční energetické infrastruktury přináší stále více projektů výhody i mimo území, kde jsou budovány. Proto je zásadní spravedlivé a transparentní sdílení nákladů, aby se zabránilo nepřiměřenému zatížení místních spotřebitelů. Východiskem k diskusi o vhodném přidělení nákladů by měla být analýza nákladů a přínosů projektu infrastruktury provedená na základě harmonizované metodiky pro analýzu energetického systému v celé šíři za pomoci ústředního scénáře a analýzy citlivosti vypracovaných za účelem desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii připravených podle nařízení (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789, což umožní důkladnou analýzu přínosu projektu společného zájmu nebo projektu ve společném zájmu k energetickým politikám Unie v oblasti dekarbonizace, integrace trhu, hospodářské soutěže, udržitelnosti a bezpečnosti dodávek. Členské státy a vnitrostátní regulační orgány, v nichž se uskuteční alespoň 10 % čistých přínosů projektu, **chápaných jako rozdíl mezi peněžně vyjádřenými pozitivními přínosy a negativními přínosy projektu pro společnost nebo části společnosti**, by se měly účastnit diskusí o **posouzení nákladů a přínosů a sdílení nákladů**. Tato účast by měla zajistit transparentnost v rané fázi vývoje projektu, podpořit spravedlivé rozdělení nákladů a přínosů a usnadnit účinné provádění projektu a dosažení jeho přínosů. Taková účast současně nezakládá žádnou povinnost nést náklady na projekt. [...] Kromě toho by dohody o přeshraničním přidělení nákladů měly zvážit následná ujednání k zajištění spravedlivé a přiměřené účasti jiných než hostitelských zemí za předpokladu, že tato přizpůsobení jsou jasně definována a strukturována způsobem, který zaručuje jistotu investic.

- (65) Je nezbytné zajistit stabilní rámec financování pro rozvoj projektů společného zájmu a zároveň minimalizovat potřebu finanční podpory a povzbudit potenciální investory pomocí vhodných pobídek a finančních mechanismů. Při rozhodování o přeshraničním přidělení nákladů by měly vnitrostátní regulační orgány přidělit efektivně vynaložené investiční náklady přes hranice v jejich plné výši a zahrnout je do vnitrostátních sazeb, pokud je to relevantní s ohledem na jejich vnitrostátní přístupy a metodiky pro podobnou infrastrukturu. Poté by měly vnitrostátní regulační orgány případně určit, zda by jejich dopad na vnitrostátní sazby mohl představovat nepřiměřenou zátěž pro spotřebitele v jejich příslušných členských státech. Vnitrostátní regulační orgány by měly zabránit vzniku rizika, že dojde ke zdvojení poskytnutí podpory projektů, a to zohledněním skutečných či odhadovaných nákladů a výnosů. Tyto náklady a výnosy by měly být zohledněny pouze v tom rozsahu, v němž se vztahují k projektům a jsou určeny ke krytí příslušných nákladů.
- (66) Pro usnadnění diskusí o sdílení nákladů mezi příslušnými členskými státy a třetími zeměmi by měla být poskytnuta možnost sdružovat projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu. Tím, že skupiny členských států mohou považovat soubor projektů za oboustranně výhodný, lze podpořit řešení výhodná pro obě strany, snížit rizika a transakční náklady při jednáních a zvýšit pravděpodobnost realizace. Další podpora na úrovni Unie, například prostřednictvím Nástroje pro propojení Evropy, nebo na regionální úrovni s využitím příjmů z přetížení by mohla tyto dohody dále usnadnit a podpořit včasné vybudování prioritní infrastruktury. **Aby se usnadnilo určení a diskuse o těchto souborech projektů, mohou členské státy a vnitrostátní regulační orgány vzít v úvahu příslušnou dobrovolnou regionální práci na analýze souboru nákladů a přínosů a sdílení nákladů.**

- (67) Nařízení (EU) 2019/943 stanoví v čl. 19 odst. 2 tři prioritní cíle pro využití příjmů plynoucích z přidělování přeshraniční kapacity, a to: a) zaručení skutečné dostupnosti přidělené kapacity, včetně náhrady za závaznost této kapacity; b) udržování nebo zvyšování kapacity mezi zónami prostřednictvím optimalizace stávajících propojovacích vedení nebo pokrytí nákladů vzniklých v souvislosti s investicemi do sítě, které mají význam pro snížení přetížení propojovacího vedení, a c) kompenzování provozovatelů zařízení pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů na moři za okolností uvedených v nařízení. Provozovatelé přenosových soustav by měli zajistit, aby byly splněny všechny tři prioritní cíle, včetně cíle uvedeného v písmenu b). Aby se usnadnilo financování projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu, které snižují přetížení propojovacích vedení, a aby se do diskusí o rozhodnutích o přeshraničním přidělení nákladů podle článku 16 tohoto nařízení vnesla předvídatelnost a transparentnost, je vhodné požadovat, aby provozovatelé přenosových soustav na takové investice **uložili**[...] omezený podíl příjmů z přetížení na **samostatném vnitřním účtu, v účetním portfoliu nebo mimo něj, a v souladu s vnitrostátními právními a regulačními předpisy stanovenými příslušným orgánem a v souladu s relevantní metodikou agentury ACER**. Tímto požadavkem není dotčena odpovědnost provozovatelů přenosových soustav rozhodovat o prioritách financování pod dohledem regulačních orgánů a v souladu s metodikou schválenou podle čl. 19 odst. 4 nařízení (EU) 2019/943. Tento požadavek by se neměl uplatnit, pokud lze prokázat, že na hranicích dotčeného členského státu není třeba budovat další přeshraniční kapacitu, **a to na základě poslední potvrzené zprávy ENTSO-E o zjišťování potřeb infrastruktury**.
- (67a) Některé členské státy, zejména členské státy s několika nabídkovými zónami, zaznamenaly značný nárůst svých příjmů z přetížení v důsledku své specifické zeměpisné polohy. Požadavek přidělit část příjmu z přetížení na projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu by se proto neměl vztahovat na příjem z přetížení vyplývající z vnitřních hranic nabídkových zón v rámci členského státu.

- (67b) **Propojovací vedení samotná nemohou adekvátně vyřešit výzvy související se zdrojovou přiměřeností. Zvýšená výroba elektřiny bez fosilních paliv v blízkosti místa spotřeby může podpořit probíhající elektrifikaci, přispět k účinnějšímu využívání stávajících soustav a zlepšit zdrojovou přiměřenost. Členské státy si ponechávají právo určit svou skladbu zdrojů energie a obecnou strukturu svých dodávek energie.**
- (68) Pokud v členském státě není žádný provozovatel přenosové či přepravní soustavy, vztahují se odkazy na provozovatele přenosových či přepravních soustav v celém znění tohoto nařízení obdobně na provozovatele distribučních soustav.
- (69) Právní předpisy pro vnitřní trh s energií vyžadují, aby tarify za přístup k sítím poskytovaly vhodné investiční pobídky. Několik typů projektů společného zájmu však pravděpodobně přinese externality, které nemusí být plně zachyceny a získány zpět prostřednictvím systému řádných tarifů. Při uplatňování právních předpisů pro vnitřní trh s energií by vnitrostátní regulační orgány měly zajistit stabilní a předvídatelný regulační a finanční rámec, jehož součástí budou pobídky pro projekty společného zájmu, včetně dlouhodobých pobídek, které budou přiměřené úrovni zvláštních rizik daného projektu. Tento rámec by se měl vztahovat zejména na přeshraniční projekty, inovativní technologie přenosu elektřiny, které umožňují rozsáhlou integraci energie z obnovitelných zdrojů, distribuovaných zdrojů energie nebo odezvu strany poptávky v propojených sítích, a na projekty v oblasti energetických technologií a digitalizace, které pravděpodobně budou buď vystaveny vyšším rizikům než podobné projekty prováděné v jednom členském státě, nebo slibují vyšší přínosy pro Unii. Kromě toho by projekty s vysokými provozními výdaji měly mít rovněž přístup k vhodným investičním pobídkám. Především elektrizační soustavy na moři pro energii z obnovitelných zdrojů, které mají dvojí funkci jako propojovací vedení elektřiny a propojení projektů výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři, budou pravděpodobně vystaveny vyšším rizikům než srovnatelné projekty infrastruktury na pevnině, a to vzhledem ke své vnitřní vazbě na výrobní zařízení, jež s sebou nese rizika v oblasti regulace, rizika v oblasti financování, např. potřebu předběžných investic, tržní rizika a rizika spojená s využíváním nových inovativních technologií.

- (70) Nařízení (EU) 2022/869 prokázalo přidanou hodnotu posílení pákového efektu soukromého financování prostřednictvím rozsáhlé finanční podpory EU při provádění projektů s významem pro Unii. S ohledem na hospodářskou a finanční krizi a rozpočtová omezení by v příštím víceletém finančním rámci měla pokračovat cílená podpora, a to rovněž za účelem snížení rizik projektů a získání soukromého kapitálu, s cílem maximalizovat dopad veřejného financování a jeho přínosy pro občany Unie a přilákat nové investory do prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury vymezených v příloze I tohoto nařízení s minimálním příspěvkem z rozpočtu Unie.
- (71) Projekty společného zájmu by měly být způsobilé pro přidělení finanční pomoci Unie v případě studií a za určitých podmínek i v případě prací podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1153³¹, a to ve formě grantů nebo inovativních finančních nástrojů, aby bylo zajištěno, že projektům společného zájmu, které nejsou životaschopné podle stávajícího regulačního rámce a tržních podmínek, bude možné poskytnout cílenou přizpůsobenou podporu. Je důležité předejít tomu, aby zejména mezi projekty, které přispívají k realizaci téhož prioritního koridoru Unie, docházelo k narušování podmínek hospodářské soutěže. Tato finanční pomoc by měla zajistit nezbytné synergie s jinými fondy Unie dostupnými pro financování inteligentních energetických rozvodných sítí a s mechanismem Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů stanoveným prováděcím nařízením Komise (EU) 2020/1294³².

³¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1153 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro propojení Evropy a zrušují nařízení (EU) č. 1316/2013 a (EU) č. 283/2014 (Úř. věst. L 249, 14.7.2021, s. 38, <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>).

³² Prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/1294 ze dne 15. září 2020 o mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 303, 17.9.2020, s. 1, http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1294/oj).

(71a) Při rozvoji trhu s vodíkem je zapotřebí brát v potaz celý hodnotový řetězec. Balíček opatření pro trh s vodíkem a dekarbonizovaným plynem již obsahuje ustanovení o sazbách, návratnosti nákladů pro provozovatele vodíkových sítí, finančních převodech mezi regulovanými službami a možnosti, aby členské státy zavedly na vnitrostátní úrovni mechanismy rozdělení nákladů v čase, včetně možnosti zavést opatření, jako jsou státní záruky, k pokrytí finančního rizika provozovatelů vodíkových sítí spojeného s počáteční nedostatečnou náhradou nákladů vyplývající z uplatnění rozdělení nákladů v čase. Členským státům, které provádějí projekty společného zájmu v oblasti vodíku, je povoleno zavést toto rozdělení nákladů v čase v případech zahrnujících více než jeden členský stát. Rozdělení nákladů v čase a související metodika by stejně jako v případech, kdy k němu dochází v rámci jednoho členského státu, mělo podléhat schválení regulačními orgány zúčastněných členských států. S ohledem na možnost předpokládanou v čl. 5 odst. 3 nařízení 2024/1789, aby na úrovni členských států byla k pokrytí finančního rizika provozovatelů vodíkových sítí spojeného s počáteční nedostatečnou náhradou nákladů vyplývající z uplatnění rozdělení nákladů v čase zavedena opatření, jako je státní záruka, by Komise měla posoudit problémy související s přeshraničními projekty v oblasti vodíku. V rámci posouzení by měla být integrovaným a vyváženým způsobem zmapována alternativní řešení dané otázky, včetně jejich dopadů, nákladů a přínosů. V této souvislosti by se měla Komise zapojit do strukturované výměny názorů s relevantními zúčastněnými stranami ohledně účinnosti stávajících opatření pro přeshraniční projekty i ohledně potenciálních opatření zaměřených na řešení daných problémů [...] s cílem dále snížit rizikovost projektů společného zájmu v oblasti vodíkových potrubí s obzvláště velkým přeshraničním významem a strategickou hodnotou pro Unii a v relevantních případech i ohledně vypracování prováděcího plánu, který by rozvoj vodíkových sítí dále podpořil.

- (71b) **Nařízení Komise (EU) č. 838/2010 stanoví pravidla pro vyrovnávací platby určené provozovatelům přenosových soustav za náklady na přenos přeshraničních toků elektřiny, zatímco článek 17 tohoto nařízení stanoví rámec pro přeshraniční rozdělování nákladů u projektů společného zájmu mezi členskými státy. Tyto mechanismy však již plně nezohledňují veškeré kapitálové a provozní náklady na infrastrukturu, které nesou členské státy v souvislosti s přenosem významných tranzitních toků ku prospěchu vnitřního trhu s energií. Komise by proto měla ve spolupráci s agenturou a relevantními zúčastněnými stranami přezkoumat adekvátnost stávajících ujednání s ohledem na stávající vzorce přenosu a skutečně vzniklé náklady a posoudit, zda jsou v zájmu zajištění spravedlivějšího rozdělení nákladů souvisejících s přenosem zapotřebí další opatření na úrovni Unie.**
- (72) Na investice do projektů společného zájmu by se měla uplatňovat logická rovnice o třech stupních. Za prvé, trh by měl mít při investování přednost. Za druhé, pokud příslušné investice nevyvolá trh, je třeba přezkoumat regulační řešení, a pokud je to nezbytné, příslušný regulační rámec by měl být přizpůsoben a mělo by být zajištěno řádné uplatňování příslušného regulačního rámce. Za třetí, nejsou-li první dva kroky dostatečné pro zajištění nezbytných investic do projektů společného zájmu, mělo by být možné poskytnout finanční podporu Unie, pokud daný projekt společného zájmu splňuje platná kritéria způsobilosti, **a případně s ohledem na možné nepřiměřené zvýšení sazeb, a to na základě posouzení příslušných vnitrostátních regulačních orgánů.**

- (73) Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu by neměly být způsobilé získat finanční pomoc Unie, pokud se předkladatelé projektů, provozovatelé nebo investoři nacházejí v některé ze situací zakládajících vyloučení uvedených v článku 138 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509³³, například v případech odsouzení za podvod, korupci nebo jednání související se zločinným spolčením. Projekt společného zájmu by mělo být možné odstranit ze seznamu Unie, pokud bylo jeho zařazení na tento seznam založeno na nesprávných informacích, které byly rozhodujícím faktorem pro toto zařazení, nebo pokud nedodržuje platné právo Unie. V případě projektu společného zájmu nacházejícího se v členských státech, na které se vztahuje výjimka podle tohoto nařízení, by tyto členské státy měly při podpoře žádostí o financování těchto projektů podle nařízení (EU) 2022/869 zajistit, aby z projektů neměly přímý ani nepřímý prospěch osoby nebo subjekty, které se nacházejí v některé ze situací zakládajících vyloučení podle článku 138 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.
- (74) Granty na práce související s projekty ve společném zájmu by měly být k dispozici za stejných podmínek jako u projektů společného zájmu, pokud přispívají k celkovému cíli Unie v oblasti energetiky a klimatu a pokud jsou cíle dané třetí země v oblasti dekarbonizace v souladu s Pařížskou dohodou.

³³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (75) Unie by měla usnadnit projekty v oblasti energetiky ve znevýhodněných, méně propojených, okrajových, nejvzdálenějších nebo izolovaných regionech s cílem umožnit přístup k transevropským energetickým sítím s cílem urychlit proces dekarbonizace a snížit závislost na fosilních palivech. **V regionech, v nichž může být přetrvávajícím problémem nízká propojenost, hrají klíčovou úlohu při integraci energie z obnovitelných zdrojů také řešení flexibility a skladování energie a mají významný pozitivní dopad na cíle Unie v oblasti energetiky a klimatu. Takové projekty by neměly být vyloučeny z finanční pomoci Unie výhradně z důvodu nízké míry fyzického propojení a jejich přeshraniční dopad a přínos k integraci trhu by měly odrážet jejich systémovou úlohu v rámci dekarbonizovaných izolovaných nebo málo propojených energetických systémů.**
- (76) V souladu se závěry Evropské rady ze dne 4. února 2011, že po roce 2015 by žádný členský stát neměl zůstat izolován od evropských plynárenských a elektroenergetických sítí ani by jeho energetická bezpečnost neměla být ohrožena nedostatkem vhodných propojení, je cílem tohoto nařízení zajistit přístup k transevropským energetickým sítím ukončením energetické izolace Kypru a Malty, které dosud nejsou s transevropskou plynárenskou sítí spojeny. Tohoto cíle by mělo být dosaženo umožněním toho, aby si připravované nebo plánované projekty, kterým byl udělen status projektu společného zájmu podle nařízení (EU) 2022/869, dokud nebudou Kypr a Malta propojeny s transevropskou plynárenskou sítí, nebo do 31. prosince 2033[...], podle toho, co nastane dříve, zachovaly svůj status. **Vzhledem k jejich jedinečné geografické situaci je potrubní připojení pro tyto dva ostrovní členské státy k transevropské plynárenské síti i nadále jedním z důležitých cílů pro Unii.** Kromě toho, že by tyto projekty přispěly k rozvoji trhu s energií z obnovitelných zdrojů, flexibility a odolnosti energetického systému a bezpečnosti dodávek, zajistily by rovněž přístup na budoucí trhy s energií, včetně vodíku, a přispěly k dosažení celkových cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu.

- (77) Pro zajištění souladu navrhovaných změn podle tohoto nařízení s rámcem Unie pro trhy s elektřinou, plyny a vodíkem se navrhuje odpovídající změny článků 3 a 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/942³⁴, článku 48 nařízení (EU) 2019/943 a článků 60 a 61 nařízení (EU) 2024/1789. Tyto změny se týkají použití ústředního scénáře v desetiletém plánu rozvoje sítě pro celou Unii, zvážení bezdrátových řešení a dalších alternativ k rozšíření systému a vyjasnění časového rozsahu plánů. Uvedená nařízení by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.
- (78) S cílem zajistit včasný rozvoj projektů základní energetické infrastruktury pro Unii by měl třetí unijní seznam projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu zůstat v platnosti, dokud nevstoupí v platnost první unijní seznam projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu vytvořený podle tohoto nařízení. Kromě toho, s cílem umožnit realizaci, monitorování a financování projektů společného zájmu na třetím seznamu Unie podle nařízení (EU) 2022/869, by měla zůstat v platnosti a účinnosti až do vstupu v platnost prvního unijního seznamu projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu vytvořeného podle tohoto nařízení některá ustanovení nařízení (EU) 2022/869.
- (79) K zajištění toho, aby byl seznam Unie omezen na projekty, které nejvíce přispívají k provádění strategických prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury vymezených v příloze I tohoto nařízení, by měla být Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy, které pozmění přílohu tohoto nařízení za účelem sestavení a přezkumu seznamu Unie při respektování práva členských států schvalovat projekty uvedené na seznamu Unie týkající se jejich území.

³⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/942 ze dne 5. června 2019, kterým se zřizuje Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/942/oj>.)

- (80) [...] **Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení ustanovení tohoto nařízení, pokud jde o vypracování ústředního scénáře, stanovení podmínek, za nichž mohou provozovatelé přenosových soustav využívat příjem z přetížení, a stanovení podmínek, za nichž se cíl čl. 19 odst. 2 písm. b) nařízení (EU) 2019/943 považuje za přiměřeně splněný, by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011.**
- (81) [...]
- (82) Je obzvláště důležité, aby Komise vedla v rámci přípravné činnosti odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů³⁵. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na setkání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

³⁵ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů (Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).

- (83) Diskuse ve skupinách mají pro Komisi zásadní význam při přijímání aktů v přenesené pravomoci, kterými se stanoví seznam Unie. Je proto vhodné, aby v mezích možností byly Evropský parlament a Rada informovány o výsledcích a mohly na zasedání skupin v souladu s interinstitucionální dohodou o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016 vyslat odborníky. Vzhledem k potřebě zajistit dosažení cílů tohoto nařízení a vzhledem k počtu projektů dosud zařazených na seznamy Unie by celkový počet projektů uvedených na seznamu Unie měl zůstat zvládnutelný, a proto by neměl výrazně překročit 220.
- (84) Nařízení (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789 by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna a nařízení (EU) 2022/869 by mělo být zrušeno.
- (85) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž rozvoje a interoperability transevropských energetických sítí a napojení na tyto sítě, které přispívají k zajištění zmírňování změny klimatu, zejména dosažení cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu a jejího cíle klimatické neutrality nejpozději do roku 2050, jakož i k zajištění propojení, energetické bezpečnosti, integrace trhu a systému, hospodářské soutěže ve prospěch všech členských států a dostupných cen energie, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinků navrhované činnosti, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Toto nařízení stanoví hlavní směry pro včasný rozvoj a interoperabilitu prioritních koridorů a oblastí transevropské energetické infrastruktury stanovených v příloze I (dále jen „prioritní koridory a oblasti energetické infrastruktury“), které přispívají k zajištění zmírňování změny klimatu, totiž k dosažení cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu a jejího cíle dosažení klimatické neutrality nejpozději do roku 2050, a k zajištění propojení, energetické bezpečnosti, integrace trhu a systému, hospodářské soutěže ve prospěch všech členských států, jakož i dostupných cen energie.
2. Toto nařízení zejména:
 - a) určuje projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu na seznamu Unie;
 - b) usnadňuje včasné provádění projektů uvedených na seznamu Unie racionalizací, užší koordinací a urychlením povolovacího postupu a zvyšováním transparentnosti a účasti veřejnosti;
 - c) stanoví pravidla přeshraničního přidělování nákladů a pobídek spojených s riziky u projektů uvedených na seznamu Unie;
 - d) určuje podmínky pro způsobilost projektů uvedených na seznamu Unie z hlediska finanční pomoci Unie.

Definice

Pro účely tohoto nařízení se kromě definic v nařízeních (EU) 2018/1999, (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789 a ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001³⁶ a ve směrnících (EU) 2019/944 a (EU) 2024/1788 rozumí:

- 1) „energetickou infrastrukturou“ jakékoli fyzické zařízení nebo nástroj spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v příloze II a nacházející se v Unii nebo propojující Unii a třetí země;
- 2) „úzkým místem energetické infrastruktury“ omezení fyzických toků v určitém energetickém systému, které je způsobeno nedostatečnou přenosovou kapacitou, což zahrnuje mj. absenci infrastruktury;
- 3) „komplexním rozhodnutím“ [...] dokument **vydaný příslušným vnitrostátním orgánem** a dostupný předkladatelům projektů v písemné nebo elektronické podobě obsahující **závazné** rozhodnutí nebo soubor **závazných** rozhodnutí **příslušného** orgánu či orgánů členského státu jiných než soudů či jiných soudních orgánů, které určují, zda má předkladatel projektu povolení pro výstavbu energetické infrastruktury k realizaci projektu společného zájmu nebo projektu ve společném zájmu, či nikoli, neboť má možnost zahájit nebo zadat a zahájit nezbytné stavební práce (dále jen „fáze připravenosti k výstavbě“), aniž by byla dotčena jakákoli rozhodnutí přijatá v souvislosti se správním odvolacím řízením;

³⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

- 4) „projektem“ jedno nebo více vedení, potrubí, zařízení, vybavení nebo instalací spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v příloze II;
- 5) „projektem společného zájmu“ projekt, který je nezbytný pro realizaci prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury stanovených v příloze I a který je uveden na seznamu Unie;
- 6) „projektem ve společném zájmu“ projekt podporovaný Unií ve spolupráci se třetí zemí, který je podporován vládami přímo dotčených zemí, přispívá k dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality do roku 2050, je uveden na seznamu Unie a spadá do jedné z kategorií infrastruktury pro elektřinu uvedených v bodě 1 písm. a), d), [...] h) **nebo bodě 5) přílohy II** a propojuje elektrizační soustavu Unie s elektrizační soustavou třetí země, nebo spadá do jedné z kategorií infrastruktury pro vodík uvedených v bodě 2 **písm. a) nebo d) přílohy II**, nebo spadá do jedné z kategorií infrastruktury pro CO₂ uvedených v bodě 4 písm. a) nebo c) přílohy **II**;
- 7) „konkurenčními projekty“ projekty, které se zcela nebo zčásti zabývají stejnou zjištěnou potřebou v oblasti infrastruktury;
- 8) „předkladatelem projektu“:
 - a) provozovatel přenosové či přepravní soustavy, provozovatel distribuční soustavy, provozovatel vodíkové sítě či jiný provozovatel nebo investor rozvíjející projekt uvedený na seznamu Unie;
 - b) v případě více než jednoho takového provozovatele přenosové či přepravní soustavy, provozovatele distribuční soustavy, provozovatele vodíkové sítě, jiného provozovatele nebo investora či jejich skupiny, osoba s právní subjektivitou podle platného vnitrostátního práva, která byla určena na základě smluvního ujednání mezi nimi a která je způsobilá převzít právní závazky a finanční odpovědnost za strany smluvního ujednání;

- 9) „inteligentní elektrickou rozvodnou sítí“ elektrická rozvodná síť, včetně sítí na ostrovech, jež nejsou vzájemně propojeny nebo dostatečně spojeny s transevropskými energetickými sítěmi, která umožňuje nákladově efektivní integraci a aktivní ovlivňování chování a akce všech uživatelů na ni napojených, včetně výrobců, spotřebitelů a samovýrobců, s cílem zajistit ekonomicky efektivní a udržitelnou energetickou soustavu s nízkými ztrátami a vysokou úrovní integrace obnovitelných zdrojů energie, bezpečnosti dodávek a zabezpečení, a v níž může provozovatel sítě digitálně monitorovat akce uživatelů na ni napojených, a informační a komunikační technologie pro komunikaci se souvisejícími provozovateli sítí, výrobcí, zařízeními pro ukládání energie a spotřebiteli nebo prozumenty, za účelem přenosu a distribuce elektřiny udržitelným, nákladově efektivním a bezpečným způsobem;
- 10) „vnitrostátním regulačním orgánem“ vnitrostátní regulační orgán určený v souladu s čl. 76 odst. 1 směrnice (EU) 2024/1788 nebo regulační orgán na vnitrostátní úrovni určený v souladu s článkem 57 směrnice (EU) 2019/944;
- 11) „příslušným vnitrostátním regulačním orgánem“ vnitrostátní regulační orgán v členských státech, v nichž jsou projekty prováděny, a v členských státech, na které má projekt významný pozitivní dopad;
- 12) „dotčeným orgánem“ orgán, který je podle vnitrostátního práva příslušný vydávat různá povolení a oprávnění související s plánováním, projektováním a výstavbou nemovitostí nezbytných k dokončení projektu společného zájmu nebo projektu ve společném zájmu, včetně energetické infrastruktury jako takové, a orgán příslušný k vydávání povolení a oprávnění souvisejících s pracemi nezbytnými k dokončení projektu;

- 13) „pracemi“ nákup, dodávka a zavedení součástí, systémů a služeb, včetně softwaru, provádění rozvojových, stavebních a instalačních činností, změny účelu využití a **modernizace** v souvislosti s projektem, přejímka zařízení a zahájení projektu;
- 14) „studiemi“ činnosti potřebné pro přípravu provádění projektu, např. přípravné studie, **mapovací studie**, studie proveditelnosti, hodnotící, ověřovací a validační studie, včetně softwaru, a jakákoli jiná technická podpůrná opatření, včetně opatření předcházejících úplnému definování a vypracování projektu a rozhodnutí o jeho financování, jako jsou obhlídky příslušných areálů a příprava finančního balíčku;
- 15) „uvedením do provozu“ proces uvádění určitého projektu do provozu poté, co byl vybudován;
- 16) „zařízeními určenými pro vodík“ vodíková infrastruktura určená výlučně [...] k přepravě **nebo uskladňování** čistého vodíku bez potřeby jakýchkoliv dalších úprav, včetně potrubních sítí nebo skladovacích zařízení, která jsou nově vybudována nebo která vznikla ze zařízení pro zemní plyn změnou účelu využití nebo obojí;
- 17) „změnou účelu využití“ technická modernizace nebo změna stávající infrastruktury pro zemní plyn s cílem zajistit, aby byla vyhrazena pro výlučné používání vodíku;
- 18) „přizpůsobením se změně klimatu“ proces, který zajišťuje, aby bylo dosaženo odolnosti energetické infrastruktury vůči potenciálním nepříznivým dopadům změny klimatu prostřednictvím posouzení klimatické zranitelnosti a rizik, a to i prostřednictvím příslušných adaptačních opatření;
- 19) „bezdrátovými řešeními“ investice do energetické infrastruktury v oblasti elektřiny, které mohou zvýšit dostupnou [...] **přenosovou** kapacitu [...] nebo zlepšit účinnost jejího provozu zavedením technologií pro posílení elektrizační soustavy, včetně digitálních řešení.

KAPITOLA II

Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu

Článek 3

Unijní seznam projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu

1. Zřizují se regionální skupiny (dále jen „skupiny“) v souladu s postupem stanoveným v oddíle 1 přílohy III. Členství v jednotlivých skupinách se zakládá na jednotlivých prioritních koridorech a oblastech a jejich zeměpisném pokrytí, jak je uvedeno v příloze I. Skupiny se mohou podle potřeby slučovat nebo setkávat v různých sestavách. Mezuregionální sestavou zasedání všech skupin je skupina TEN-E. Rozhodovací pravomoc ve skupinách přísluší členským státům a Komisi (společně označované jako „rozhodovací orgán“) a zakládá se na konsensu.
2. Skupina TEN-E přijme svůj jednací řád s přihlédnutím k ustanovením přílohy III. Tento jednací řád se vztahuje na všechny skupiny.
3. Rozhodovací orgán každé skupiny přijme regionální seznam projektů vypracovaný v souladu s: postupem stanoveným v oddíle 2 přílohy III; přispěním každého projektu k realizaci prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury uvedených v příloze I a se splněním kritérií stanovených v článku 4.

Při vypracovávání regionálního seznamu rozhodovacím orgánem skupiny:

- a) každý jednotlivý návrh projektu vyžaduje souhlas států, k jejichž území se projekt vztahuje; pokud členský stát souhlas neudělí, předloží rozhodovacímu orgánu své opodstatněné důvody;
- b) se zohlední poradenství poskytnuté Komisi za tím účelem, aby celkový počet projektů na seznamu Unie zůstal zvládnutelným.

4. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 23 akty v přenesené pravomoci za účelem doplnění tohoto nařízení o seznam Unie, s výhradou druhého pododstavce článku 172 Smlouvy.

Seznam Unie je přijímán každé dva roky, a to na základě regionálních seznamů přijatých rozhodovacími orgány skupin podle oddílu 1 bodu 1 přílohy III postupem stanoveným v odstavci 3 tohoto článku.

Komise přijme akt v přenesené pravomoci, kterým sestaví první seznam Unie podle tohoto nařízení do 30. listopadu 2029.

Pokud některý akt v přenesené pravomoci přijatý Komisí podle tohoto odstavce nemůže vstoupit v platnost z důvodu námitky Evropského parlamentu nebo Rady podle čl. 23 odst. 6, svolá Komise neprodleně skupiny za účelem vypracování nových regionálních seznamů s přihlédnutím k důvodům dané námitky. Komise co nejdříve přijme nový akt v přenesené pravomoci, kterým sestaví seznam Unie.

5. Při přijímání seznamu Unie na základě spojení regionálních seznamů uvedených v odstavci 3 Komise s řádným přihlédnutím k poradám skupin:
- a) zajistí, aby obsahoval pouze projekty, které splňují kritéria uvedená v článku 4;
 - b) zajistí meziregionální konzistentnost;
 - c) zohlední stanoviska členských států uvedená v oddíle 2 bodě 10 přílohy III;
 - d) se zaměří na zajištění toho, aby zůstal celkový počet projektů na seznamu Unie zvládnutelným.
6. Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu spadající do kategorií energetické infrastruktury vymezených v bodě 1 písm. a), b), c), d), f) a h) přílohy II se stanou nedílnou součástí příslušných regionálních investičních plánů přijatých v souladu s článkem 34 nařízení (EU) 2019/943 a příslušných vnitrostátních desetiletých plánů rozvoje sítě přijatých v souladu s článkem 51 směrnice (EU) 2019/944 **a dalších vnitrostátních plánů infrastruktury**[...]. Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu spadající do kategorií energetické infrastruktury vymezených v bodě 2 přílohy II se v příslušných případech stanou nedílnou součástí desetiletého plánu rozvoje vodíkové sítě podle článku 55 směrnice (EU) 2024/1788 a dalších vnitrostátních plánů infrastruktury [...]. Těmto projektům společného zájmu a projektům ve společném zájmu je udělena nejvyšší možná priorita v rámci každého z těchto vnitrostátních plánů. Tento odstavec se nepoužije na konkurenční projekty nebo na projekty, které nedosáhly dostatečného stupně zralosti k tomu, aby mohla být poskytnuta analýza nákladů a přínosů konkrétního projektu uvedená v oddíle 2 bodě 1 písm. d) přílohy III.

7. Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu, které spadají do kategorií energetické infrastruktury stanovených v bodě 1 písm. a), b), c), d), f) a h) a případně v bodě 2 přílohy II, pokud se na ně vztahuje, a jsou konkurenčními projekty nebo projekty, které nedosáhly dostatečného stupně zralosti k tomu, aby mohla být poskytnuta analýza nákladů a přínosů konkrétního projektu uvedená v oddíle 2 bodě 1 písm. d) přílohy III, mohou být zahrnuty do příslušných regionálních investičních plánů, vnitrostátních desetiletých plánů rozvoje sítě a dalších národních plánů infrastruktury podle potřeby jakožto zvažované projekty.

Článek 4

Kritéria pro posouzení projektů skupinami

1. Projekt společného zájmu splňuje tato obecná kritéria:
- a) projekt je nezbytný pro nejméně jeden z prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury uvedených v příloze I;
 - b) potenciální celkový přínos projektu posouzeného podle příslušných kritérií uvedených v odstavci 3 převažuje nad jeho náklady, a to i v dlouhodobějším horizontu;
 - c) projekt splňuje alespoň jedno z těchto kritérií:
 - i) týká se alespoň dvou členských států, a to tak, že přímo či nepřímo, prostřednictvím propojení se třetí zemí, překračuje hranice dvou nebo více členských států;
 - ii) nachází se na území jednoho členského státu, buď ve vnitrozemí, nebo na moři včetně ostrovů, a má výrazný přeshraniční dopad, jak je stanoveno v bodě 1 přílohy IV.

2. Projekt ve společném zájmu splňuje všechna tato obecná kritéria:
- a) projekt významně přispívá k cílům uvedeným v čl. 1 odst. 1 a k cílům třetí země, zejména tím, že nebrání schopnosti třetí země postupně ukončit výrobu energie z fosilních paliv pro domácí spotřebu a k udržitelnosti;
 - b) potenciální celkové přínosy projektu, posouzené v souladu s příslušnými specifickými kritérii uvedenými v odstavci 3, pro Unii nebo kumulativně pro Unii a smluvní stranu Energetického společenství nebo zemi z EHP přímo zapojenou do projektu převažují nad jeho náklady pro Unii nebo kumulativně pro Unii a smluvní stranu Energetického společenství nebo zemi z EHP, a to i v dlouhodobém horizontu;
 - c) projekt přímo spojuje území alespoň jednoho členského státu s územím třetí země přímým propojením příslušného členského státu s prvním místem připojení k elektrické síti třetí země nebo prvním místem připojení k vodíkové síti nebo síti CO₂ ve třetí zemi a má významný přeshraniční dopad, jak je uvedeno v bodě 2 přílohy IV;
 - d) pokud jde o část nacházející se na území členského státu, je projekt v souladu se směrnicemi (EU) 2019/944 a (EU) 2024/1788, pokud spadá do kategorií infrastruktury uvedených v bodech 1 a 2 přílohy II tohoto nařízení;
 - e) existuje vysoká úroveň sbližování rámce politiky dotčené třetí země a jsou prokázány mechanismy prosazování práva na podporu cílů politiky Unie, a to zejména s cílem zajistit:

- i) dobré fungování vnitřního trhu s energií v Unii;
 - ii) bezpečnost sítě a bezpečnost dodávek v Unii, mimo jiné na základě různých zdrojů, spolupráce a solidarity;
 - iii) energetický systém, včetně výroby, přenosu a distribuce na cestě k cíli klimatické neutrality v souladu s Pařížskou dohodou a cíli Unie v oblasti energetiky a klimatu a jejím cílem klimatické neutrality do roku 2050, a zejména zabránit úniku uhlíku;
- f) dotčená třetí země podporuje prioritní status projektu, jak je stanoveno v článku 7, a další investice ve třetí zemi nezbytné pro realizaci přínosů projektu, jak je uvedeno v písmenu b) tohoto odstavce, a výslovně se zavazuje dodržovat podobný časový harmonogram urychleného provádění a další politická a regulační podpůrná opatření, jaká se uplatňují na projekty společného zájmu v Unii.

Pokud jde o projekty týkající se ukládání oxidu uhličitého, které spadají do kategorie energetické infrastruktury stanovené v bodě 4 písm. c) přílohy II, projekt je nezbytný k umožnění přeshraniční přepravy a ukládání oxidu uhličitého a třetí země, v níž je projekt umístěn, má odpovídající právní rámec založený na prokázaných účinných mechanismech prosazování práva, což zajistí, aby se na tento projekt vztahovaly normy a záruky zabráňující jakýmkoli únikům oxidu uhličitého. Ve vztahu ke klimatu, lidskému zdraví a ekosystémům musí být zajištěna bezpečnost a účinnost trvalého uložení oxidu uhličitého, které musí být přinejmenším na stejné úrovni, jakou stanoví právo Unie.

3. Na projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu spadající do zvláštních kategorií energetické infrastruktury se vztahují tato zvláštní kritéria:
- a) pokud jde o projekty přenosu, distribuce a ukládání elektřiny spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovené v bodě 1 písm. a), b), c), d), f) a h) přílohy II, přispívá projekt významně k udržitelnosti **snížením emisí skleníkových plynů, a to zejména** integrací energie z obnovitelných zdrojů do sítě, přenosem nebo distribucí energie z obnovitelných zdrojů do hlavních míst spotřeby a úložišť a případně ke snížení omezení distribuce energie a dále přispěje alespoň k jednomu z těchto zvláštních kritérií:
 - i) integraci trhu, mimo jiné odstraněním energetické izolovanosti nejméně jednoho členského státu a omezením počtu úzkých míst energetické infrastruktury, hospodářská soutěž, interoperabilita a pružnost systému;
 - ii) bezpečnosti dodávek, mimo jiné prostřednictvím interoperability, pružnosti soustavy, **fyzické bezpečnosti a** kybernetické bezpečnosti, vhodných propojení a bezpečného a spolehlivého provozu systému;
 - b) pokud jde o projekty inteligentních elektrických rozvodných sítí spadající do kategorie energetické infrastruktury stanovené v bodě 1 písm. g) přílohy II, přispívá projekt významně k udržitelnosti integrací energie z obnovitelných zdrojů do rozvodné sítě a dále přispívá alespoň ke dvěma z těchto zvláštních kritérií:
 - i) bezpečnosti dodávek, mimo jiné prostřednictvím účinnosti a interoperability přenosu a distribuce elektřiny v každodenním provozu, předcházení přetížení sítě a integrace a zapojení uživatelů sítě;
 - ii) integraci trhu, mimo jiné prostřednictvím účinného provozu systému a využití propojovacích vedení;

- iii) bezpečnosti sítě, flexibilitě a kvalitě dodávek, mimo jiné prostřednictvím většího využívání inovací v oblasti vyrovnávání systému, trhů s flexibilitou, kybernetické bezpečnosti, sledování, kontroly systému a opravy chyb;
 - iv) inteligentní integraci odvětví, buď v rámci energetického systému propojením různých nosičů energie a odvětví, nebo v širším smyslu upřednostněním synergií a koordinace mezi energetikou, dopravou a telekomunikacemi;
- c) pokud jde o projekty spadající do kategorie infrastruktury stanovené v bodě 5 **písm. [...]** a) a b) přílohy II, přispívá projekt k těmto zvláštním kritériím:
- i) bezpečnosti dodávek, včetně ochrany aktiv před riziky a přispívání k opatřením určeným podle článků 7 a 11 nařízení (EU) 2019/941 o rizikové připravenosti v odvětví elektroenergetiky;
 - ii) zabezpečení sítě, včetně opatření umožňujících vyšší stupeň fyzické a kybernetické bezpečnosti, monitorování a kontroly systému;
- d) pokud jde o projekty přepravy a ukládání oxidu uhličitého spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v bodě 4 přílohy II, přispívá projekt významně k udržitelnosti snížením emisí oxidu uhličitého v propojených průmyslových zařízeních a přispívá ke každému z těchto zvláštních kritérií:
- i) zamezení emisím oxidu uhličitého [...];
 - ii) zvýšení odolnosti a bezpečnosti přepravy a ukládání oxidu uhličitého;
 - iii) účinnému využívání zdrojů na základě připojení více zdrojů a úložišť oxidu uhličitého přes společnou infrastrukturu a minimalizace environmentální zátěže a rizik;

- e) pokud jde o vodíkové projekty spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v bodě 2 přílohy II, přispěje projekt významně k udržitelnosti, mimo jiné snížením emisí skleníkových plynů, posílením zavádění vodíku z obnovitelných zdrojů nebo z nízkouhlíkových zdrojů, s důrazem na vodík z obnovitelných zdrojů za **účelem dosažení cílů Unie** zejména v konečném použití, např. v těžko dekarbonizovatelných odvětvích, v nichž nejsou proveditelná energeticky účinnější řešení, a podporou variabilní výroby energie z obnovitelných zdrojů nabídkou řešení v oblasti flexibility, ukládání, nebo obojího, a dále projekt významně přispívá alespoň k jednomu z těchto zvláštních kritérií:
- i) integraci trhu, mimo jiné propojením stávajících nebo nových vodíkových sítí členských států, nebo jinak přispívá ke vzniku sítě pro přepravu a skladování vodíku pro celou Unii a zajišťuje interoperabilitu propojených soustav;
 - ii) bezpečnosti dodávek a flexibilita, mimo jiné prostřednictvím vhodných propojení a usnadnění bezpečného a spolehlivého provozu systému;
 - iii) hospodářské soutěži, mimo jiné umožněním přístupu pro více zdrojů dodávek a uživatelů sítě na transparentním a nediskriminačním základě;
- f) pokud jde o elektrolyzéry spadající do kategorie energetické infrastruktury stanovené v bodě 3 přílohy II, přispívá projekt významně ke každému z těchto zvláštních kritérií:
- i) udržitelnosti, mimo jiné snížením emisí skleníkových plynů a posílením využívání vodíku z obnovitelných zdrojů nebo z nízkouhlíkových zdrojů, zejména z obnovitelných zdrojů za **účelem dosažení cílů Unie**, a také syntetických paliv tohoto původu;

- ii) bezpečnosti dodávek, mimo jiné přispíváním k bezpečnému, účinnému a spolehlivému provozu systému nebo nabídkou řešení v oblasti ukládání, flexibility či obojího, jako je odezva strany poptávky a vyvážovací služby;
- iii) umožnění služeb flexibility, jako je odezva strany poptávky a ukládání usnadněním inteligentní integrace odvětví energetiky prostřednictvím vytvoření vazeb na jiné nosiče energie a jiná odvětví.

4. Pokud jde o projekty spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v příloze II, jsou kritéria uvedená v odstavci 3 tohoto článku posuzována v souladu s ukazateli stanovenými v bodech 3 až 8 přílohy IV.
5. S cílem usnadnit posouzení všech projektů, které by mohly být způsobilé jakožto projekty společného zájmu a které by mohly být zařazeny na regionální seznam, posoudí každá skupina transparentním a objektivním způsobem přínos každého projektu k provádění téhož prioritního koridoru nebo oblasti energetické infrastruktury. Každá skupina vymezí svou metodu posouzení na základě celkového přínosu ke splnění kritérií uvedených v odstavci 3. Toto posouzení povede k seřazení projektů pro interní použití v rámci skupiny. Ani regionální seznam, ani seznam Unie neobsahují žádné seřazení ani se seřazení nepoužije pro žádný jiný účel, s výjimkou účelu uvedeného v oddíle 2 bodě 15 přílohy III.

S cílem zajistit jednotný přístup k posuzování v různých skupinách každá skupina při posouzení projektů řádně přihlédne k:

- a) naléhavosti a příspěvku každého navrhovaného projektu za účelem plnění cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu a jejího cíle klimatické neutrality do roku 2050, integraci trhu, hospodářské soutěži, udržitelnosti a bezpečnosti dodávek;
- b) komplementaritě každého navrhovaného projektu s jinými navrhovanými projekty, včetně konkurenčních nebo potenciálně konkurenčních projektů;

- c) možným synergiím s prioritními koridory a tematickými oblastmi určenými v rámci transevropských dopravních a telekomunikačních sítí;
- d) u navrhovaných projektů, které jsou v okamžiku posuzování projekty na seznamu Unie, k pokroku při jejich provádění a plnění povinností v oblasti předkládání zpráv a transparentnosti stanovenými tímto nařízením;
- e) přímému nebo nepřímému vlastnictví třetí země jako příjemce, akcionáře nebo konečného příjemce jako předkladatele projektu v jakémkoli z navrhovaných projektů.

U projektů inteligentních elektrických rozvodných sítí spadajících do kategorie energetické infrastruktury stanovené v bodě 1 písm. g) přílohy II a u projektů spadajících do kategorií energetické infrastruktury stanovených v bodě 5[...]písm. a[...]) a b) přílohy II se řazení týká projektů, které se dotýkají dvou stejných členských států, přičemž náležitou pozornost je třeba věnovat rovněž počtu uživatelů, jichž se projekt dotkne, roční spotřebě energie a podílu energie z jiných než nastavitelných zdrojů v oblasti pokryté těmito uživateli.

Článek 5

Provádění a sledování projektů na seznamu Unie

1. Předkladatelé projektů vypracují, **popřípadě aktualizují** prováděcí plán projektů na seznamu Unie do dvou měsíců od jejich zařazení na seznam Unie určený ke **zveřejnění na platformě pro transparentnost, jak je stanoveno v článku 26**, spolu s harmonogramem zahrnujícím všechny tyto prvky:

- a) studie proveditelnosti a přípravné studie, včetně studií posouzení rizik v oblasti přizpůsobení se změně klimatu a fyzické a kybernetické bezpečnosti, v příslušných případech na základě požadavků směrnic (EU) 2022/2557 a (EU) 2022/2555, jakož i souladu s právními předpisy v oblasti životního prostředí a se zásadou „významně nepoškozovat“;
 - b) schválení vnitrostátními regulačními orgány nebo jakýmkoli jiným dotčeným orgánem;
 - c) výstavbu a uvedení do provozu;
 - d) povolovací postup podle čl. 10 odst. 9 písm. c).
2. Provozovatelé přenosových či přepravních soustav, provozovatelé distribučních soustav, provozovatelé vodíkových sítí a jiní provozovatelé spolupracují mezi sebou, **případně s předkladateli projektů**, s cílem usnadnit rozvoj projektů na seznamu Unie ve své oblasti.
3. Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura“) a dotčené skupiny sledují pokrok dosažený při provádění projektů na seznamu Unie a v případě potřeby vydávají doporučení s cílem usnadnit jejich provádění. Skupiny si mohou vyžádat další informace v souladu s odstavci 4, 5 a 6, svolávat jednání s příslušnými stranami a vybízet Komisi k ověření poskytnutých informací na místě.
4. Do 31. prosince roku, v němž vstoupí v platnost a účinnost seznam Unie, na který je projekt zařazen, a každý následující rok předloží předkladatelé projektů příslušnému vnitrostátnímu orgánu uvedenému v čl. 8 odst. 1 zprávu o každém projektu společného zájmu a projektu ve společném zájmu, který podporují.

Tato zpráva uvede podrobnosti o:

- a) pokroku dosaženém v oblasti rozvoje a výstavby projektu a jeho uvedení do provozu, jak je stanoveno v prováděcím plánu uvedeném v odstavci 1 tohoto článku, zejména s ohledem na povolovací postup a postup konzultací, jakož i na soulad s právními předpisy v oblasti životního prostředí, se zásadou, že projekt významně nepoškozuje životní prostředí, a o přijatých opatřeních pro přizpůsobení se změně klimatu a ve vhodných případech o opatřeních přijatých ke zmírnění rizik vyplývajících z rizik posouzených v souvislosti s projektem podle čl. 5 odst. 1 písm. a) a případně v návaznosti na požadavky směrnic (EU) 2022/2557 a (EU) 2022/2555;
- b) případných zpoždění oproti prováděcímu plánu, důvodech těchto zpoždění a dalších nastalých obtížích;
- c) ve vhodných případech o revidovaném prováděcím plánu zaměřeném na překonání zpoždění.

5. Do 28. února každého roku následujícího po předložení zprávy předkladatelem projektu uvedené v odstavci 4 tohoto článku předloží příslušné orgány uvedené v čl. 8 odst. 1 agentuře a příslušné skupině zprávu uvedenou v odstavci 4 tohoto článku, doplněnou o informace o pokroku a případně o zpožděních při provádění a povolování projektů na seznamu Unie nacházejících se na jejich příslušném území a o důvodech těchto zpoždění. Příspěvek příslušných orgánů ke zprávě musí být zřetelně označen a vypracován beze změny textu zprávy předložené předkladateli projektu.

6. Do dne 30. dubna každého roku, v němž má být přijat nový seznam Unie, předloží agentura skupinám konsolidovanou zprávu o projektech na seznamu Unie, které spadají do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů, v níž vyhodnotí dosažený pokrok a očekávané změny v nákladech na projekt a případně uvede doporučení, jak překonat nastalá zpoždění a obtíže. Tato konsolidovaná zpráva rovněž vyhodnotí provádění čl. 3 odst. 6 a 7, pokud jde o projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu.

V řádně odůvodněných případech může agentura požádat příslušné orgány o další informace nezbytné pro plnění svých úkolů stanovených v tomto odstavci.

7. Pokud se uvedení projektu na seznamu Unie do provozu opozdí oproti prováděcímu plánu, s výjimkou převažujících důvodů, za něž předkladatel projektu nenese odpovědnost, použijí se tato opatření:

- a) pokud jsou opatření uvedená v čl. 55 odst. 7 písm. a), b) nebo c) směrnice (EU) 2024/1788 a v čl. 51 odst. 7 písm. a), b) nebo c) směrnice (EU) 2019/944 použitelná podle příslušných vnitrostátních právních předpisů, zajistí vnitrostátní regulační orgány uskutečnění investice;
- b) pokud opatření vnitrostátních regulačních orgánů podle písmene a) tohoto odstavce nejsou použitelná, předkladatel projektu do dvanácti měsíců od data uvedení do provozu uvedeného v prováděcím plánu vybere třetí stranu, která bude projekt financovat nebo realizovat, a to úplně nebo zčásti;
- c) pokud není vybrána třetí strana v souladu s písmenem b), jmenuje členský stát, nebo pokud tak členský stát stanovil, vnitrostátní regulační orgán do dvou měsíců od uplynutí lhůty uvedené v písmenu b) třetí stranu, která bude financovat nebo realizovat projekt a kterou předkladatel projektu akceptuje;

- d) **pokud třetí strana není určena vnitrostátním orgánem v souladu s bodem c),** pokud je zpoždění oproti datu uvedení do provozu uvedenému v prováděcím plánu delší než 26 měsíců, může Komise – za předpokladu, že s tím dotčené členské státy souhlasí a plně s ní spolupracují – vyhlásit výzvu k předkládání návrhů na výstavbu projektu v souladu s dohodnutým časovým harmonogramem otevřenou pro všechny třetí strany schopné stát se předkladatelem projektů;
- e) pokud se použijí opatření uvedená v písmenu c) nebo d), provozovatel soustavy, v jehož oblasti se investice nachází: poskytne provádějícím hospodářským subjektům nebo investorům nebo třetí straně veškeré informace potřebné k realizaci investice **s přihlédnutím k bezpečnostním hlediskům;** připojí nová zařízení k přenosové síti nebo případně k distribuční síti a obecně vyvine maximální úsilí k usnadnění realizace investice a bezpečného, spolehlivého a účinného provozu a údržby projektu na seznamu Unie.

- 8. Projekt na seznamu Unie může být odstraněn ze seznamu Unie v souladu s postupem stanoveným v čl. 3 odst. 4, pokud bylo jeho zařazení na tento seznam založeno na nesprávných informacích, které byly rozhodujícím faktorem pro toto zařazení, nebo pokud není v souladu s právem Unie.
- 9. Projekty, které již nejsou na seznamu Unie, ztrácejí veškerá práva a povinnosti spojené se statusem projektu společného zájmu nebo projektu ve společném zájmu stanovené v tomto nařízení.

Projekt, který již není uveden na seznamu Unie, avšak příslušný orgán již u něj přijal k přezkoumání příslušnou dokumentaci k žádosti, si zachovává práva a povinnosti stanovené v kapitole III, s výjimkou případů, kdy byl projekt odstraněn ze seznamu Unie z důvodů uvedených v odstavci 8 tohoto článku.

- 10. Tímto článkem není dotčena jakákoli finanční pomoc Unie poskytnutá projektu na seznamu Unie před jeho vyřazením ze seznamu Unie.

Evropští koordinátoři

1. Nastanou-li při provádění projektu společného zájmu nebo projektu ve společném zájmu závažné obtíže, může Komise po dohodě s dotčenými členskými státy jmenovat evropského koordinátora na dobu až jednoho roku, přičemž toto období lze dvakrát prodloužit.
2. Evropský koordinátor:
 - a) podporuje projekty, pro které byl jmenován evropským koordinátorem, a přeshraniční dialog mezi předkladateli projektu a všemi dotčenými zúčastněnými stranami;
 - b) pomáhá všem stranám a koordinuje je podle potřeby při konzultacích s dotčenými zúčastněnými stranami, případně při diskusích o alternativních trasách a při získávání nezbytných povolení pro projekty;
 - c) ve vhodných případech radí předkladatelům projektu v otázkách jeho financování;
 - d) zajistí odpovídající podporu a strategické řízení ze strany dotčených členských států při přípravě a provádění projektů;
 - e) počínaje svým jmenováním předkládá každoročně a ve vhodných případech rovněž po dokončení svého mandátu Komisi zprávu o pokroku projektů a o jakýchkoli obtížích a překážkách, které by mohly významně oddálit datum uvedení projektů do provozu. Zpráva případně obsahuje doporučení k překonání překážek a obtíží.

Komise předá zprávu evropského koordinátora uvedenou v prvním pododstavci písm. e) Evropskému parlamentu, **Radě** a dotčeným skupinám.

3. Evropský koordinátor je vybírán na základě otevřeného, nediskriminačního a transparentního procesu a na základě zkušeností kandidáta se specifickými úkoly, které mu jsou v rámci dotčených projektů přiděleny.
4. Rozhodnutí o jmenování evropského koordinátora stanoví podmínky s podrobným vymezením doby trvání mandátu, konkrétních úkolů a termínů a příslušné metodiky, kterou je třeba dodržovat. Úsilí vynaložené na koordinaci je přiměřené složitosti projektů a odhadovaným nákladům na projekty.
5. Dotčené členské státy v plné míře spolupracují s evropským koordinátorem při plnění úkolů uvedených v odstavcích 2 a 4.

KAPITOLA III

Udělování povolení a účast veřejnosti

Článek 7

Prioritní status projektů na seznamu Unie

1. Seznam Unie určuje pro účely veškerých rozhodnutí vydaných v průběhu povolovacího postupu nezbytnost projektů na seznamu Unie z hlediska energetické politiky a klimatu bez ohledu na přesné umístění, trasu či technologii projektu.

První pododstavec se nepoužije na konkurenční projekty nebo na projekty, které nedosáhly dostatečného stupně zralosti k tomu, aby mohla být poskytnuta analýza nákladů a přínosů konkrétního projektu uvedená v oddíle 2 bodě 1 písm. d) přílohy III.

2. Za účelem zajištění účinného administrativního zpracování dokumentace žádostí týkajících se projektů na seznamu Unie zajistí předkladatelé projektu a všechny dotčené orgány, aby byla tato dokumentace vyřízena nejrychlejším možným způsobem v souladu s unijním a vnitrostátním právem.

3. Projekty na seznamu Unie mají status nejvyššího možného národního významu, pokud takový status ve vnitrostátním právu existuje, a jako s takovými se s nimi nakládá v rámci povolovacího postupu, a to i [...] v **souvislosti s** posuzováním vlivů na životní prostředí, **a stanoví-li tak vnitrostátní právo**, i při územním plánování a získávání práv cesty [...]. **Tento odstavec se použije, aniž jsou dotčeny aspekty národní obrany.**

4. Veškeré postupy řešení sporů, soudní řízení, odvolání a opravné prostředky týkající se projektů na seznamu Unie u vnitrostátních soudů, tribunálů, panelů, včetně mediace nebo rozhodčího řízení, pokud existují ve vnitrostátním právu, se považují za bezodkladné, pokud tyto postupy pro naléhavé případy upravuje vnitrostátní právo a v rozsahu, v němž je upravuje.
5. Pokud jde o důsledky pro životní prostředí, kterými se zabývá čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS a čl. 4 odst. 7 směrnice 2000/60/ES, za předpokladu, že jsou splněny všechny podmínky uvedené v těchto směrnících, jsou projekty na seznamu Unie spadající do kategorií infrastruktury vymezených v bodech [...] 3 a 4 přílohy II tohoto nařízení považovány z hlediska energetické politiky za projekty ve veřejném zájmu a lze je považovat za projekty v převažujícím veřejném zájmu.

Je-li v souladu s čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS vyžadováno stanovisko Komise, Komise a příslušný vnitrostátní orgán uvedený v článku 8 tohoto nařízení zajistí, aby rozhodnutí týkající se převažujícího veřejného zájmu projektu bylo přijato ve lhůtách stanovených v čl. 10 odst. 1 a 2 tohoto nařízení.

První a druhý pododstavec se nepoužijí na konkurenční projekty nebo na projekty, které nedosáhly dostatečného stupně zralosti k tomu, aby mohla být poskytnuta analýza nákladů a přínosů konkrétního projektu uvedená v oddíle 2 bodě 1 písm. d) přílohy III.

6. Dokud nebude dosaženo klimatické neutrality [...], v povolovacím postupu se u plánování, výstavby a provozu projektů spadajících do kategorie infrastruktury uvedené v **bodech 1 a 2** přílohy II [...] má za to, že jsou v převažujícím veřejném zájmu a slouží veřejnému zdraví a bezpečnosti při zvažování právních zájmů v jednotlivých případech pro účely čl. 6 odst. 4 a čl. 16 odst. 1 písm. c) směrnice 92/43/EHS, čl. 4 odst. 7 směrnice 2000/60/ES a čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/147/ES. [...]

Dokud nebude dosaženo klimatické neutrality, členské státy zajistí, aby se v rámci [...] povolovacího postupu mělo za to, že **plánování**, výstavba a provoz projektů spadajících do kategorie infrastruktury uvedené v bodech 1 a 2 přílohy II jsou v **převažujícím veřejném zájmu**, a aby jim v takovém případě byla dána přednost při vyvažování právních zájmů [...] jiných [...] než **těch**, které jsou uvedeny [...] v prvním pododstavci. **Členské státy mohou vyloučit uplatňování tohoto předpokladu za účelem ochrany** [...] kulturního dědictví na základě právních kritérií, aby zajistily [...] **harmonizované** provádění.

[...]

7. Dokud nebude dosaženo klimatické neutrality [...], mohou členské státy, pokud jde o projekty na seznamu Unie spadající do kategorií infrastruktury vymezených v bodech 1 a 2 přílohy II tohoto nařízení, které jsou výslovně zahrnuty do vnitrostátního plánu rozvoje, jenž byl předmětem strategického posouzení vlivů na životní prostředí v souladu se směrnicí 2001/42, a pokud je pravděpodobné, že bude mít významný vliv na lokality sítě Natura 2000, i příslušného posouzení podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43/EHS, pokud je projekt v souladu s posuzovaným vnitrostátním plánem rozvoje a nepřesahuje jeho rámec:
- a) vyjmout tyto projekty z posuzování vlivů na životní prostředí podle čl. 2 odst. 1 směrnice 2011/92/EU a
 - b) vyjmout tyto projekty z posuzování jejich dopadů na lokality sítě Natura 2000 podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43/EHS a z posuzování jejich dopadů na ochranu druhů podle čl. 12 odst. 1 směrnice 92/43/EHS a článku 5 směrnice 2009/147/ES.

V případě projektů, které se nacházejí v lokalitách sítě Natura 2000 a v oblastech vymezených v rámci vnitrostátních systémů ochrany přírody a biologické rozmanitosti nebo je protínají, se výjimky uvedené v prvním pododstavci použijí pouze v případě, že pro jejich realizaci neexistují přiměřené alternativy s ohledem na cíle dané lokality a oblastí. **Výjimky uvedené v prvním pododstavci se nevztahují na [...] projekty uvedené v bodě 1 písm. c) přílohy II, které se nacházejí v [...] lokalitách sítě Natura 2000 a oblastech určených v rámci národních programů ochrany nebo jimi procházejí.**

8. Pokud členské státy uplatňují výjimky podle odstavce 7, zajistí, aby byla na základě vnitrostátního plánu rozvoje stanovena pravidla pro účinná zmírňující opatření, která mají být přijata v souvislosti s projekty na seznamu Unie spadajícími do kategorií infrastruktury vymezených v bodech 1 a 2 přílohy II, s cílem předejít případným nepříznivým dopadům na životní prostředí, nebo pokud to není možné, tyto dopady výrazně zmírnit. Členské státy zajistí, aby byla včas uplatňována vhodná zmírňující opatření s cílem zajistit dodržování povinností stanovených v čl. 6 odst. 2 směrnice 92/43/EHS, **článku 5 směrnice 2009/147/ES** a čl. 4 odst. 1 písm. a) bodě i) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES a zamezilo se zhoršení a bylo dosaženo dobrého ekologického stavu nebo dobrého ekologického potenciálu v souladu s čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/60/ES.

Dodržování pravidel uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce a provádění vhodných zmírňujících opatření ze strany jednotlivých projektů povede k předpokladu, že projekty neporušují ustanovení uvedená v tomto pododstavci, aniž by byla dotčena ustanovení odstavce 10 tohoto článku.

9. V souladu s články 6 a 7 směrnice 2001/42/ES zajistí členské státy u vnitrostátního plánu rozvoje účast veřejnosti, včetně vymezení, kdo je dotčenou nebo pravděpodobně dotčenou veřejností, jakož i členských států, kterých se provádění tohoto plánu a projektů na seznamu Unie spadajících do kategorií infrastruktury vymezených v bodech 1 a 2 přílohy II tohoto nařízení a zahrnutých do tohoto plánu může dotýkat.

10. U projektů, u nichž se členské státy rozhodnou uplatnit výjimky podle odstavce 7, provedou příslušné orgány prověření s cílem určit:
- a) zda je pravděpodobné, že projekt povede k významným nepříznivým vlivům, které nebyly zjištěny během posuzování environmentálních vlivů vnitrostátního plánu rozvoje prováděného podle směrnice 2001/42/ES a případně podle směrnice 92/43/EHS;
 - b) zda projekt spadá do oblasti působnosti článku 7 směrnice 2011/92/EU a článku 2 Úmluvy o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států z důvodu pravděpodobnosti významných vlivů na životní prostředí v jiném členském státě nebo na žádost členského státu, který může být významně ovlivněn.

Toto prověření uvedené v prvním pododstavci se dokončí do 45 dnů od oznámení předkladatele projektu uvedeného v čl. 10 odst. 5.

11. Pokud je pravděpodobné, že projekt na území členského státu bude mít významný vliv na životní prostředí jiných členských států, zajistí členský stát, v němž se projekt nachází, uplatňování článku 7 směrnice 2011/92/EU a článků 2 až 7 Úmluvy o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států.

12. Pokud se v rámci prověřování zjistí, že projekt s vysokou pravděpodobností povede k významným nepředvídaným nepříznivým vlivům uvedeným v odstavci 10 tohoto článku, příslušné orgány informují předkladatele projektu o tom, že je nutné provést posouzení uvedené v odst. 7 písm. a) a b) tohoto článku, a zajistí, aby na základě existujících dat byla u těchto projektů uplatněna vhodná a přiměřená zmírňující opatření s cílem zajistit soulad s čl. 12 odst. 1 směrnice 92/43/EHS a článkem 5 směrnice 2009/147/ES. Pokud není možné takováto zmírňující opatření uplatnit, příslušné orgány zajistí, aby předkladatelé projektu přijali vhodná kompenzační opatření k řešení těchto vlivů, která – nejsou-li k dispozici jiná přiměřená kompenzační opatření – mohou mít podobu peněžní náhrady určené na programy na ochranu druhů, **umožňuje-li to vnitrostátní právo, a to s cílem zajistit nebo zlepšit stav dotčených druhů z hlediska ochrany.**
- 12a. Odstavce 7 až 12 se použijí, aniž je dotčeno právo členských států provádět povolovací postupy podle pravidel, která by vedla k rychlejšímu schvalování projektů na seznamu Unie, včetně postupů v souladu s článkem 15e směrnice (EU) 2018/2001.**
13. Při posuzování, zda existují uspokojivá alternativní řešení pro projekty na seznamu Unie, které spadají do kategorií infrastruktury vymezených v bodech 1, 2, 3 a 4 přílohy II tohoto nařízení pro účely čl. 6 odst. 4 a čl. 16 odst. 1 směrnice 92/43/EHS, čl. 4 odst. 7 písm. d) směrnice 2000/60/ES a čl. 9 odst. 1 směrnice 2009/147/ES, je podmínka neexistence uspokojivých alternativ splněna, pokud neexistují žádná uspokojivá alternativní řešení, která by byla schopna dosáhnout stejného cíle daného projektu, pokud jde o rozvoj stejné kapacity prostřednictvím stejné technologie ve stejném nebo podobném časovém rámci a aniž by to vedlo k výrazně vyšším nákladům.

14. Při provádění kompenzačních opatření pro projekty na seznamu Unie spadající do kategorií infrastruktury vymezených v bodech 1, 2, 3 a 4 přílohy II tohoto nařízení pro účely čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS mohou členské státy, [...] pokud lze přiměřeně prokázat, že plán nebo projekt nevratně neovlivní ekologické procesy nezbytné pro zachování struktury a funkcí lokality a neohrozí celkovou soudržnost sítě Natura 2000 před zavedením kompenzačních opatření, povolit, aby tato kompenzační opatření byla prováděna souběžně s realizací projektu. Členské státy mohou v souladu se zásadou předběžné opatrnosti povolit, aby tato kompenzační opatření byla časem přizpůsobena v závislosti na tom, zda se očekává, že významné negativní účinky vzniknou v krátkodobém, střednědobém nebo dlouhodobém horizontu.
15. [...]

Článek 8

Organizace povolovacího postupu

1. Každý členský stát v **případě potřeby aktualizuje** [...] **stanovení** jediného [...] příslušného orgánu [...], **který bude** odpovědný za to, aby:

- a) **přijímal žádosti o povolení a příslušné dokumenty v elektronické podobě a usnadňoval [...] kontakty s dotčenými orgány, aby bylo zajištěno, že předkladatel nebude muset během celého řízení kontaktovat více než jedno kontaktní místo [...];**
- b) [...]
- c) usnadňoval a koordinoval povolovací postup pro projekty na seznamu Unie na svém území společně s ostatními dotčenými orgány a **ve spolupráci s nimi určoval**, jaká oprávnění, povolení a posouzení jsou potřebná k dokončení povolovacího postupu a k dosažení komplexního rozhodnutí v souladu s odstavcem 3. To zahrnuje rozsah a úroveň podrobnosti studií, posouzení a dokumentace, které mají předkladatelé projektu vypracovat;
- d) spolupracoval a komunikoval s příslušnými vnitrostátními orgány jiných členských států s cílem usnadnit a koordinovat povolovací postup pro projekty na seznamu Unie na jejich území a s povolovacími orgány ve třetích zemích, pokud jde o projekty ve společném zájmu, včetně: sladění veřejných konzultací pro přeshraniční projekty v souladu s čl. 9 odst. 5; sdílení informací o pravděpodobných významných přeshraničních dopadech v souladu s čl. 9 odst. 6; sjednocení časového harmonogramu a požadavků na provádění studií, vydávání povolení nebo oprávnění a organizování postupu před podáním žádosti v souladu s čl. 10 odst. 9; a

- e) sledoval vývoj a zpoždění projektů na seznamu Unie na území, za které je odpovědný, včetně přijímání a schvalování zpráv předkládaných předkladateli projektu v souladu s čl. 5 odst. 4 a podávání zpráv agentuře a příslušným skupinám o vývoji a zpoždění projektů na seznamu Unie nacházejících se na jeho území v souladu s čl. 5 odst. 5.

V případě aktualizace nebo změny určeného příslušného vnitrostátního orgánu členské státy oznámí tuto skutečnost Komisi, jakmile je o změně rozhodnuto, a informují o tom, kdy tyto změny vstoupí v účinnost.

- 2. U projektu na seznamu Unie nebo u konkrétní kategorie projektů na seznamu Unie či v konkrétní geografické oblasti mohou být povinnosti příslušného vnitrostátního orgánu uvedeného v odstavci 1 a související úkoly přeneseny na jiný orgán, a to za předpokladu, že:
 - a) příslušný vnitrostátní orgán informuje Komisi o tomto přenesení a informace o něm je snadno přístupná veřejnosti, včetně jejího umístění na internetové stránce podle čl. 9 odst. 7;
 - b) pouze jeden orgán je odpovědný za projekt nebo kategorii projektů na seznamu Unie, je jediným kontaktním místem pro předkladatele projektu, přičemž přejímá všechny odpovědnosti v procesu vedoucím ke komplexnímu rozhodnutí v rámci zákonné lhůty stanovené v čl. 10 odst. 2, a koordinuje předkládání veškerých příslušných dokumentů a informací, a to i jakémukoli jinému dotčenému orgánu;
 - c) bez ohledu na přenesení povinností zůstává příslušný vnitrostátní orgán odpovědný za shromažďování zpráv předložených předkladateli projektů v souladu s čl. 5 odst. 4 a za podávání zpráv agentuře a příslušným skupinám v souladu s čl. 5 odst. 5.

Příslušný vnitrostátní orgán si také může ponechat odpovědnost za stanovení lhůt, aniž by tím byly dotčeny lhůty stanovené v čl. 10 odst. 1 a 2.

3. Příslušný vnitrostátní orgán zajistí vydání komplexního rozhodnutí ve lhůtách stanovených v čl. 10 odst. 1 a 2.

Členské státy si zvolí mezi následujícími systémy, přičemž zohlední, který systém je nejučinnější s ohledem na vnitrostátní právní předpisy, specifika vnitrostátního plánovacího a povolovacího postupu a zda jej lze provést způsobem, který přispěje k nejučinnějšímu a včasnému vydání komplexního rozhodnutí:

a) integrovaný systém:

- i) komplexní rozhodnutí, které vydá příslušný vnitrostátní orgán, je jediným právně závazným rozhodnutím vyplývajícím ze zákonného povolovacího postupu;
- ii) jsou-li projektem dotčeny další orgány, mohou v souladu s vnitrostátním právem vyjádřit svůj názor ve formě vstupu do daného řízení a příslušný vnitrostátní orgán ho zohlední;

b) koordinovaný systém:

- i) komplexní rozhodnutí zahrnuje více jednotlivých právně závazných rozhodnutí vydaných několika dotčenými orgány a je koordinováno centrálně příslušným vnitrostátním orgánem;
- ii) příslušný vnitrostátní orgán může zřídit pracovní skupinu, v níž jsou zastoupeny všechny dotčené orgány, s cílem vypracovat prověření nebo podrobný harmonogram pro povolovací postup v souladu s čl. 10 odst. 9 písm. b) a sledovat a koordinovat jeho provádění;

- iii) příslušný vnitrostátní orgán po konzultaci s dalšími dotčenými orgány stanoví pro každé jednotlivé rozhodnutí přiměřenou časovou lhůtu, během níž jsou vydána jednotlivá rozhodnutí, s cílem minimalizovat délku postupu, aniž jsou dotčeny lhůty stanovené v čl. 10 odst. 1 a 2;
 - iv) příslušný vnitrostátní orgán [...] **může** přijmout jednotlivé rozhodnutí v zastoupení jiného dotčeného orgánu na **svém území**, pokud tento orgán nevydá toto rozhodnutí ve stanovené lhůtě a pokud toto zpoždění nelze dostatečně odůvodnit. Příslušný vnitrostátní orgán nemusí na jednotlivé rozhodnutí jiného dotčeného orgánu na **svém území** brát zřetel, domnívá-li se, že rozhodnutí není dostatečně podloženo základními podklady předloženými dotčeným orgánem;
- c) systém spolupráce:
- i) komplexní rozhodnutí zahrnuje více jednotlivých právně závazných rozhodnutí vydaných několika dotčenými orgány a koordinovaných příslušným vnitrostátním orgánem;
 - ii) příslušný vnitrostátní orgán může zřídit pracovní skupinu, v níž jsou zastoupeny všechny dotčené orgány, s cílem vypracovat prověření nebo podrobný harmonogram pro povolovací postup v souladu s čl. 10 odst. 9 a sledovat a koordinovat jeho provádění;
 - iii) příslušný vnitrostátní orgán po konzultaci s dalšími dotčenými orgány stanoví pro každé jednotlivé rozhodnutí přiměřenou časovou lhůtu, během níž jsou vydána jednotlivá rozhodnutí, s cílem minimalizovat délku postupu, aniž jsou dotčeny lhůty stanovené v čl. 10 odst. 1 a 2;

- iv) příslušný vnitrostátní orgán sleduje dodržování lhůt dotčenými orgány a v případě zpoždění přijme opatření s cílem minimalizovat délku postupu;
- v) pokud členský stát zvolí systém spolupráce, uvědomí Komisi o důvodech své volby.

Dotčené orgány v souladu s povolovacím systémem, který členské státy zvolily, buď přenesou nezbytné pravomoci na příslušný vnitrostátní orgán, nebo usnadní spolupráci a součinnost s příslušným vnitrostátním orgánem s cílem zajistit vydání komplexního rozhodnutí ve lhůtách stanovených v čl. 10 odst. 1 a 2.

Pokud dotčený orgán neočekává, že jednotlivé rozhodnutí vydá ve stanovené lhůtě, okamžitě o tom informuje příslušný vnitrostátní orgán a toto zpoždění odůvodní. Následně příslušný vnitrostátní orgán stanoví další lhůtu, ve které musí být dané jednotlivé rozhodnutí vydáno, přičemž stále dodržuje celkové lhůty stanovené v čl. 10 odst. 1 a 2.

4. Členské státy mohou použít systémy stanovené v odstavci 3 na projekty na seznamu Unie na pevnině i na moři.

V případě projektů na seznamu Unie, které mají vnitřní vazbu na výrobní zařízení, jako jsou projekty zahrnuté do kategorií infrastruktury vymezených v bodě 1 písm. b) nebo h) přílohy II, je příslušný vnitrostátní orgán odpovědný za koordinaci povolovacího postupu pro příslušný projekt na seznamu Unie s povolováním výrobních zařízení tak, aby byly časové harmonogramy soudržné a společně směřovaly k co nejefektivnějšímu a včasnému povolení všech zařízení souvisejících s projektem.

5. **Relevantní příslušné vnitrostátní orgány členských států zapojených do projektu na seznamu Unie, který spadá do jednoho z prioritních koridorů elektrizačních soustav na moři stanovených v části 2 přílohy I, si společně ze svých řad určí pro předkladatele projektů pro každý projekt jednotné kontaktní místo, které odpovídá za usnadňování výměny informací mezi příslušnými vnitrostátními orgány ohledně povolovacího postupu projektu, s cílem usnadnit tento povolovací postup, jakož i vydávání rozhodnutí relevantními příslušnými vnitrostátními orgány.**

Pokud projekt na seznamu Unie **nepatří do jednoho z prioritních koridorů elektrizačních soustav na moři stanovených v oddíle 2 přílohy I**, ale nachází se na území dvou nebo více členských států, [...] **mohou** jejich příslušné vnitrostátní orgány společně **určit** jeden z nich, který bude působit jako jediné kontaktní místo odpovědné za usnadnění výměny informací mezi příslušnými vnitrostátními orgány a dalšími dotčenými orgány o povolovacím postupu a za vydání konečného komplexního rozhodnutí ve spolupráci s ostatními dotčenými příslušnými vnitrostátními orgány, **aniž by byla dotčena pravomoc každého členského státu vydávat vlastní rozhodnutí.**

Není-li společně určeno žádné jediné kontaktní místo, přijmou relevantní příslušné vnitrostátní orgány veškerá nezbytná opatření zajišťující jejich vzájemnou účinnou a efektivní spolupráci a komunikaci včetně opatření uvedených v čl. 10 odst. 9.

Členské státy se snaží stanovit společný postup, který usnadní spolupráci mezi jejich příslušnými vnitrostátními orgány, vytvořit procesní synergie a sladit lhůty s cílem usnadnit povolovací postup pro projekty, zejména pokud jde o posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné konzultace požadované podle článku 9.

Na žádost členských států plní Komise úlohu zprostředkovatele, který podporuje spolupráci mezi dotčenými příslušnými vnitrostátními orgány. Komise usnadní dohodu o jednotném společném postupu poskytnutím stanoviska a doporučení k procedurálním aspektům.

Článek 9

Transparentnost a účast veřejnosti

1. **[Do šesti měsíců od data vstupu tohoto nařízení v platnost]** zveřejní členský stát nebo příslušný vnitrostátní orgán, případně ve spolupráci s jinými dotčenými orgány, aktualizovanou příručku postupů upravujících povolovací postup, který se vztahuje na projekty na seznamu Unie, jež bude zahrnovat alespoň údaje upřesněné v bodě 1 přílohy VI. Příručka není právně závazná, ale odkazuje na příslušné právní předpisy nebo je cituje. Příslušné vnitrostátní orgány případně spolupracují a hledají synergie s orgány sousedních zemí s cílem sladit lhůty a usnadňovat povolovací postup pro projekty, včetně vypracovávání příručky postupů.
2. Aniž jsou dotčeny požadavky na účast veřejnosti podle environmentálního práva, Aarhuské úmluvy, úmluvy z Espoo a relevantního práva Unie, dodržují všechny strany, které se podílejí na povolovacím postupu, zásady pro účast veřejnosti stanovené v bodě 3 přílohy VI.

3. Předkladatel projektu v orientační lhůtě tří měsíců od zahájení povolovacího postupu podle čl. 10 odst. 5 vypracuje a předloží příslušnému vnitrostátnímu orgánu koncepci účasti veřejnosti v návaznosti na postup nastíněný v příručce uvedené v odstavci 1 tohoto článku a v souladu s obecnými zásadami uvedenými v příloze VI.
4. Příslušný vnitrostátní orgán požádá o změny nebo schválí koncepci účasti veřejnosti do tří měsíců od obdržení koncepce, přičemž uváží, bez potřeby opakování, jakoukoli formu účasti veřejnosti a konzultací s ní, které se uskuteční před zahájením povolovacího postupu, v rozsahu, v němž tato účast a konzultace veřejnosti splňují požadavky tohoto článku.

Pokud má předkladatel projektu v úmyslu provést podstatné změny ve schválené koncepci účasti veřejnosti, informuje o tom příslušný vnitrostátní orgán. V tom případě může příslušný vnitrostátní orgán požadovat další změny.
5. Pokud to již nevyžadují vnitrostátní právní předpisy, provede předkladatel projektu před předložením konečné a úplné žádosti o povolení příslušnému vnitrostátnímu orgánu podle čl. 10 odst. 10 alespoň jednu včasnou veřejnou konzultaci. Veřejná konzultace může být provedena v kombinaci s jakoukoliv veřejnou konzultací po předložení žádosti o povolení záměru podle čl. 6 odst. 2 směrnice 2011/92/EU.
6. Veřejná konzultace požadovaná podle předchozího odstavce splňuje minimální požadavky stanovené v bodě 5 přílohy VI a informuje zúčastněné strany uvedené v bodě 3 písm. a) přílohy VI o daném projektu v rané fázi a pomůže určit nejvhodnější umístění, dráhu nebo technologii, a to případně i s ohledem na odpovídající aspekty daného projektu v oblasti přizpůsobování se změně klimatu a bezpečnosti, veškeré dopady relevantní podle unijního a vnitrostátního práva, a příslušné otázky, které bude třeba v dokumentaci žádosti řešit.

7. Aniž jsou dotčena procesní pravidla a pravidla transparentnosti uplatňovaná v členských státech, předkladatelé projektu zveřejní na internetových stránkách podle odstavce 10 tohoto článku zprávu, která shrne výsledky činností souvisejících s účastí veřejnosti, pokud jde o projekt, včetně veškerých činností před včasnou veřejnou konzultací, a vysvětlí, jak byla zohledněna stanoviska vyjádřená při veřejných konzultacích, přičemž uvede, jaké změny byly provedeny, pokud jde o místo, dráhu a návrh projektu, nebo zdůvodní, proč tato stanoviska nebyla zohledněna.

Zprávu předloží předkladatel projektu společně s dokumentací žádosti příslušnému vnitrostátnímu orgánu. Komplexní rozhodnutí náležitě zohlední výsledek této zprávy.

8. U přeshraničních projektů, do nichž jsou zapojeny dva nebo více členských států, se veřejné konzultace prováděné podle odstavce 5 v každém z dotčených členských států uskuteční, v mezích možnosti, nejpozději v odstupech dvou měsíců, a pokud je to možné, společně.
9. U projektů, které mohou mít významný přeshraniční dopad na jeden nebo více sousedících členských států a na které se použije článek 7 směrnice 2011/92/EU a úmluva z Espoo, jsou příslušné informace poskytnuty příslušným vnitrostátním orgánům dotčených sousedících členských států. Příslušné vnitrostátní orgány dotčených sousedících členských států uvedou, případně v rámci oznamovacího postupu, zda si ony nebo jakýkoli další dotčený orgán přejí podílet se na příslušných postupech veřejné konzultace.
10. Předkladatel projektu zřídí a pravidelně aktualizuje specializované internetové stránky projektu s příslušnými informacemi o projektu společného zájmu, propojené s internetovými stránkami Komise a platformou pro transparentnost uvedenou v článku 26 a splňující požadavky uvedené v bodě 6 přílohy VI. Příslušné vnitrostátní orgány kontrolují plnění této povinnosti ze strany předkladatelů projektu a v případě potřeby přijmou opatření zajišťující její dodržování.

Délka a realizace povolovacího postupu

1. Povolovací postup stanoví tyto dva postupy:
 - a) nepovinný postup před podáním žádosti, který zahrnuje období mezi zahájením povolovacího postupu a přijetím předložené úplné dokumentace žádosti příslušným vnitrostátním orgánem a který proběhne v maximální době 24 měsíců;
 - b) povinný povolovací postup, který zahrnuje dobu uplynulou mezi datem přijetí předložené úplné dokumentace žádosti a datem vydání komplexního rozhodnutí a který nepřekročí osmnáct měsíců.

Pokud jde o první pododstavec písm. b), členské státy mohou, pokud je to možné, stanovit zákonný povolovací postup, který je kratší než osmnáct měsíců.

2. Příslušný vnitrostátní orgán zajistí, že celková doba trvání obou postupů uvedených v odstavci 1 nepřekročí dobu 42 měsíců.

Pokud se však příslušný vnitrostátní orgán domnívá, že se jeden nebo oba tyto postupy nedokončí ve lhůtách stanovených v odstavci 1, může prodloužit jednu nebo obě lhůty před jejich uplynutím a v každém jednotlivém případě. S výjimkou mimořádných okolností nemůže příslušný vnitrostátní orgán celkovou dobu trvání obou postupů prodloužit o více než šest měsíců.

Pokud příslušný vnitrostátní orgán lhůty prodlouží, informuje dotčenou skupinu o důvodech těchto prodloužení a předloží jí opatření, která byla či mají být přijata pro dokončení povolovacího postupu s nejmenším možným zpožděním. Skupina může požádat, aby příslušný vnitrostátní orgán pravidelně podával zprávy o pokroku dosaženém v tomto směru a uvedl důvody případného zpoždění.

3. Členské státy zajistí, aby příslušné vnitrostátní orgány uvedené v čl. 8 odst. 1 měly dostatečné technické, finanční a lidské zdroje k vydávání komplexních rozhodnutí ve lhůtě uvedené v čl. 10 odst. 2.
4. Členské státy[...] **mohou stanovit**, aby v povolovacím postupu uvedeném v odstavci 1 platilo, že:
 - a) pokud příslušné vnitrostátní orgány neodpoví ve lhůtě stanovené v odstavci 2, považuje se komplexní rozhodnutí za schválené;
 - b) pokud ostatní dotčené orgány neodpoví v přiměřené lhůtě stanovené příslušným vnitrostátním orgánem podle čl. 8 odst. 3, [...] znamená to, že se jejich stanovisko, oprávnění nebo povolení v **rámci konkrétních průběžných správních kroků** považuje za udělené, resp. za odsouhlasené [...], s **výjimkou** [...] rozhodnutí v oblasti životního prostředí, **pokud taková možnost není stanovena v jejich právních systémech.**

Všechna rozhodnutí budou zveřejněna v **souladu s platnými právními předpisy** [...].

5. Při podání žádosti o zahájení povolovacího postupu zašlou předkladatelé projektu písemné nebo elektronické oznámení o projektu příslušnému vnitrostátnímu orgánu každého členského státu, v němž se projekt nachází, včetně členských států, v nichž projekt protíná jejich výlučnou ekonomickou zónu, a připojí k němu přiměřeně podrobný popis projektu.

Do jednoho měsíce od obdržení oznámení příslušný vnitrostátní orgán v elektronické podobě buď:

- a) vydá potvrzení o přijetí, nebo
- b) domnívá-li se, že projekt není dostatečně zralý pro zahájení povolovacího postupu, oznámení zamítne a své rozhodnutí odůvodní, a to i jménem jiných dotčených orgánů.

Datem potvrzení o přijetí je zahájen povolovací postup. Pokud se jedná o dva nebo více členských států, označuje začátek povolovacího postupu datum posledního potvrzení o přijetí tohoto oznámení vydaného dotčeným příslušným vnitrostátním orgánem.

Členské státy **mohou zřídit** [...] digitální [...] **portál nebo propojené portály** [...] pro správu žádostí o povolení, povolovacích postupů, probíhajících rozhodnutí o povolení a vydaných rozhodnutí ve snadno přístupném formátu.

[...] **Takový portál nebo takové portály** [...] **mohou** zajistit přístup k relevantním údajům o životním prostředí a geologickým údajům a souvisejícím rozhodnutím, které jsou k dispozici na **jednotném portálu založeném na digitálním geografickém informačním systému** uvedeném v čl. 10 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady [xxxxx]³⁷.

³⁷ [odkaz na nařízení o urychlení posuzování vlivů na životní prostředí]

6. Příslušné vnitrostátní orgány zajistí, aby byl povolovací postup urychlen v souladu s touto kapitolou pro každou kategorii projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu. Za tímto účelem upraví příslušné vnitrostátní orgány své požadavky na zahájení povolovacího postupu a přijetí úplné dokumentace žádosti v souladu s příslušnou kategorií projektu, jeho povahou, rozsahem, neexistencí požadavku na posouzení vlivů na životní prostředí, dalšími posouzeními podle vnitrostátních právních předpisů nebo skutečností, že mohou vyžadovat méně povolení a schválení pro dosažení fáze připravenosti k výstavbě.

Příslušný vnitrostátní orgán může ve spolupráci s předkladatelem projektu a v případě potřeby s dalšími dotčenými orgány nebo jinými příslušnými vnitrostátními orgány jiných členských států, v nichž se projekt nachází, včetně případů, kdy projekt protíná jejich výlučnou ekonomickou zónu, navrhnout požadavky na povolovací postup pro určitý projekt a lhůtu pro veřejné konzultace stanovenou v bodě 4 přílohy VI ve fázích, pokud to nezpozdí celkový vývoj projektu a zajistí zjednodušení a urychlení povolovacího postupu. Maximální lhůty uvedené v odstavcích 1 a 2 platí pro každou z fází.

Příslušné vnitrostátní orgány proto mohou rozhodnout, že postup před podáním žádosti uvedený v odstavcích 1 a 6 tohoto článku není nutný v případě, že předkladatel projektu nepotřebuje toto období k provedení studií, posouzení a shromáždění údajů pro dokončení dokumentace žádosti o povolení.

7. Příslušné vnitrostátní orgány při prověřování za účelem stanovení požadavků na povolovací postup zohlední veškeré provedené studie a povolení nebo oprávnění vydaná až pět let předtím, než byl u projektu zahájen povolovací postup v souladu s tímto článkem, včetně posouzení provedených pro provádění jiných projektů, pokud jsou relevantní a mohou být znovu použita, a nevyžadují zbytečné ani duplicitní studie, posouzení, povolení nebo oprávnění. **Příslušné vnitrostátní orgány mohou vzít v úvahu údaje starší pěti let, považují-li je za relevantní a nezbytné pro stanovení požadavků na povolovací postup.**
8. V členských státech, v nichž určení trasy nebo umístění provedené výhradně pro zvláštní účel plánovaného projektu, včetně plánování zvláštních koridorů pro síťové infrastruktury, nemůže být zahrnuto do povolovacího postupu vedoucího ke komplexnímu rozhodnutí, odpovídající rozhodnutí se přijme v samostatné lhůtě šesti měsíců, počínaje datem předložení konečné a úplné dokumentace žádosti předkladatelem projektu.
9. Součástí postupu před podáním žádosti je prověření a stanovení rozsahu požadovaných studií, zpráv a dokumentace, které se očekávají od předkladatele projektu; vypracování podrobného harmonogramu a ověření návrhu dokumentace žádosti v následujících krocích:
- a) co nejdříve, nejpozději však do tří měsíců od oznámení přeloženého předkladatelem projektu uvedeného v odstavci 5, příslušný vnitrostátní orgán určí a oznámí předkladateli projektu oprávnění, povolení a posouzení potřebná k dokončení povolovacího postupu.

Oznámení učiněné příslušným vnitrostátním orgánem musí obsahovat kontrolní seznam uvedený v bodě 1 písm. e) přílohy VI a jeho obsah se případně stanoví ve spolupráci s ostatními dotčenými orgány a s příslušnými vnitrostátními orgány v ostatních členských státech, v nichž se projekt nachází, včetně případů, kdy projekt protíná jejich výlučnou ekonomickou zónu.

V případě potřeby se v oznámení podrobně uvedou podmínky, za kterých se na projekt vztahuje výjimka podle čl. 7 odst. 7, a určí se:

- i) zda je u projektu vysoce pravděpodobné, že povede k významným nepředvídaným nepříznivým vlivům s ohledem na ekologickou citlivost geografické oblasti, pro kterou je plánován, které nebyly zjištěny během posuzování environmentálních vlivů vnitrostátních plánů rozvoje prováděného podle směrnice 2001/42/ES a případně podle směrnice 92/43/EHS;
- ii) vhodná a přiměřená zmírňující opatření nebo peněžní kompenzace za programy na ochranu druhů, které se vztahují na projekt v souladu s čl. 7 odst. 8;
- iii) zda je u některé části projektu pravděpodobné, že povede k významným vlivům na životní prostředí v jiném členském státě; v takovém případě zajistí příslušný vnitrostátní orgán členského státu, v němž se projekt nachází, uplatňování článku 7 směrnice 2011/92/EU a článků 2 až 7 Úmluvy o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států;

- b) v oznámení se rovněž uvede, zda příslušný vnitrostátní orgán schvaluje nebo mění koncepci účasti veřejnosti předloženou předkladatelem projektu v souladu s čl. 9 odst. 3. V průběhu ověřovacího postupu příslušný vnitrostátní orgán ve spolupráci s dalšími dotčenými orgány určí rozsah a úroveň podrobnosti studií, zpráv a dokumentace, včetně posouzení potřebných pro povolení projektu z hlediska životního prostředí, které má předkladatel projektu vypracovat a předložit jako součást úplné dokumentace žádosti.

Příslušný vnitrostátní orgán ani žádný z dotčených orgánů si následně nevyžádá žádné další informace, studie, zprávy nebo posouzení kromě těch, které byly stanoveny v tomto počátečním ověřovacím postupu, s výjimkou případů, kdy došlo k podstatné změně projektu nebo jeho okolního prostředí. Pokud k takové podstatné změně dojde, může si příslušný vnitrostátní orgán vyžádat od předkladatele projektu doplňující informace na základě odůvodněného vysvětlení;

- c) příslušný vnitrostátní orgán vypracuje v úzké spolupráci s předkladatelem projektu, ostatními dotčenými orgány a příslušnými vnitrostátními orgány v ostatních členských státech, v nichž se projekt nachází, včetně případů, kdy projekt protíná jejich výlučnou ekonomickou zónu, a s ohledem na výsledky činností provedených podle písmene a) tohoto odstavce podrobný harmonogram povolovacího postupu v souladu s obecnými pokyny stanovenými v bodě 2 přílohy VI;
- d) po obdržení návrhu dokumentace žádosti si příslušný vnitrostátní orgán může vlastním jménem nebo jménem dalších dotčených orgánů vyžádat od předkladatele projektu doplnění chybějících informací týkajících se požadovaných prvků uvedených v písmenu a), a to v maximální lhůtě [...] **45 dní**.

Součástí postupu před podáním žádosti je dle potřeby vypracování veškerých zpráv předkladatelů projektu o vlivech na životní prostředí, včetně dokumentace a posouzení týkajících se přizpůsobení se změně klimatu a kybernetické a fyzické bezpečnosti.

[...]

Příslušný orgán písemně nebo elektronicky či na vyhrazených digitálních platformách potvrdí přezkum úplné žádosti do [...] **45 dní** od předložení chybějících informací uvedených v prvním pododstavci písm. d), čímž zahájí zákonný povolovací postup uvedený v odst. 1 písm. b).

10. Předkladatel projektu spolupracuje v dobré víře s příslušnými vnitrostátními orgány a se všemi dotčenými orgány, aby jim poskytl úplné a správné informace, zejména pokud jde o informace zjištěné v rámci prověřovacího postupu.

Předkladatel projektu zajistí, aby byla dokumentace žádosti úplná a odpovídající a v rámci povolovacího postupu se snaží co nejdříve požádat o stanovisko příslušný vnitrostátní orgán.

Předkladatel projektu plně spolupracuje s příslušným vnitrostátním orgánem na dodržení lhůt stanovených v tomto nařízení. Případná zpoždění způsobená vinou předkladatele projektu v dobré víře v tomto ohledu se nezapočítávají do maximální doby trvání povolovacího postupu.

11. Členské státy zajistí, aby žádné změny vnitrostátního práva nevedly k prodlužování žádného povolovacího postupu zahájeného před vstupem těchto změn v platnost. V zájmu zachování rychlého povolovacího postupu pro projekty na seznamu Unie příslušné vnitrostátní orgány odpovídajícím způsobem upraví harmonogram stanovený v souladu s odst. 6 písm. b) tohoto článku, aby v maximální možné míře zajistily nepřekračování lhůt pro povolovací postup stanovených v tomto článku.
12. Lhůtami stanovenými tímto článkem nejsou dotčeny ani povinnosti vyplývající z práva Unie a mezinárodního práva, ani správní odvolací řízení a opravné prostředky před soudem nebo jiným soudním orgánem.

Lhůtami stanovenými tímto článkem pro veškeré povolovací postupy nejsou dotčeny žádné kratší lhůty stanovené členskými státy.

KAPITOLA IV

Meziodvětvové plánování infrastruktury

Článek 11

Ústřední scénář pro desetileté plány rozvoje sítě

1. Do [dvou let po vstupu v platnost] a poté nejméně každé čtyři roky vypracuje Komise ústřední scénář a **analýzy citlivosti** pro odvětví elektřiny, vodíku a plynu, který se použije pro desetileté plány rozvoje sítě pro celou Unii uvedené v: článku 48 nařízení (EU) 2019/943 a článku [...] **60** nařízení (EU) 2024/1789, procesu zjišťování potřeb infrastruktury uvedeném v článku 12 tohoto nařízení, analýze nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři uvedené v článku 14 tohoto nařízení a přeshraničním přidělení nákladů uvedeném v článku 17 tohoto nařízení.
2. Ústřední scénář a **analýzy citlivosti** musí **být v souladu s cíli Unie v oblasti energetiky a klimatu a:**
 - a) [...] zahrnuje **střednědobou a dlouhodobou** perspektivu nejméně do roku 2050 v souladu s cílem Unie v oblasti klimatické neutrality a **zohlední specifika jednotlivých zemí a regionů;**
 - aa) zaujímá meziodvětvový přístup, který zajistí soulad mezi odvětvími elektřiny, vodíku a plynu a optimalizuje účinnost systému;
 - b) [...]

- b) **zohlední nejnovější vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu nebo jakýkoli jiný relevantní vnitrostátní scénářový dokument schválený příslušným členským státem nebo vnitrostátním regulačním orgánem;**
- c) **pro účely analýz citlivosti zohlední mimo jiné alternativní skladby dodávek a skladby poptávky, jakož i stávající trendy a prognózy.**

3. Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (síť ENTSO pro elektřinu), Evropská síť provozovatelů vodíkových sítí (síť ENNOH), Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav (síť ENTSO pro plyn) a členské státy poskytnou na žádost Komise data a informace nezbytné k vypracování ústředního scénáře uvedeného v odstavci 1. To mimo jiné zahrnuje data o trhu a sítích, jako jsou prognózy poptávky a nabídky, charakteristiky výroby energie, výroby vodíku a vodíkových sítí, zdroje flexibility, předpoklady o dovozu a také data o klimatických letech. Komise stanoví přiměřenou lhůtu, v níž mají být data a informace poskytnuty, s přihlédnutím ke složitosti požadovaných dat a informací a k naléhavosti jejich potřeby. Neposkytne-li povinný subjekt požadované informace ve lhůtě stanovené Komisí nebo jsou-li poskytnuté informace neúplné, může si Komise informace, které mají být poskytnuty, vyžádat prostřednictvím rozhodnutí. **Komise zajistí koordinaci mezi sběrem údajů pro účely ústředního scénáře a analýz citlivosti a dalšími sběry údajů, zejména podle nařízení (EU) 2018/1999, a opětovným použitím shromážděných údajů, je-li to proveditelné, aby se zabránilo zdvojování podávání zpráv členskými státy. Komise ve vhodných případech požádá [...] agenturu o ověření dat předložených provozovateli sítí Komisi, a to i ověřením vnitrostátních dat u příslušných vnitrostátních regulačních orgánů.**

4. Komise vede konzultace týkající se dat shromážděných pro účely vypracování ústředního scénáře, včetně předpokladů a jejich použití při tvorbě ústředního scénáře, s agenturou, vnitrostátními regulačními orgány, sítí ENTSO pro elektřinu, sítí ENNOH, sítí ENTSO pro plyn, evropským subjektem pro [...] provozovatele distribučních soustav [...] (subjekt EU DSO), členskými státy, **skupinou TEN-E**, jakož i s dalšími relevantními zúčastněnými stranami. **Komise vyzve členské státy, aby ověřily údaje, předpoklady a jejich použití, a svolá zasedání skupiny TEN-E za účelem jejich projednání.**
5. Komise předloží návrh ústředního scénáře skupině TEN-E spolu s informacemi o tom, jak byly zohledněny připomínky obdržené v rámci konzultací uvedených v odstavci 4. Členové skupiny TEN-E předloží své případné připomínky do [...] **dvou měsíců** od obdržení návrhu ústředního scénáře.
6. [...] **Komise ústřední scénáře přijímá prostřednictvím prováděcího aktu. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 23a odst. 2.**
7. Po vyhlášení **prováděcího aktu** [...] týkajícího se ústředního scénáře zveřejní Komise podkladové vstupní a výstupní údaje pro ústřední scénář, a to s výhradou omezení podle vnitrostátních právních předpisů a příslušných dohod o důvěrnosti.

8. **Alespoň každých 24 měsíců po přijetí ústředního scénáře [...]** Komise po konzultaci skupiny TEN-E [...] vypracuje **dodatečné analýzy citlivosti nebo aktualizace** pro ústřední scénář, pokud je to nutné na základě vývoje trhu nebo politiky. Komise **informuje skupinu TEN-E a** může změnit **prováděcí akt [...]** uvedený v odstavci 6 tohoto článku tak, aby zahrnoval všechny tyto **dodatečné analýzy citlivosti nebo aktualizace ústředního scénáře.**

Článek 12

Zpráva o zjišťování potřeb infrastruktury

1. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH vypracují zprávu o zjišťování potřeb infrastruktury s cílem zjistit nedostatky v infrastruktuře, které ovlivňují cíle Unie v oblasti elektřiny a vodíku.
2. Zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury:
 - a) vychází z ústředního scénáře vypracovaného Komisí v souladu s článkem 11 a jeho analýz citlivosti;
 - b) dodržují metodiku vypracovanou agenturou podle odstavce 11;
 - c) dodržují zásady stanovené v příloze VII tohoto nařízení;
 - d) zajišťují meziodvětvový přístup umožňující soulad mezi odvětvími elektřiny a vodíku a případně i mezi odvětvími plynu, dálkového vytápění a CO₂;
 - e) **zvažují současné a budoucí požadavky na rozvoj vnitrostátní soustavy.**

3. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH [...] **zajistí transparentní a strukturované konzultace** s příslušnými zúčastněnými stranami ohledně doplňujících údajů, předpokladů a jejich použití pro vypracování své zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury.
4. Do šesti měsíců od zveřejnění ústředního scénáře podle článku 11, s výjimkou případů, kdy je zveřejnění omezeno na doplnění citlivostní analýzy, předloží síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH skupině TEN-E svůj návrh zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury, včetně posouzení toho, jak projekty předložené k zařazení do desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii odpovídají zjištěným potřebám. Pokud se zveřejnění omezí na doplnění citlivostní analýzy, může Komise požádat síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH o vypracování nové zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury v souladu s postupem stanoveným v tomto článku.
5. Do dvou měsíců od obdržení návrhů zpráv o zjišťování potřeb infrastruktury skupinou TEN-E posoudí agentura soulad návrhů zpráv o zjišťování potřeb infrastruktury, včetně posouzení, do jaké míry projekty předložené k zařazení do desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii odpovídají zjištěným potřebám, s metodikou uvedenou v odstavci [...] **11** a zásadami stanovenými v příloze VII a informuje o tom skupinu TEN-E.
6. Do [...] **dvou měsíců** poté, co je agentura informovala o souladu návrhů zpráv o zjišťování potřeb infrastruktury, mohou členové skupiny TEN-E s přihlédnutím k informacím agentury o souladu předložit své připomínky a informovat síť ENTSO pro elektřinu, respektive síť ENNOH.

7. Do dvou měsíců od obdržení připomínek členů skupiny TEN-E upraví síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH návrhy zpráv o zjišťování potřeb infrastruktury s přihlédnutím k připomínkám skupiny TEN-E a agentury tak, aby byl zajištěn plný soulad s požadavky uvedenými v odstavci 2, a předloží Komisi **konečný návrh** zprávy o zjišťování **potřeb** infrastruktury.
8. [...] Komise může s řádným odůvodněním a v přiměřené lhůtě požádat o aktualizace a zdokonalení, pokud zjistí, že konečný návrh zpráv o zjišťování potřeb infrastruktury náležitě neodráží připomínky členů skupiny TEN-E, a zajistit tak plný soulad se zásadami stanovenými v příloze VII. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH tyto žádosti vyřeší do jednoho měsíce a předloží Komisi revidované konečné návrhy zpráv o zjišťování potřeb infrastruktury.
9. **Komise předloží konečné zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury k potvrzení [...] rozhodovacímu orgánu** skupiny TEN-E [...], který **své kroky učiní** do jednoho měsíce od jejich obdržení.
10. Do dvou týdnů od potvrzení zpráv o zjišťování potřeb infrastruktury podle odstavce 9 [...] je síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH zveřejní na svých internetových stránkách. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH na žádost Komise případně aktualizují zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury, **včetně plánů rozvoje sítě na moři uvedených v článku 15**, v souladu s analýzami citlivosti přijatými podle čl. 11 odst. 8.

11. Do [devíti měsíců po vstupu tohoto nařízení v platnost] agentura po rozsáhlých konzultacích, do nichž se zapojí Komise, členské státy, síť ENTSO pro elektřinu, síť ENTSO pro plyn, síť ENNOH, subjekt EU DSO a další relevantní zúčastněné strany, zveřejní závaznou metodiku pro zjišťování potřeb infrastruktury.
12. Metodika zajistí, aby zpráva o zjišťování potřeb infrastruktury byla v souladu se zásadami stanovenými v příloze VII.
13. Agentura z vlastního podnětu nebo na žádost Komise metodiku v případě potřeby aktualizuje.
14. Do 1. ledna 2027 se tento článek použije s výhradou přechodných ustanovení uvedených v článku 61 nařízení (EU) 2024/1789.

Článek 13

Postup sladění potřeb v elektrizační soustavě

1. Pokud zpráva o zjišťování potřeb infrastruktury pro elektřinu dospěje k závěru, že projekty předložené k zařazení do desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii plně neodpovídají potřebám infrastruktury zjištěným podle článku 12, může Komise **ve spolupráci s příslušnými skupinami** zahájit postup s cílem určit možná řešení, která by odpovídala nesladěným potřebám.

2. Komise ve spolupráci se sítí ENTSO pro elektřinu, členskými státy a agenturou vyzve provozovatele soustav v příslušných skupinách, aby do šesti měsíců od výzvy navrhli projekty schopné vyřešit nesladěné potřeby. Komise předloží navrhované projekty k projednání příslušným skupinám zřízeným v souladu s článkem 3. Komise může zapojit další příslušné zúčastněné strany a další fóra pro regionální spolupráci. Předkladatelé projektu, kteří jsou schopni řešit nesladěné potřeby, předloží [...] projekty co nejdříve k zařazení do následných vnitrostátních plánů rozvoje, desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii a seznamu Unie, a to při splnění platných požadavků na způsobilost.
3. Pokud postup podle odstavce 2 neurčí projekty schopné vyřešit nesladěné potřeby, může Komise vyhlásit výzvu k předkládání návrhů otevřenou jakékoli třetí straně schopné stát se předkladatelem projektu a navrhnout projekty schopné vyřešit nesladěné potřeby. Předkladatelé projektu, kteří jsou schopni řešit nesladěné potřeby, předloží [...] projekty co nejdříve k zařazení do následných vnitrostátních plánů rozvoje, desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii a seznamu Unie, a **to při splnění platných požadavků na způsobilost. Každý projekt zjištěný v rámci procesu párování potřeb podléhá výběrovým řízením pro projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu podle tohoto nařízení.**
4. Komise sleduje výsledky postupu a pokrok projektů uvedených v odstavcích 2 a 3 a úzce zapojuje příslušné skupiny zřízené v souladu s článkem 3 a další příslušná fóra pro regionální spolupráci.

Analýza nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři

1. U projektů spadajících do kategorií infrastruktury vymezených v bodě 1 písm. a), b), c), d), [...]f) a h) a v bodech 2, [...], 3 a 5 přílohy II [...] **vypracují** síť ENTSO pro elektřinu i [...] síť ENNOH při posuzování projektů za účelem jejich zařazení do svých příslušných desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii konzistentní [...] metodiky pro harmonizovanou analýzu nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři na úrovni Unie a **podle potřeby je použijí**.
2. Metodiky:
 - a) jsou vypracovány v souladu se zásadami stanovenými v příloze V;
 - b) vychází ze společných předpokladů, které umožňují porovnání projektů;
 - c) jsou v souladu s cíli Unie v oblasti energetiky a klimatu a s jejím cílem v oblasti klimatické neutrality do roku 2050 a s ústředním scénářem uvedeným v článku 11, jakož i s pravidly a ukazateli stanovenými v příloze IV;
 - d) umožňují posouzení souborů projektů podle článku 18 a v odvětví elektřiny zvažení bezdrátových řešení;
 - e) uplatňují meziodvětvový přístup.
3. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH vypracují a zveřejní předběžné návrhy metodik za účelem konzultace se subjektem EU DSO, **členskými státy** a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami. Konzultační postup je otevřený, včasný a transparentní. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH vypracují a zveřejní zprávu o konzultačním postupu.

4. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH zveřejní a předloží členským státům, Komisi a agentuře své návrhy metodik. Pokud síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH připomínky [...] **obdržené během procesu konzultace podle odstavce 3** nezohlední nebo je zohlední pouze částečně, odůvodní to. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH zveřejní a předloží členským státům, Komisi a agentuře své [...] konzistentní [...] návrhy metodik do prosince 2027.
5. Do tří měsíců od obdržení návrhů metodik může agentura a členské státy předložit svá stanoviska síti ENTSO pro elektřinu, síti ENNOH a Komisi. Komise může uspořádat zvláštní zasedání skupin za účelem projednání návrhů metodik.
6. Do tří měsíců ode dne obdržení stanovisek agentury a členských států pozmění síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH své metodiky tak, aby plně zohledňovaly stanoviska agentury a členských států, a předloží je Komisi ke schválení.
7. Komise vydá rozhodnutí do tří měsíců od obdržení příslušných metodik.
8. Pokud Komise návrh metodiky zamítne, uvede důvody. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH návrh metodiky přepracují a znovu jej předloží Komisi ke schválení.
9. Do dvou týdnů od schválení Komisí zveřejní síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH příslušné metodiky na svých internetových stránkách.

10. Komise a agentura mohou požádat síť ENTSO pro elektřinu, případně síť ENNOH, aby aktualizovaly své metodiky a stanovily harmonogram. Agentura může jednat z vlastního podnětu nebo na základě řádně odůvodněné žádosti vnitrostátních regulačních orgánů nebo zúčastněných stran. Agentura zveřejňuje obdržené žádosti a všechny příslušné dokumenty, které nejsou obchodně citlivé a na nichž je založena její žádost.
11. Na žádost agentury nebo Komise aktualizují síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH konzistentní jednotné odvětvové metodiky pro analýzu nákladů a přínosů v souladu se schvalovacím postupem podle odstavců 3 až 9.
12. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH zveřejní v rámci každého desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii aktualizované vstupní údaje relevantní pro použití metodik, včetně metod výpočtu, modelů sítě, příslušných údajů o toku zatížení a trhu. Tyto údaje se zveřejňují v dostatečně přesné podobě s výhradou omezení podle vnitrostátních právních předpisů a příslušných dohod o důvěrnosti. Komise a agentura zajistí zachování důvěrnosti obdržených údajů na své straně i u osob, které pro ně na základě těchto údajů provádějí analýzy.
13. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH v rámci desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii vypočtou a zveřejní výsledky analýz nákladů a přínosů pro všechny projekty a ukáží, jak jsou přínosy rozděleny mezi jednotlivé země. To zahrnuje přínosy pro hostitelské i nehostitelské země, které mají z příslušného projektu prospěch.

14. U projektů, které spadají do kategorií energetické infrastruktury vymezených v bodě 1 písm. g) a v bodě 4 přílohy II, zajistí Komise vypracování metodik pro harmonizovanou analýzu nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři na úrovni Unie. Tyto metodiky jsou v souladu s metodikami vypracovanými sítí ENTSO pro elektřinu a sítí ENNOH, pokud jde o přínosy a náklady. Tyto metodiky se vypracují transparentním způsobem, včetně rozsáhlých konzultací s agenturou, členskými státy a všemi relevantními zúčastněnými stranami.
15. Počínaje [dubnem 2028] a poté každé dva roky agentura stanoví a zveřejní soubor ukazatelů a odpovídajících referenčních hodnot pro srovnání jednotkových investičních nákladů u srovnatelných projektů kategorií energetické infrastruktury uvedených v příloze II. Předkladatelé projektů poskytnou požadované údaje vnitrostátním regulačním orgánům a agentuře. Tyto referenční hodnoty mohou síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH použít k analýzám nákladů a přínosů prováděným pro následné desetileté plány rozvoje sítě pro celou Unii.

KAPITOLA V

Elektrizační soustavy na moři pro integraci obnovitelných zdrojů

Článek 15

Plánování elektrizačních soustav na moři

1. Do [šesti měsíců od vstupu v platnost] aktualizují členské státy s podporou Komise v rámci svých konkrétních prioritních koridorů elektrizačních soustav na moři stanovených v oddíle 2 přílohy I a s přihlédnutím ke zvláštnostem a rozvoji v každém regionu, **včetně spolupráce s příslušnými třetími zeměmi**, nezávaznou dohodu o spolupráci týkající se cílů výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři, které má být využíváno v každé přímořské oblasti do roku 2030, 2040 a 2050, a to v souladu se svými vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu a potenciálem obnovitelných zdrojů na moři v každé přímořské oblasti. Dohoda musí případně zahrnovat cíle v oblasti obnovitelných zdrojů vodíku na moři a případně **konkrétní cíle v oblasti technologií obnovitelných zdrojů na moři**.

V rámci nezávazných dohod členské státy s podporou Komise v rámci svých konkrétních prioritních koridorů elektrizačních soustav na moři stanovených v oddíle 2 přílohy I rovněž zváží, zda by mezi dvěma nebo více členskými státy v jejich příslušných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu neměly být stanoveny specifické přeshraniční cíle, například pro hybridní nebo přeshraniční radiální projekty, **jež mohou rovněž zahrnovat vodík**, s cílem co nejefektivněji dosáhnout cílů výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři, které má být využíváno v každé přímořské oblasti co nejefektivnějším způsobem.

Tato nezávazná dohoda se uzavírá písemně pro každou přímořskou oblast spojenou s územím členských států a není jí dotčeno právo členských států rozvíjet projekty ve svých teritoriálních vodách a ve výlučné ekonomické zóně. Komise poskytne pokyny pro práci ve skupinách.

2. Do [dvanácti měsíců od vstupu v platnost] a poté každé čtyři roky v rámci následného desetiletého plánu rozvoje sítě vypracuje síť ENTSO pro elektřinu za účasti příslušných provozovatelů přenosových soustav, **podle potřeby sítě ENNOH či provozovatele vodíkové sítě**, vnitrostátních regulačních orgánů, členských států a Komise a v souladu s nezávaznou dohodou uvedenou v odstavci 1 tohoto článku plány rozvoje strategické integrované sítě na moři na vysoké úrovni pro každou přímořskou oblast a zveřejní je v podobě samostatné zprávy, která tvoří součást desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii, v souladu s prioritními koridory elektrizačních soustav na moři uvedenými v příloze I, přičemž zohlední ochranu životního prostředí, **plánování námořních prostor** a další využití moře.

Při vypracovávání plánů rozvoje strategické integrované sítě na moři na vysoké úrovni ve lhůtě stanovené v odstavci 1 [...] **se zohlední** nezávazné dohody uvedené v odstavci 1 pro vypracování ústředního scénáře pro desetiletý plán rozvoje sítě pro celou Unii.

Plány rozvoje strategické integrované sítě na moři na vysoké úrovni poskytnou obecný přehled, pokud jde o potenciál výrobních kapacit na moři a výsledné potřeby v elektrizační soustavě na moři, včetně potenciálních potřeb v oblasti propojovacích vedení, hybridních projektů, radiálních propojení, posilování a vodíkové infrastruktury.

3. Plány rozvoje strategické integrované sítě na moři na vysoké úrovni jsou v souladu s regionálními investičními plány zveřejněnými podle čl. 34 odst. 1 nařízení (EU) 2019/943 a začleňují se do desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii s cílem zajistit soudržný rozvoj plánování elektrizačních soustav na pevnině a na moři a nezbytné posílení.
4. Nejpozději každé čtyři roky po přijetí nezávazné dohody podle odstavce 1 členské státy aktualizují své nezávazné dohody uvedené v odstavci 1 tohoto článku, a to i s ohledem na výsledky uplatňování nejnovějších analýz nákladů a přínosů a sdílení nákladů na prioritní koridory elektrizačních soustav na moři, **jakož i s ohledem na jakékoliv relevantní analýzy vyplývající z regionální dobrovolné spolupráce.**

5. Po každé aktualizaci nezávazných dohod pro každou přímořskou oblast v souladu s odstavcem 4 aktualizuje síť ENTSO pro elektřinu strategický plán rozvoje integrované sítě na moři na vysoké úrovni v rámci příštího desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii uvedeného odstavci 2.

Článek 16

Pokyny k rámcům pro kooperativní investice u projektů v oblasti energie na moři

1. Komise za účasti členských států, příslušných provozovatelů přenosových soustav, agentury a vnitrostátních regulačních orgánů zváží, zda je nutná aktualizace pokynů k rámcům pro kooperativní investice u projektů v oblasti energie na moři, které stanoví konkrétní náklady a přínosy a sdílení nákladů pro provádění plánů rozvoje integrované sítě na moři uvedených v čl. 15 odst. 2 v souladu s nezávaznými dohodami uvedenými v čl. [...] **15 odst. 1**, a případně zveřejní aktualizovanou verzi těchto pokynů. Tyto pokyny jsou slučitelné s čl. 17 odst. 1. Komise případně své pokyny aktualizuje s přihlédnutím k výsledkům jejich provádění.
2. Síť ENTSO pro elektřinu za účasti příslušných provozovatelů přenosových soustav, agentury, vnitrostátních regulačních orgánů, Komise a **sítě ENNOH podle potřeby** aktualizuje výsledky uplatňování pokynů pro náklady a přínosy a sdílení nákladů u prioritních koridorů elektrizačních soustav na moři, včetně případů, kdy Komise zveřejní jakoukoli aktualizaci pokynů pro konkrétní náklady a přínosy a sdílení nákladů pro provádění plánů rozvoje integrované sítě na moři uvedených v čl. 15 odst. 2 v souladu s nezávaznými dohodami uvedenými v čl. 15 odst. 1.

KAPITOLA VI

Regulační rámec

Článek 17

Umožnění investic s přeshraničním dopadem

1. Účinně vynaložené investiční náklady, které vylučují náklady na údržbu, spojené s projektem společného zájmu spadajícím do kategorií energetické infrastruktury stanovených v bodě 1 písm. a), b), c), d), [...]f) a h) [...] a v bodě 2 a 5 přílohy II, pokud spadají do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů v každém dotčeném členském státě, ponese příslušný provozovatel přenosové či přepravní soustavy, provozovatel vodíkové sítě, jiní provozovatelé nebo předkladatelé projektu přenosové či přepravní infrastruktury členských států, na něž bude mít projekt čistý pozitivní dopad, a uhradí je v rozsahu, který nezahrnuje tarify za překročení kapacity a jiné poplatky, uživatelé sítě prostřednictvím sazeb za přístup k síti platných v tomto nebo v těchto členských státech.
2. Ustanovení tohoto článku se použijí na projekt společného zájmu spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v článku 27, bodě 1 písm. a), b), c), d), [...]f) a h) a bodě 2 a 5 přílohy II, pokud alespoň jeden předkladatel projektu podá příslušným vnitrostátním orgánům žádost o úhradu nákladů projektu.

Na projekty spadající do kategorie energetické infrastruktury stanovené v bodě 1 písm. g) přílohy II se mohou ustanovení tohoto článku vztahovat, pokud alespoň jeden předkladatel projektu požádá příslušné vnitrostátní orgány o jejich použití.

Má-li projekt několik předkladatelů, příslušné vnitrostátní regulační orgány bez prodlení všechny předkladatele projektu vyzvou k tomu, aby žádost o investici podali společně v souladu s odstavcem 4.

3. U projektu společného zájmu, na který se vztahuje odstavec 1, předkladatelé projektu všechny příslušné vnitrostátní regulační orgány pravidelně informují o průběhu projektu a o nákladech a dopadu, který je s ním spojen, a to alespoň jednou ročně od zařazení projektu na seznam Unie, dokud není projekt uveden do provozu.
4. Jakmile projekt společného zájmu dosáhne dostatečné vyspělosti a předpokládá se, že je připraven zahájit fázi výstavby během následujících 36 měsíců, předloží předkladatelé projektu po konzultaci s provozovateli přenosových či přepravních soustav **či provozovatelem vodíkové sítě** z členských států, na které má projekt významný čistý pozitivní dopad, žádost o investici. Tato žádost o investici obsahuje žádost o přeshraniční přidělení nákladů a je předložena všem příslušným vnitrostátním regulačním orgánům společně s:
- a) aktuální analýzou nákladů a přínosů pro konkrétní projekt v souladu s ústředním scénářem uvedeným v článku 11, se zohledněním všech aspektů **analýz citlivosti** [...] uvedených v článku 11, vypracovanou v souladu s metodikou harmonizované analýzy nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři uvedenou v článku 14 a zohledňující přínosy přesahující hranice členských států, na jejichž území se projekt nachází;
 - b) obchodním plánem hodnotícím finanční životaschopnost projektu, včetně zvoleného řešení financování, a u projektu společného zájmu, který spadá do kategorie energetické infrastruktury uvedené v bodě 3 přílohy II, s výsledky tržních testů;
 - c) pokud se předkladatelé projektu dohodnou, s odůvodněným návrhem na přeshraniční přidělení nákladů.

Pokud projekt předkládá více předkladatelů, předloží své žádosti o investice společně.

Po obdržení každé žádosti o investice předloží příslušné vnitrostátní regulační orgány neprodleně její kopii agentuře pro informační účely.

Příslušné vnitrostátní regulační orgány a agentura zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

5. Do šesti měsíců ode dne, kdy poslední z příslušných vnitrostátních regulačních orgánů obdržel žádost o investici, přijmou tyto orgány po konzultaci s dotčenými předkladateli projektu společná koordinovaná rozhodnutí o přidělení účinně vynaložených investičních nákladů, které ponese každý provozovatel soustavy v rámci daného projektu, jakož i o jejich začlenění do tarifů, nebo o zamítnutí žádosti o investici, ať již celé, nebo její části, pokud společná analýza příslušných vnitrostátních regulačních orgánů dospěje k závěru, že projekt nebo jeho část nepřináší významný čistý přínos v žádném z členských států příslušných vnitrostátních regulačních orgánů.

Příslušné vnitrostátní regulační orgány zahrnou do tarifů relevantní účinně vynaložené investiční náklady, jak jsou definovány v doporučení uvedeném v odstavci 14, v souladu s přidělením investičních nákladů, které ponese každý provozovatel soustavy v souvislosti s projektem.

U projektů nacházejících se na území jejich členského státu příslušné vnitrostátní regulační orgány poté případně posoudí, zda by v důsledku zahrnutí investičních nákladů do tarifů mohly vyvstat jakékoli problémy s cenovou dostupností.

6. Při přidělování nákladů zohlední příslušné vnitrostátní regulační orgány tyto prvky:
- a) skutečné nebo odhadované poplatky za přetížení nebo jiné poplatky;
 - b) skutečné nebo odhadované výnosy pocházející z kompenzačního mechanismu mezi provozovateli přenosových či přepravních soustav vytvořeného podle článku 49 nařízení (EU) 2019/943.

Při přeshraničním přidělování nákladů se přihlíží k hospodářským, sociálním a environmentálním nákladům a přínosům projektů v dotčených členských státech a k potřebě zajistit stabilní finanční rámec pro rozvoj projektů společného zájmu a zároveň minimalizovat potřebu finanční podpory. Při přeshraničním přidělování nákladů usilují příslušné vnitrostátní regulační orgány po konzultaci s dotčenými provozovateli přenosových či přepravních soustav nebo s **provozovateli vodíkové sítě** o vzájemnou dohodu založenou zejména na informacích uvedených v odst. 4 prvním pododstavci písm.

a) a b) tohoto článku. Jejich posouzení vychází z ústředního scénáře a všech aspektů **analýz citlivosti** [...] uvedených v článku 11, což umožní důkladnou analýzu přínosu projektu společného zájmu k cílům energetické politiky Unie v oblasti dekarbonizace, integrace trhu, hospodářské soutěže, udržitelnosti a bezpečnosti dodávek.

7. Při přidělování nákladů uplatňují příslušné vnitrostátní regulační orgány tyto obecné zásady:
- a) pokud se alespoň 10 % odhadovaných **čistých** přínosů projektu uskuteční v některém členském státě na **základě informací poskytnutých sítí ENTSO pro elektřinu a sítí ENNOH podle čl. 14 odst. 13**, tento členský stát a příslušný vnitrostátní regulační orgán se zúčastní procesu přeshraničního přidělení nákladů za **účelem analýzy a konzultací, aniž jsou dotčeny náklady, které ponese každý provozovatel soustavy, a nerozhodnou-li členské státy, v nichž se projekt posuzuje, jinak;**

- b) přidělení nákladů mezi členské státy je případně založeno na rozdělení čistých přínosů, přičemž se zajistí, aby klíč pro přidělení nákladů toto rozdělení odrážel;
- c) přeshraniční přidělení nákladů je založeno na předchozí dohodě o přidělení nákladů, která má zajistit investiční jistotu, přičemž tato dohoda je transparentní a předvídatelná a přeshraniční přidělení nákladů může stanovit možnost následných přizpůsobení za předpokladu, že tato přizpůsobení jsou v rozhodnutí o přidělení nákladů výslovně definována a jasně vymezena, včetně časového rámce, **okolností** a kategorií zahrnutých nákladů.

Pokud projekt společného zájmu zmírňuje negativní externality, jako jsou smyčky toků, a tento projekt společného zájmu je proveden v členském státě na počátku negativní externality, toto zmírnění nelze považovat za přeshraniční přínos, a proto není základem pro přidělení nákladů provozovateli přenosové soustavy členských států postižených těmito negativními externalitami.

- 8. Příslušné vnitrostátní regulační orgány na základě přeshraničního přidělení nákladů podle odstavce 5 tohoto článku při stanovování nebo schvalování tarifů v souladu s čl. 78 odst. 1 směrnice (EU) 2024/1788 a čl. 59 odst. 1 písm. a) směrnice (EU) 2019/944 zohlední skutečné náklady vynaložené provozovatelem přenosové či přepravní soustavy, provozovatelem vodíkové sítě či jiným předkladatelem projektu v důsledku investic, pokud tyto náklady odpovídají nákladům účinného a strukturálně srovnatelného provozovatele.

9. Příslušné vnitrostátní regulační orgány agentuře neprodleně oznámí rozhodnutí o přidělení nákladů společně se všemi důležitými informacemi, které se k němu vztahují. V rozhodnutí o přidělení nákladů se uvedou zejména podrobné důvody, na jejichž základě byly náklady rozděleny mezi členské státy, včetně těchto:
- a) vyhodnocení zjištěného dopadu, včetně dopadu týkajícího se sít'ových tarifů, na každý dotčený členský stát;
 - b) hodnocení obchodního plánu uvedeného v odst. 4 prvním pododstavci písm. b);
 - c) regionální pozitivní externality či pozitivní externality pro celou Unii, jako je bezpečnost dodávek, pružnost systému, solidarita nebo inovace, které by projekt vytvořil;
 - d) výsledek konzultací s dotčenými předkladateli projektu.

Rozhodnutí o přidělení nákladů se zveřejní na internetových stránkách příslušných vnitrostátních regulačních orgánů a poskytne se agentuře a Komisi.

Do [šesti měsíců od vstupu v platnost] agentura zřídí centrální úložiště všech **nedůvěrných znění** rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů přijatých vnitrostátními regulačními orgány a umístí je na své internetové stránky.

10. V případě, že příslušné vnitrostátní regulační orgány nedosáhnou dohody o dané žádosti o investice do šesti měsíců ode dne, kdy žádost obdržel poslední příslušný vnitrostátní regulační orgán, uvědomí o tom neprodleně agenturu.

V tom případě nebo na základě společné žádosti příslušných vnitrostátních regulačních orgánů přijme agentura do tří měsíců ode dne, kdy jí byla záležitost předložena, rozhodnutí o žádosti o investice včetně přeshraničního přidělení nákladů podle odstavce 5.

Agentura před přijetím tohoto rozhodnutí konzultuje příslušné vnitrostátní regulační orgány a předkladatele projektu. Tříměsíční lhůta uvedená v druhém pododstavci může být v případě, že si agentura vyžádá doplňující informace, prodloužena o další dva měsíce. Tato dodatečná lhůta začíná běžet prvním dnem po obdržení úplných informací.

Posouzení vypracované agenturou vychází z ústředního scénáře vypracovaného podle článku 11 a všech [...] **analýz citlivosti**, což umožní důkladnou analýzu přínosu projektu společného zájmu k naplňování cílů energetické politiky Unie v oblasti dekarbonizace, integrace trhu, hospodářské soutěže, udržitelnosti a bezpečnosti dodávek.

Agentura ponechá ve svém rozhodnutí o žádosti o investice včetně přeshraničního přidělení nákladů určení toho, jakým způsobem jsou investiční náklady zahrnuty do tarifů v souladu s předepsaným přeshraničním přidělením nákladů, na příslušných vnitrostátních orgánech v okamžiku provedení daného rozhodnutí v souladu s vnitrostátním právem.

Rozhodnutí o žádosti o investici včetně přeshraničního přidělení nákladů se zveřejní. Použijí se čl. 25 odst. 3 a články 28 a 29 nařízení (EU) 2019/942.

11. Kopie všech rozhodnutí o přidělení nákladů předloží agentura neprodleně Komisi společně se všemi důležitými informacemi týkajícími se jednotlivých rozhodnutí. Agentura zveřejňuje nedůvěrná znění všech rozhodnutí na svých internetových stránkách. Tyto informace mohou být předloženy v souhrnné podobě. Agentura a Komise zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.
12. Rozhodnutí o přidělení nákladů neovlivní právo provozovatelů přenosových nebo přepravních soustav žádat a právo vnitrostátních regulačních orgánů schvalovat poplatky za přístup k sítím v souladu s nařízeními (EU) 2019/943 a (EU) 2024/1789 a směrnicemi (EU) 2019/944 a (EU) 2024/1788.

13. Tento článek se nepoužije na projekty společného zájmu, na něž se vztahuje jedna nebo více z těchto výjimek:

- a) výjimka z článků 31, 32, 33 a čl. 78 odst. 7 [...] směrnice (EU) 2024/1788 podle článku 78 nařízení (EU) 2024/1789;
- b) výjimka z čl. 19 odst. 2 a 3 nařízení (EU) 2019/943 nebo článku 6, čl. 59 odst. 7 a čl. 60 odst. 1 směrnice (EU) 2019/944 podle článku 63 nařízení (EU) 2019/943;
- c) výjimka z pravidel oddělení nebo přístupu třetích stran podle článku 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009³⁸ nebo článku 64 nařízení (EU) 2019/943 a článku 66 směrnice (EU) 2019/944.

14. Do [šesti měsíců od vstupu tohoto nařízení v platnost] přijme agentura doporučení pro určení osvědčených postupů pro vyřizování žádostí o investice do projektů společného zájmu v souladu se zásadami uvedenými v odstavci 7 tohoto článku.

Toto doporučení agentura podle potřeby pravidelně aktualizuje. Zohledňuje odvětvová specifika a zajišťuje soulad se zásadami týkajícími se přeshraničního sdílení nákladů elektrizačních soustav na moři pro energii z obnovitelných zdrojů podle čl. 16 odst. 1. Při přijímání nebo aktualizaci doporučení agentura provádí rozsáhlé konzultace, do nichž jsou zapojeny všechny příslušné zúčastněné strany. Součástí tohoto doporučení je rovněž nezávazná šablona pro přeshraniční přidělení nákladů, která usnadní práci vnitrostátních regulačních [...] **orgánů**.

³⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a o zrušení nařízení (ES) č. 1228/2003 (*Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 15*, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/714/oj>).

15. Projekty ve společném zájmu získají přeshraniční přidělení nákladů za stejných pravidel a podmínek uvedených v tomto článku, pokud jde o přínosy, které přinášejí Unii. Vydávají je koordinovaně příslušné vnitrostátní regulační orgány přijímajících členských států.
16. Tento článek se obdobně použije na soubory projektů podle článku 18.

Článek 18

Umožnění sdružování projektů energetické infrastruktury za účelem sdílení nákladů

1. Předkladatelé projektů mohou sdružit dva nebo více projektů na seznamu Unie, aby se usnadnily diskuse o sdílení nákladů mezi příslušnými členskými státy a případně třetími zeměmi a rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů mezi dotčenými [...] **regulačními** orgány členských států nebo případně mezi [...] **regulačními** orgány členských států a třetích zemí.
2. Komise může vyzvat předkladatele projektů, aby příslušným skupinám předložili k projednání návrh jednoho nebo několika souborů dvou nebo více projektů uvedených na seznamu Unie, [...] **včetně zdůvodnění takového sdružení a jejich očekávané přínosy**. Soubor projektů může zahrnovat projekty v různých fázích zralosti za předpokladu, že jejich sdružení nezpozdí realizaci nejzralejších projektů. **Analýzy nákladů a přínosů a návrhy na přeshraniční sdílení nákladů u souborů předložených předkladateli projektů příslušným skupinám se posuzují regionálně koordinovaným postupem mezi regulačními orgány jako východisko pro aktuální analýzu nákladů a přínosů a návrh na přeshraniční přidělení nákladů uvedený v odstavci 5 tohoto článku.**

3. V návaznosti na jednání ve skupinách může Komise požádat síť ENTSO pro elektřinu nebo síť ENNOH o předložení společné analýzy nákladů a přínosů pro navrhované soubory dvou nebo více projektů na seznamu Unie. Společná analýza nákladů a přínosů musí být v souladu s ústředním scénářem a **analýzami citlivosti** [...] uvedenými v článku 11 a s metodikou vypracovanou podle článku [...] **14.** Síť ENTSO pro elektřinu nebo síť ENNOH předloží společnou analýzu nákladů a přínosů do dvou měsíců od podání žádosti Komisi.
4. Příslušné členské státy za účasti příslušných vnitrostátních regulačních orgánů a s podporou Komise se dohodnou na souboru projektů a případně vyzvou předkladatele projektů, aby do souboru projekty přidali nebo projekty ze souboru vypustili, pokud to usnadní diskuse o sdílení nákladů, a to za předpokladu, že počet projektů na seznamu Unie zahrnutých do souboru zůstane zvládnutelný.
5. Příslušné členské státy mohou rozhodnout o schválení souborů a vyzvat předkladatele projektů k podání společné žádosti o investice podle čl. 17 odst. 4. Toto rozhodnutí se sdělí příslušným skupinám a Komisi. Pro účely čl. 17 odst. 4 se do žádosti o investice zahrne pouze jedna aktuální analýza nákladů a přínosů a jeden návrh na přeshraniční přidělení nákladů s cílem usnadnit případnou žádost o finanční pomoc Unie podle článku 21 **nebo jiných relevantních mechanismů podpory.**

6. **Členské státy provádějící soubory projektů uvedené v tomto článku, které sestávají z projektů společného zájmu uvedených v bodě 2 písm. a) přílohy II, mohou provozovatelům vodíkových sítí společně povolit, aby na tyto soubory projektů uplatňovali rozdělení nákladů v čase, jak je stanoveno v čl. 5 odst. 3 nařízení 2024/1789, podle společné metodiky, s výhradou schválení příslušnými regulačními orgány. Komise do [šesti měsíců od vstupu tohoto nařízení v platnost] provede posouzení účinnosti stávajících opatření na podporu snižování rizikovosti a rozvinutí přeshraničních projektů vodíkové infrastruktury a zmapuje možná alternativní opatření, včetně finančních záruk na úrovni Unie. Komise konzultuje a zohledňuje relevantní práci agentury a dalších relevantních zúčastněných stran.**

[...] **Příjem z přetížení pro projekty v oblasti elektřiny uvedené na seznamu Unie**

1. **Od [1. ledna 2028[...]] provozovatelé přenosových nebo přepravních soustav [...] přidělí [...] 10 % ročního příjmu z přetížení [...], který [...] nebyl vynaložen na zajištění skutečné dostupnosti přidělené kapacity podle čl. 19 odst. 2 písm. a) nařízení (EU) 2019/943 a na kompenzace provozovatelům zařízení pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů na moři podle čl. 19 odst. 2 písm. c) nařízení (EU) 2019/943, na investice do sítí v rámci projektů na seznamu Unie, které jsou důležité pro snížení přetížení propojovacích vedení podle čl. 19 odst. 2 písm. b) nařízení (EU) 2019/943. Podíl přiděleného ročního příjmu z přetížení se od [1. ledna 2031] zvyšuje o 5 procentních bodů ročně, dokud nedosáhne 25 %[...]. Tímto vyčleněním nejsou dotčeny pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů, pokud jde o použití příjmu z přetížení podle článku 19 nařízení (EU) 2019/943.**

Tento článek se nepoužije na příjem z přetížení plynoucí z vnitřních hranic nabídkových zón v rámci členského státu ani na příjem z přetížení shromážděný před vstupem tohoto nařízení v platnost.

2. **Pokud finanční prostředky uvedené v odstavci 1 tohoto článku nelze přidělit na projekty na seznamu Unie, provozovatelé přenosových či přepravních soustav je [...] zaúčtují na samostatný vnitřní účet podle čl. 19 odst. 3 nařízení (EU) 2019/943, dokud [...] je nelze vynaložit bud' na financování projektů na seznamu Unie relevantních pro snížení přetížení propojovacích vedení, nebo pokud na seznamu Unie nejsou k dispozici dostatečně propracované projekty, na financování alternativních projektů, které sledují stejný cíl a jsou zahrnuty v desetiletém plánu rozvoje sítě, nebo dokud [...] provozovatelé přenosových či přepravních soustav na základě poslední schválené zprávy o identifikaci potřeb infrastruktury ENTSO-E podle článku 12 neprokáží, že [...] na hranicích dotčeného členského státu [...] není zapotřebí žádná [...] dodatečná přeshraniční kapacita [...] ke snížení přetížení propojovacích vedení, přičemž pak lze finanční prostředky použít k jiným účelům podle článku 19 nařízení (EU) 2019/943. Provozovatelé přepravních nebo přenosových soustav to případně prokáží ve svých zprávách podle čl. 19 odst. 5 nařízení (EU) 2019/943.**
- 2a. **Výše finančních prostředků, jež mají být přiděleny v souladu s odstavcem 1 tohoto článku, se vypočítá každý rok v souladu s metodikou vypracovanou podle čl. 19 odst. 4 nařízení (EU) 2019/943. Finanční prostředky uložené na samostatném vnitřním účtu uvedeném v odstavci 2 tohoto článku musí být identifikovatelné a převádějí se z jednoho kalendářního roku do druhého v souladu s metodikou vypracovanou podle čl. 19 odst. 4 nařízení 2019/943.**
- 2b. **Pokud finanční prostředky přidělené po 1. lednu 2031 nebyly vynaloženy na projekty na seznamu Unie nebo na alternativní projekty, které sledují stejný cíl a jsou zahrnuty do desetiletého plánu rozvoje sítě podle odstavce 2, finanční prostředky vyčleněné v daném kalendářním roce se na konci osmého kalendářního roku po jejich vyčlenění zpřístupní pro použití v souladu s článkem 19 nařízení 2019/943. V případě finančních prostředků přidělených podle odstavce 2 před 1. lednem 2031 začíná osmileté období pro jejich uvolnění dnem 1. ledna 2031.**

3. Použití finančních prostředků uvedených v odstavci 1:

- a) řeší mezery ve financování projektů na seznamu Unie, které [...] **se nacházejí v členském státě, v němž se příjem z přetížení vybírá, s náležitým přihlédnutím k očekávanému financování prostřednictvím tarifů. Finanční prostředky mohou být rovněž použity k řešení mezery ve financování projektů na seznamu Unie, které se nacházejí mimo hranice tohoto členského státu a mají pro tento členský stát značný přínos v souladu s rozhodnutím o přeshraničním přidělení nákladů v souvislosti s daným projektem, s výhradou souhlasu regulačního orgánu dotčeného členského státu, jakož i na pokrytí nákladů na projekty, které dříve měly status projektů společného zájmu nebo projektů ve společném zájmu, byly dokončeny a již nejsou zahrnuty na seznamu Unie, pokud se příjem z přetížení nadále používá k pokrytí souvisejících investičních nákladů;**
- b) je transparentně uvedeno **ve zprávách provozovatelů přenosových nebo přepravních soustav podle čl. 19 odst. 5 nařízení 2019/943, jakož i v žádostech o rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů podle čl. 17 odst. 4 písm. c) tohoto nařízení;**

- c) [...] zajišťuje proporcionalitu, transparentnost a nediskriminaci;
- d) nenarušuje plnění prioritních cílů podle čl. 19 odst. 2 nařízení (EU) 2019/943; [...]
- e) **nebrání předkladatelům projektů v tom, aby požádali o finanční pomoc Unie.**

4. Komise **může přijmout prováděcí akt, [...] kterým se stanoví prováděcí pravidla pro [...] další upřesnění [...] [...] [...] využití finančních prostředků uvedených v odstavci 1 tohoto článku a podmínek, za nichž je možno na základě poslední potvrzené zprávy sítě ENTSO-E o zjišťování potřeb infrastruktury podle článku 12, jak je stanoveno v odstavci 3, prokázat, že za účelem snížení přetížení propojovacích vedení podle odstavce 2 tohoto článku není na hranici dotčeného členského státu zapotřebí žádné další přeshraniční kapacity. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 23a odst. 2. [...]**
5. Agentura do [šesti měsíců] od vstupu [...] tohoto nařízení v platnost **výhradně pro účely tohoto článku** aktualizuje metodiku používání příjmů z přetížení podle čl. 19 odst. 4 nařízení (EU) 2019/943. Aktualizovaná metodika musí být v souladu s odstavci 1, 2, **2a** a 3 tohoto článku a s **prováděcími** akty [...] přijatými podle odstavce 4 tohoto článku.

Regulační pobídky

1. Pokud předkladateli projektu vzniknou vyšší rizika z hlediska rozvoje, výstavby, provozu či údržby projektu společného zájmu, který spadá do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů, v porovnání s obvyklými riziky srovnatelného infrastrukturního projektu, mohou vnitrostátní regulační orgány, **nebo jiné příslušné orgány, pokud tak členský stát stanovil**, poskytnout uvedenému projektu odpovídající pobídky v souladu s nařízeními (EU) 2019/943 a 2024/1789 a směrnicemi (EU) 2019/944 a (EU) 2024/1788.

První pododstavec se nepoužije, pokud se na projekt společného zájmu vztahuje jedna nebo více z těchto výjimek:

- a) výjimka z článků 31, 32 a 33 a čl. 78 odst. 7 a 9 směrnice (EU) 2024/1788 podle článku 78 nařízení (EU) 2024/1789;
- b) výjimka z čl. 19 odst. 2 a 3 nařízení (EU) 2019/943 nebo z článku 6, čl. 59 odst. 7 a čl. 60 odst. 1 směrnice (EU) 2019/944 podle článku 63 nařízení (EU) 2019/943;
- c) výjimka podle článku 36 směrnice 2009/73/ES;
- d) výjimka podle článku 17 nařízení (ES) č. 714/2009.

2. V případě rozhodnutí o udělení pobídek podle odstavce 1 tohoto článku vnitrostátní regulační orgány zohlední výsledky analýzy nákladů a přínosů v souladu s metodikou vypracovanou podle článku 14, a zejména regionální pozitivní externality či pozitivní externality pro celou Unii, které projekt přináší. Vnitrostátní regulační orgány dále analyzují konkrétní rizika vzniklá předkladatelům projektu, opatření přijatá ke zmírnění rizik a důvody rizikového profilu s ohledem na čistý pozitivní dopad projektu ve srovnání s alternativním řešením představujícím nižší riziko. Způsobilá rizika zahrnují zejména rizika spojená s novými přenosovými a přepravními technologiemi jak na souši, tak na moři, rizika spojená s nedostatečným krytím nákladů a rozvojová rizika.
3. Rozhodnutí o udělení pobídek zohlední konkrétní povahu vzniklého rizika a může udělovat pobídky zahrnující mimo jiné jedno nebo více těchto opatření:
- a) předpisy upravující preventivní investice;
 - b) pravidla uznávání účinně vynaložených nákladů před uvedením projektu do provozu;
 - c) pravidla zajištění další návratnosti kapitálu investovaného v rámci daného projektu;
 - d) jakákoli jiná opatření, která budou považována za nutná a vhodná.

KAPITOLA VII

Financování

Článek 21

Způsobilost projektů k finanční pomoci Unie podle nařízení (EU) 2021/1153

1. Projekty společného zájmu spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v článku 27 a příloze II jsou způsobilé k finanční pomoci Unie ve formě grantů na studie a finančních nástrojů.
2. Projekty společného zájmu spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v článku 27 a v bodě 1 písm. a), b), c), d), [...]f) a h) a bodě 2 a 5 přílohy II a do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů jsou rovněž způsobilé k finanční pomoci Unie ve formě grantů na práce, pokud splňují všechna následující kritéria:
 - a) analýza nákladů a přínosů konkrétního projektu vypracovaná podle čl. 17 odst. 4 písm. a) poskytuje důkaz o existenci významných pozitivních externalit, jako je bezpečnost dodávek, pružnost systému, solidarita nebo inovace;
 - b) pro projekt bylo vydáno rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů podle článku 17;
 - c) projekt nemůže být financován trhem nebo prostřednictvím regulačního rámce v souladu s obchodním plánem a jinými posouzeními, zejména těmi, která provedli potenciální investoři, věřitelé či vnitrostátní regulační orgán, přičemž je při posuzování potřeby finanční pomoci Unie pro tento projekt nutno přihlídnout k jakémukoli rozhodnutí o pobídkách a k jeho důvodům podle čl. 20 odst. 2.

3. Projekty společného zájmu prováděné v souladu s postupem uvedeným v čl. 5 odst. 7 písm. d) jsou rovněž způsobilé k finanční pomoci Unie ve formě grantů na práce, pokud splňují kritéria stanovená v odstavci 2 tohoto článku.
4. Projekty společného zájmu spadající do kategorií energetické infrastruktury uvedených v příloze II, jiné než uvedené v odstavci 2, s výjimkou kategorie infrastruktury uvedené v bodě 3 uvedené přílohy, jsou rovněž způsobilé k finanční pomoci Unie ve formě grantů na práce, pokud splňují všechna následující kritéria:
 - a) analýza nákladů a přínosů konkrétního projektu vypracovaná předkladatelem projektu podle příslušné metodiky analýzy nákladů a přínosů vypracované v souladu s článkem [...] **14** poskytuje důkaz o existenci významných pozitivních externalit, jako je bezpečnost dodávek, pružnost systému, solidarita nebo inovace;
 - b) projekt nemůže být financován trhem v souladu s podnikatelským plánem vypracovaným předkladatelem projektu a s dalšími posouzeními, zejména posouzeními provedenými potenciálními investory, věřiteli nebo vnitrostátním regulačním orgánem;
 - c) projekt obdržel hodnocení provedené příslušným vnitrostátním orgánem nebo případně vnitrostátním regulačním orgánem po konzultaci s provozovateli přenosových a přepravních soustav nebo příslušnými provozovateli distribučních soustav z těch členských států, na které má projekt významný čistý pozitivní dopad, které jasně prokazuje existenci významných pozitivních externalit, jako je bezpečnost dodávek, pružnost systému, solidarita nebo inovace, jež projekt vytváří, a obsahuje jejich vyhodnocení a předloží jasný důkaz o jeho nedostatečné obchodní životaschopnosti podle analýzy nákladů a přínosů, obchodního plánu a posouzení provedených předkladatelem projektu a potenciálními investory nebo věřiteli a případně vnitrostátním regulačním orgánem.

5. Hodnocení uvedené v odst. 4 písm. c) tohoto článku vychází ze scénáře stanoveného podle článku 11 a všech jeho existujících analýz citlivosti a zahrnuje přesné vyhodnocení a posouzení efektivně vynaložených nákladů, přesný popis přínosů projektu včetně jejich přeshraničního rozdělení mezi jednotlivé členské státy nebo třetí země včetně zemí, které nejsou hostitelskými zeměmi, popis přeshraničního přidělení nákladů a všech zdrojů financování relevantních pro projekt a již jistých.
6. Tento článek se obdobně použije na projekty ve společném zájmu a soubory projektů podle článku 18.

Projekty ve společném zájmu jsou způsobilé k finanční pomoci Unie za podmínek stanovených v nařízení (EU) 2021/1153. Pokud jde o granty na práce, jsou projekty ve společném zájmu způsobilé k finanční pomoci Unie, pokud splňují kritéria stanovená v odstavci 2 nebo případně 4 tohoto článku a pokud projekt přispívá k dosažení celkových cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu.

Článek 22

Obecné zásady pro kritéria poskytnutí finanční pomoci Unie

Zvláštní kritéria uvedená v čl. 4 odst. 3 tohoto nařízení a ukazatele uvedené v čl. 4 odst. 5 tohoto nařízení se použijí i pro účely stanovení kritérií pro výběr k poskytnutí finanční pomoci Unie podle nařízení (EU) 2021/1153. Na projekty společného zájmu spadající do oblasti působnosti článku 27 tohoto nařízení se kromě požadavků stanovených čl. 21 odst. 2 použijí kritéria integrace trhu, bezpečnosti dodávek, hospodářské soutěže a udržitelnosti.

KAPITOLA VIII

Závěrečná ustanovení

Článek 23

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 3 odst. 4 je svěřena Komisi ode dne 23. června 2027 na dobu sedmi let. Komise vypracuje zprávu o přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto sedmiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 3 odst. 4 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 3 odst. 4[...]vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament ani Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 23a

Postup projednávání ve výboru

1. **Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.**
2. **Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.**

Článek 24

Podávání zpráv a hodnocení

1. Do 30. června 2032 zveřejní Komise zprávu o provádění projektů na seznamu Unie a předloží ji Evropskému parlamentu a Radě. Tato zpráva obsahuje hodnocení:
 - a) pokroku dosaženého v oblasti plánování, rozvoje a výstavby projektů na seznamu Unie a jejich uvádění do provozu, případně zpoždění v provádění a dalších nastalých obtížích;

- b) finančních prostředků, které Unie vyčlení a uhradí na projekty na seznamu Unie v porovnání s celkovou hodnotou financovaných projektů na seznamu Unie;
- c) pokroku dosaženého v oblasti integrace obnovitelných zdrojů energie, včetně obnovitelných zdrojů energie na moři, a snížených emisí skleníkových plynů prostřednictvím plánování, rozvoje, výstavby a uvádění do provozu projektů na seznamu Unie;
- d) vývoje úrovně propojení mezi členskými státy a odpovídajícího vývoje cen energie pro odvětví elektřiny a vodíku;
- e) povolovacího postupu a účasti veřejnosti, a to zejména:
 - i) celkové průměrné a maximální doby trvání povolovacího postupu u projektů na seznamu Unie, včetně doby trvání jednotlivých kroků v rámci postupu před podáním žádosti v porovnání s načasováním stanoveným v rámci původních milníků uvedených v čl. 10 odst. 9;
 - ii) osvědčených a inovativních postupů s ohledem na zapojení zúčastněných stran;
 - iii) osvědčených a inovativních postupů s ohledem na zmírňování environmentálních dopadů, včetně přizpůsobení se změně klimatu, v průběhu povolovacích postupů a realizace projektů;
 - iv) účinnosti systémů uvedených v čl. 8 odst. 3, pokud jde o dodržování lhůt stanovených v čl. 10 odst. 1 a 2;
 - v) míry digitalizace povolovacích postupů;

- f) v případě regulace zejména:
 - i) počet projektů společného zájmu nebo souborů projektů, u kterých bylo vydáno rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů na základě článku 17;
 - ii) počet a typ projektů společného zájmu, které obdržely zvláštní pobídky podle článku 20;
- g) účinnosti tohoto nařízení, pokud jde o přispění k cílům Unie v oblasti energetiky a klimatu a dosažení klimatické neutrality nejpozději do roku 2050;
- h) zlepšení fyzické a kybernetické odolnosti přeshraniční energetické infrastruktury;
- i) rozšíření bezdrátových řešení z hlediska počtu projektů a příslušného zvýšení kapacity soustavy.
- j) **využití přidělených finančních prostředků podle čl. 19 odst. 1, včetně souladu s čl. 19 odst. 2 písm. b) nařízení (EU) 2019/943, a využití finančních prostředků na projekty, které zmírňují dopady systémových přetížení na nepřímo dotčené členské státy, jak vyplývá ze zpráv regulačních orgánů pro ACER podle čl. 19 odst. 5 nařízení (EU) 2019/943.**

2. **Do 31. prosince 2032[...] zveřejní Komise zprávu o provádění projektů na seznamu Unie z kategorie uvedené v bodě 5 přílohy II tohoto nařízení a předloží ji Evropskému parlamentu a Radě. Tato zpráva obsahuje hodnocení:**

- a) počtu projektů, jejich úrovně propracovanosti a jejich přínosu ke zlepšení fyzické a kybernetické bezpečnosti a odolnosti přeshraniční energetické infrastruktury;
- b) rozpočtových důsledků nové kategorie a opatření přijatých Komisí k zajištění toho, aby finanční prostředky přidělené na projekty v této kategorii nepřesáhly pět procent dostupných finančních prostředků.

Článek 25

Přezkum

Do 30. června 2033 provede Komise přezkum tohoto nařízení na základě výsledků zpráv a hodnocení podle článku 24 tohoto nařízení, jakož i monitorování, podávání zpráv a hodnocení prováděných podle článků 22 a 23 nařízení (EU) 2021/1153.

Článek 26

Informace a publicita

Komise zřídí a udržuje platformu pro transparentnost, která je snadno přístupná veřejnosti prostřednictvím internetu. Platforma je pravidelně aktualizována o informace ze: zpráv uvedených v čl. 5 odst. 4; internetových stránek uvedených v čl. 9 odst. 7 a přímých informací od předkladatelů projektů, pokud jde o projekty, které již nejsou na seznamu Unie. Platforma obsahuje tyto informace:

- a) obecné, aktualizované informace o každém projektu na seznamu Unie, včetně informací zeměpisných;
- b) prováděcí plán každého projektu na seznamu Unie podle čl. 5 odst. 1 uvedený tak, aby bylo možné kdykoli posoudit pokrok při provádění;
- c) hlavní očekávané přínosy projektů a jejich příspěvek k cílům uvedeným v čl. 1 odst. 1 a náklady projektů s výjimkou jakýchkoli obchodně citlivých informací;
- d) seznam Unie;
- e) finanční prostředky vyčleněné a uhrazené Unií na každý projekt na seznamu Unie;
- f) odkazy na vnitrostátní příručku postupů uvedenou v článku 9;
- g) informace a aktualizace statusu týkající se projektů, které byly na seznamu Unie, ale již na něm nejsou.

Článek 27

Odchylka týkající se propojení pro Kypr a Maltu

1. V případě Kypru a Malty, jež nejsou napojeny na transevropskou plynárenskou síť, se použije odchylka od článku 3, čl. 4 odst. 1 písm. a) a b), čl. 4 odst. 5 a příloh I, II a III. Jedno propojení pro každý z těchto členských států si zachová status projektu společného zájmu podle tohoto nařízení se všemi příslušnými právy a povinnostmi, pokud:

- a) bylo ke dni 23. června 2022 ve fázi vývoje nebo plánování;
- b) mu byl udělen status projektu společného zájmu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013³⁹;
- c) je nezbytné k zajištění trvalého propojení těchto členských států s transevropskou plynárenskou sítí.

Tyto projekty zajistí v budoucnu možnost přístupu na nové trhy s energií, včetně vodíku.

2. Předkladatelé projektů poskytnou příslušným skupinám dostatečné důkazy o tom, jakým způsobem propojení uvedená v odstavci 1 umožní přístup na nové trhy s energií, včetně vodíku, v souladu s celkovými cíli Unie v oblasti energetiky a klimatu. Součástí těchto důkazů je i posouzení nabídky vodíku z obnovitelných nebo nízkouhlíkových zdrojů a poptávky po něm, jakož i výpočet snížení emisí skleníkových plynů, jež daný projekt umožnil.

Komise příslušné posouzení a výpočet pravidelně ověřuje, stejně jako včasnou realizaci projektu.

³⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 (Úř. věst. L 115, 25.4.2013, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/347/oj>).

3. Kromě zvláštních kritérií stanovených v článku 21 pro finanční pomoc Unie musí být propojení uvedená v odstavci 1 navržena tak, aby zajišťovala přístup na budoucí trhy s energií, včetně vodíku, nesmí vést k prodloužení životnosti zařízení pro zemní plyn, **nesmí zpoždit dekarbonizaci hospodářství ani zavádění čistých zdrojů energie a související infrastruktury, musí zajistit soulad a doplňkovost s vnitrostátním plánem v oblasti energetiky a klimatu, přispívat k jeho provádění** a musí zajišťovat přeshraniční interoperabilitu sousedních sítí. Veškerá způsobilost k finanční pomoci Unie podle článku 21 končí dnem 31. prosince 2031[...].
4. Jakákoli žádost o finanční pomoc Unie určenou na provedení prací musí jasně prokázat cíl přeměnit zařízení na zařízení určené pro vodík do roku 2036, pokud to dovolí tržní podmínky, a to prostřednictvím plánu s přesným harmonogramem.
5. Odchylka stanovená v odstavci 1 se použije do doby, než budou Kypr nebo Malta přímo napojeny na transevropskou plynárenskou síť, nebo do 31. prosince [...] **2033**, podle toho, co nastane dříve.

Změny nařízení (EU) 2019/942

Nařízení (EU) 2019/942 se mění takto:

1) V čl. 3 odst. 2 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Regulační orgány, síť ENTSO pro elektřinu, síť ENTSO pro zemní plyn, síť ENNOH, regionální koordinační centra, subjekt EU DSO, provozovatelé přepravních soustav, provozovatelé vodíkových sítí, nominovaní organizátoři trhu s elektřinou a subjekty zřízené provozovateli přepravních soustav zemního plynu, provozovatelé zařízení LNG, provozovatelé zařízení pro skladování zemního plynu nebo provozovatelé zařízení pro skladování vodíku nebo provozovatelé vodíkových terminálů poskytnou ACER na její žádost veškeré stejně podrobné informace potřebné k plnění jejích úkolů podle tohoto nařízení, pokud o ně již ACER nepožádala a neobdržela je.“

2) V článku 11 se písmena c) a d) nahrazují tímto:

„c) plní povinnosti stanovené v člancích 5, 11, 12, 14 a 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../...* [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] a v oddíle 2 bodě 8 přílohy III uvedeného nařízení;

d) přijímá rozhodnutí o žádostech o investice včetně přeshraničního přidělení nákladů podle čl. 17 odst. 9 nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx].

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] (Úř. věst.... ELI: ...).“

Změny nařízení (EU) 2019/943

Článek 48 nařízení (EU) 2019/943 se nahrazuje tímto:

„Článek 48

Desetiletý plán rozvoje sítě

1. Plán rozvoje sítě pro celou Unii uvedený v čl. 30 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení vychází z ústředního scénáře a **jeho analýz citlivosti podle potřeby** a ze zprávy o zjišťování potřeb soustavy podle článků 11 a 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../...* [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] a zahrnuje modelování integrované sítě a posouzení odolnosti soustavy. Relevantní vstupní parametry pro modelování ústředního scénáře a **jeho analýz citlivosti podle potřeby**, jako jsou předpoklady ohledně cen paliva a uhlíku nebo instalace obnovitelných zdrojů energie, a předpoklady pro evropské posouzení zdrojové přiměřenosti vypracované podle článku 23 tohoto nařízení by měly být v maximální možné míře v souladu.

Plán rozvoje sítě pro celou Unii zejména:

- a) vychází z projektů přeshraničního významu zahrnutých do národních desetiletých plánů rozvoje sítě a investičních plánů jednotlivých členských států, přičemž zohlední regionální investiční plány uvedené v čl. 34 odst. 1 tohoto nařízení, a je založen na aspektech plánování sítě na úrovni Unie stanovených v nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx]; podléhá analýze nákladů a přínosů za použití metodiky stanovené v článku 14 uvedeného nařízení;

- b) zváží [...] alternativy k rozšiřování sítě, jako jsou bezdrátová řešení podle nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] nebo nefosilní flexibilita;
- c) v souvislosti s přeshraničním propojením vychází rovněž z opodstatněných potřeb jednotlivých uživatelů soustavy a zahrnuje dlouhodobé závazky investorů podle článků 44 a 51 směrnice (EU) 2019/944;
- d) poukazuje na nedostatečnou míru investic, především pokud jde o přeshraniční kapacitu.

Pokud jde o druhý pododstavec písm. d), může být k plánu rozvoje sítě pro celou Unii přiložena analýza překážek, které brání zvýšení přeshraniční kapacity sítě a které jsou způsobeny rozdílnými schvalovacími postupy či praxí.

- 2. ACER poskytuje stanoviska k národním desetiletým plánům rozvoje sítě s cílem posoudit jejich soulad s plánem rozvoje sítě pro celou Unii, včetně souladu s požadavky čl. 3 odst. 6 a 7 nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx]. Zjistí-li mezi národním desetiletým plánem rozvoje sítě a plánem rozvoje sítě pro celou Unii nesrovnalosti, doporučí některý z nich upravit do dvou měsíců od jeho obdržení. Pokud je takový národní desetiletý plán rozvoje sítě vypracován v souladu s článkem 40a směrnice (EU) 2019/944, ACER příslušnému regulačnímu orgánu, **nebo jinému příslušnému orgánu, pokud tak členský stát stanovil**, doporučí, aby ho upravil v souladu s čl. 40a odst. 7 uvedené směrnice a informoval o tom Komisi.

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] (Úř. věst.... ELI: ...).“

Změny nařízení (EU) 2024/1789

Nařízení (EU) 2024/1789 se mění takto:

1) Článek 60 nařízení se nahrazuje tímto:

„Článek 60

Plán rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii

1. Plán rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii vychází z ústředního scénáře a ze zprávy o zjišťování potřeb soustavy podle článků 11 a 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../...* [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] a zahrnuje modelování integrované vodíkové sítě, výhled přiměřenosti výrobních kapacit v Evropě a posouzení odolnosti soustavy.

Plán rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii zejména:

- a) vychází z vnitrostátních plánů rozvoje vodíkových přenosových sítí stanovených v článku 55 směrnice (EU) 2024/1788 a je založen na aspektech plánování sítě na úrovni Unie stanovených v nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx];
- b) pokud jde o přeshraniční propojovací vedení, vychází z opodstatněných potřeb jednotlivých uživatelů sítě a zahrnuje dlouhodobé závazky investorů podle čl. 55 odst. 7 směrnice (EU) 2024/1788;
- c) poukazuje na nedostatečnou míru investic, především pokud jde o nezbytnou přeshraniční kapacitu za účelem realizace prioritních koridorů pro vodík a elektrolyzéry uvedených v bodě 3 přílohy I nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx].

Pokud jde o druhý pododstavec písm. c), může být k plánu rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii přiložena analýza překážek, které brání zvýšení přeshraniční kapacity sítě a které jsou způsobeny rozdílnými schvalovacími postupy či praxí. Tento přezkum může být případně doplněn komplexním plánem na odstranění těchto překážek a urychlení realizace prioritních koridorů pro vodík a elektrolyzéry.

2. Agentura ACER poskytuje v relevantních případech stanoviska k vnitrostátním plánům rozvoje vodíkové přenosové sítě s cílem posoudit jejich soulad s plánem rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii, včetně souladu s požadavky čl. 3 odst. 6 a 7 nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx]. Zjistí-li agentura ACER mezi vnitrostátním plánem rozvoje vodíkové přepravní sítě a plánem rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii nesrovnalosti, doporučí některý z nich náležitým způsobem upravit, a to nejpozději do dvou měsíců od obdržení vnitrostátního plánu rozvoje vodíkové přepravní sítě.
3. Při vypracovávání plánu rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii spolupracuje síť ENNOH se sítí ENTSO pro elektřinu a se sítí ENTSO pro plyn, zejména na vypracování analýzy nákladů a přínosů celé energetické soustavy uvedené v článku 14 nařízení (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] a na zjišťování nedostatků v infrastruktuře uvedeném v článku 13 uvedeného nařízení.

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../... [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2025)xxxx] (Úř. věst..., ELI: ...).“

2) Článek 61 nařízení se nahrazuje tímto:

„Článek 61

Integrované plánování sítí pro celou Unii

1. Během přechodného období do 1. ledna 2027 síť ENTSO pro zemní plyn vypracuje s plným zapojením provozovatelů vodíkových přepravních sítí a společně se sítí ENNOH, jakmile bude zřízena, plán rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii na rok 2026. Tento plán rozvoje sítě pro celou Unii pro rok 2026 se skládá ze dvou samostatných kapitol, jedné pro vodík a jedné pro zemní plyn. Síť ENTSO pro zemní plyn neprodleně předá síti ENNOH veškeré informace, včetně údajů a analýz, které shromáždila během přípravy plánů rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii do 1. ledna 2027.
2. Síť ENNOH vypracuje plán rozvoje sítě pro vodík pro celou Unii do roku 2028 podle tohoto článku a článku 60.
3. Síť ENNOH spolupracuje úzce se sítí ENTSO pro elektřinu a sítí ENTSO pro zemní plyn na vypracování integrovaných plánů rozvoje sítě pro celou Unii podle článků 32 a 60 tohoto nařízení a článku 30 nařízení (EU) 2019/943.
4. Pokud je třeba přijmout rozhodnutí k zajištění účinnosti systému ve smyslu čl. 2 bodu 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 napříč energetickými nosiči, Komise zajistí, aby síť ENTSO pro elektřinu, síť ENTSO pro zemní plyn a síť ENNOH úzce spolupracovaly.
5. Síť ENNOH, síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn účinným, inkluzivním a transparentním způsobem spolupracují, usnadňují přijímání rozhodnutí na základě konsensu a vypracují nezbytná pracovní ujednání s cílem umožnit tuto spolupráci a zajistit jejich spravedlivé zastoupení.

Sít' ENNOH může společně se sítí ENTSO pro elektřinu a sítí ENTSO pro zemní plyn zřizovat pracovní skupiny pro plnění svých povinností podle prvního pododstavce písm. a), b) a d) a zajistí v nich spravedlivé a rovné zastoupení odvětví vodíku, elektřiny a plynu.“

Článek 31

Přechodná ustanovení

1. Tímto nařízením není dotčeno udělování, pokračování nebo změna finanční podpory poskytnuté Komisí podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1316/2013⁴⁰ a nařízení (EU) 2021/1153.
2. Veškeré postupy pro vypracování metodiky analýzy nákladů a přínosů zahájené sítí ENTSO pro elektřinu nebo sítí ENNOH v souladu s článkem 11 nařízení (EU) 2022/869 před [datem vstupu tohoto nařízení v platnost / zahájení jeho uplatňování] pokračují podle článku 14 tohoto nařízení.

Veškeré kroky dokončené podle článku 11 nařízení (EU) 2022/869 se považují za dokončené podle odpovídajících ustanovení článku 14 tohoto nařízení.

Veškerá metodika analýzy nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři schválená Komisí podle čl. 11 odst. 4 nařízení (EU) 2022/869 se považuje za schválenou podle čl. 14 odst. 7 tohoto nařízení a zůstává v platnosti, dokud není nahrazena novou metodikou analýzy nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři vypracovanou podle článku 14 tohoto nařízení.

⁴⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1316/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se vytváří Nástroj pro propojení Evropy, mění nařízení (EU) č. 913/2010 a zrušují nařízení (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010, Úř. věst. L 348, 20.12.2013, s. 129, <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1316/oj>.

3. Společné scénáře, které vypracovávají síť ENTSO pro elektřinu, síť ENTSO pro plyn a síť ENNOH podle článku 12 nařízení (EU) 2022/869, budou nadále vypracovávány a schvalovány Komisí postupem stanoveným v uvedeném článku. Tyto společné scénáře se po schválení Komisí považují za ústřední referenční scénáře podle článku 11 tohoto nařízení a zůstávají v platnosti, dokud nejsou nahrazeny novými ústředními referenčními scénáři vypracovanými podle článku 11 tohoto nařízení.
4. Příloha VII nařízení (EU) 2022/869, kterou se stanoví [] unijní seznam projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu, jakož i články [] nařízení (EU) 2022/869 a přílohy [] uvedeného nařízení se nadále použijí na projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu uvedené na [] seznamu Unie, dokud se nezačne uplatňovat akt v přenesené pravomoci uvedený v čl. 3 odst. 4 tohoto nařízení, kterým se stanoví první seznam Unie.

Článek 32

Zrušení

Nařízení (EU) 2022/869 se zrušuje. Odkazy na nařízení (EU) 2022/869 se považují za odkazy na toto nařízení.

Článek 33

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament

Za Radu

předseda/předsedkyně předseda/předsedkyně

PŘÍLOHA I

PRIORITNÍ KORIDORY A OBLASTI ENERGETICKÉ INFRASTRUKTURY

(podle čl. 1 odst. 1)

Toto nařízení se vztahuje na tyto prioritní koridory a oblasti transevropské energetické infrastruktury:

1. PRIORITNÍ KORIDORY PRO PŘENOS ELEKTŘINY

- 1) Severojižní propojení elektrických sítí v západní Evropě („NSI West Electricity“): propojení mezi členskými státy v regionu a s oblastí Středomoří, včetně Iberského poloostrova, a to zejména za účelem integrace elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, posílení vnitřních infrastruktur distribuční soustavy s cílem podpořit integraci trhu v tomto regionu, ukončit izolaci Irska, zvýšit bezpečnost dodávek energie a bezpečnost sítě a zajistit nezbytné prodloužení elektrizačních soustav na moři pro energii z obnovitelných zdrojů na pevnině a posílení domácí sítě, což je nutné k zajištění odpovídající a spolehlivé přenosové soustavy a dodávek elektřiny vyrobené na moři do vnitrozemských členských států.

Dotčené členské státy: Belgie, Dánsko, Německo, Irsko, Španělsko, Francie, Itálie, Lucembursko, Malta, Nizozemsko, Rakousko a Portugalsko.

- 2) Severojižní propojení elektrických sítí ve střední, východní a jihovýchodní Evropě („NSI East Electricity“): propojení a vnitřní vedení v severojižním a východozápadním směru s cílem dotvořit vnitřní trh, integrovat výrobu energie z obnovitelných zdrojů za účelem ukončení izolace Kypru, zvýšení bezpečnosti dodávek energie a bezpečnosti sítě a zajištění nezbytného prodloužení mořských elektrizačních soustav pro energii z obnovitelných zdrojů na pevnině a posílení domácí sítě, což je nutné k zajištění odpovídající a spolehlivé přenosové soustavy a dodávek elektřiny vyrobené na moři do vnitrozemských členských států.

Dotčené členské státy: Bulharsko, Česko, Německo, Chorvatsko, Řecko, Kypr, Itálie, Maďarsko, Rakousko, Polsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko.

- 3) Plán propojení baltského trhu s elektrickou energií („BEMIP Electricity“): propojení mezi členskými státy a vnitřními vedeními v oblasti Baltského moře s cílem podpořit integraci trhu a zároveň integrovat rostoucí podíly energie z obnovitelných zdrojů v tomto regionu a zvýšit bezpečnost dodávek energie a bezpečnost sítě.

Dotčené členské státy: Dánsko, Německo, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Polsko, Finsko a Švédsko.

2. PRIORITNÍ KORIDORY ELEKTRIZAČNÍCH SOUSTAV NA MOŘI

- 4) Příbřežní elektrizační soustavy v severních mořích („NSOG“): rozvoj soustavy pro výrobu elektřiny na otevřeném moři a rozvoj integrované soustavy pro výrobu elektřiny, jakož případně i vodíku a s ní spojeného propojovacího vedení na otevřeném moři v oblasti Severního moře, Irského moře, Keltského moře, kanálu La Manche a sousedních vod za účelem přenosu elektřiny nebo případně přepravy vodíku z obnovitelných zdrojů energie na moři do míst spotřeby a úložišť nebo zvyšování přeshraniční výměny energie z obnovitelných zdrojů a **zvýšit bezpečnost dodávek energie a bezpečnost sítě.**

Dotčené členské státy: Belgie, Dánsko, Německo, Irsko, Francie, Lucembursko, Nizozemsko a Švédsko.

- 5) Příbřežní elektrizační soustavy v rámci plánu propojení baltského trhu s energií („BEMIP offshore“): rozvoj soustavy pro výrobu elektřiny na otevřeném moři a rozvoj integrované soustavy pro výrobu elektřiny, jakož i případně vodíku a s ní spojeného propojovacího vedení na otevřeném moři v oblasti Baltského moře a sousedních vod za účelem přenosu elektřiny nebo případně přepravy vodíku z obnovitelných zdrojů energie na moři do míst spotřeby a úložišť nebo zvyšování přeshraniční výměny energie z obnovitelných zdrojů a **zvýšit bezpečnost dodávek energie a bezpečnost sítě.**

Dotčené členské státy: Dánsko, Německo, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Polsko, Finsko a Švédsko.

- 6) Jižní a západní příbřežní elektrizační soustavy („SW offshore“): rozvoj soustavy pro výrobu elektřiny na otevřeném moři a rozvoj integrované soustavy pro výrobu elektřiny, jakož i případně vodíku a s ní spojeného propojovacího vedení na otevřeném moři v oblasti Středozemního moře, včetně Cádizského zálivu, a sousedních vod za účelem přenosu elektřiny nebo případně přepravy vodíku z obnovitelných zdrojů energie na moři do míst spotřeby a úložišť nebo zvyšování přeshraniční výměny energie z obnovitelných zdrojů a **zvýšit bezpečnost dodávek energie a bezpečnost sítě.**

Dotčené členské státy: Řecko, Španělsko, Francie, Itálie, Malta a Portugalsko.

- 7) Jižní a východní příbřežní elektrizační soustavy („SE offshore“): rozvoj soustavy pro výrobu elektřiny na otevřeném moři a rozvoj integrované soustavy pro výrobu elektřiny, jakož i případně vodíku a s ní spojeného propojovacího vedení na otevřeném moři v oblasti Středozemního moře, Černého moře a sousedních vod za účelem přenosu elektřiny nebo případně přepravy vodíku z obnovitelných zdrojů energie na moři do míst spotřeby a úložišť nebo zvyšování přeshraniční výměny energie z obnovitelných zdrojů a **zvýšit bezpečnost dodávek energie a bezpečnost sítě.**

Dotčené členské státy: Bulharsko, Chorvatsko, Řecko, Itálie, Kypr, Rumunsko a Slovinsko.

- 8) Elektrizací soustavy na moři v Atlantském oceánu: rozvoj soustavy pro výrobu elektřiny na otevřeném moři a rozvoj integrované soustavy pro výrobu elektřiny a s ní spojeného propojovacího vedení na otevřeném moři ve vodách severního Atlantského oceánu za účelem přenosu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie na moři do míst spotřeby a úložišť a zvyšování přeshraniční výměny elektrické energie a **zvýšit bezpečnost dodávek energie a bezpečnost sítě.**

Dotčené členské státy: Irsko, Španělsko, Francie a Portugalsko.

3. PRIORITNÍ KORIDORY PRO VODÍK A ELEKTROLYZÉRY

- 9) Propojení rozvodných sítí vodíku v západní Evropě („HI West“): vodíková infrastruktura a změna účelu využití plynárenské infrastruktury umožňující přímo nebo nepřímo (prostřednictvím propojení se třetí zemí) vznik integrované páteřní vodíkové sítě, která propojí země v regionu a bude reagovat na jejich konkrétní potřeby v oblasti infrastruktury pro vodík, přičemž podpoří vznik sítě pro přepravu vodíku v celé Unii.

Elektrolyzéry: podpora zavádění aplikací na bázi konceptu power-to-gas, jejichž cílem je umožnit snížení emisí skleníkových plynů a přispět k bezpečnému, efektivnímu a spolehlivému provozu systému a inteligentní integraci energetických systémů v Unii.

Dotčené členské státy: Belgie, Česko, Dánsko, Německo, Irsko, Španělsko, Francie, Itálie, Lucembursko, Malta, Nizozemsko, Rakousko a Portugalsko.

- 10) Propojení rozvodných sítí vodíku ve střední, východní a jihovýchodní Evropě („HI East“): vodíková infrastruktura a změna účelu využití plynárenské infrastruktury umožňující přímo nebo nepřímo (prostřednictvím propojení se třetí zemí) vznik integrované páteřní vodíkové sítě, která propojí země v regionu a bude reagovat na jejich konkrétní potřeby v oblasti infrastruktury pro vodík, přičemž podpoří vznik sítě pro přepravu vodíku v celé Unii.

Elektrolyzéry: podpora zavádění aplikací na bázi konceptu power-to-gas, jejichž cílem je umožnit snížení emisí skleníkových plynů a přispět k bezpečnému, efektivnímu a spolehlivému provozu systému a inteligentní integraci energetických systémů v Unii.

Dotčené členské státy: Bulharsko, Česko, Německo, Řecko, Chorvatsko, Itálie, Kypr, Maďarsko, Rakousko, Polsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko.

- 11) Plán propojení baltského trhu s energií z vodíku („BEMIP Hydrogen“): vodíková infrastruktura a změna účelu využití plynárenské infrastruktury umožňující přímo nebo nepřímo (prostřednictvím propojení se třetí zemí) vznik integrované páteřní vodíkové sítě, která propojí země v regionu a bude reagovat na jejich konkrétní potřeby v oblasti infrastruktury pro vodík, přičemž podpoří vznik sítě pro přepravu vodíku v celé Unii.

Elektrolyzéry: podpora zavádění aplikací na bázi konceptu power-to-gas, jejichž cílem je umožnit snížení emisí skleníkových plynů a přispět k bezpečnému, efektivnímu a spolehlivému provozu systému a inteligentní integraci energetických systémů v Unii.

Dotčené členské státy: Dánsko, Německo, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Polsko, Finsko a Švédsko.

4. PRIORITNÍ TEMATICKÉ OBLASTI

- 12) Zavádění inteligentních elektrizačních soustav: zavést technologie inteligentních sítí v celé Unii s cílem efektivně začlenit chování a akce všech uživatelů připojených k elektrické síti, a to zejména výrobu velkého množství elektřiny z obnovitelných nebo distribuovaných zdrojů energie, a odezvu na straně poptávky, kterou poskytují spotřebitelé, ukládání energie, elektrická vozidla a jiné zdroje flexibility, a navíc, pokud jde o ostrovy a ostrovní systémy, snížit energetickou izolaci, podpořit inovativní a jiná řešení se zapojením alespoň dvou členských států s významným pozitivním dopadem na plnění cílů Unie stanovených v oblasti energetiky a klimatu a jejího cíle klimatické neutrality do roku 2050 a významně přispěje k udržitelnosti ostrovního energetického systému a energetického systému Unie.

Dotčené členské státy: všechny.

- 13) Přeshraniční síť pro přepravu oxidu uhličitého: rozvoj přepravní infrastruktury oxidu uhličitého mezi členskými státy a sousedními třetími zeměmi s ohledem na zachycování a ukládání oxidu uhličitého zachyceného z průmyslových zařízení za účelem trvalého geologického uložení a využití oxidu uhličitého pro účely plynů v syntetických palivech vedoucích k trvalé neutralizaci oxidu uhličitého.

Dotčené členské státy: všechny.

PŘÍLOHA II

KATEGORIE ENERGETICKÉ INFRASTRUKTURY

Za účelem provádění priorit energetické infrastruktury stanovených v příloze I je nutno vytvořit následující kategorie energetické infrastruktury:

- 1) v oblasti elektrické energie:
 - a) nadzemní přenosové vedení vysokého a velmi vysokého napětí překračující hranici nebo na území členského státu, včetně výlučné ekonomické zóny, pokud je zkonstruováno pro napětí 220 kV nebo více, a podzemní a podmořské přenosové kabely, pokud byly zkonstruovány pro napětí 150 kV nebo více. V případě členských států a malých izolovaných soustav s celkovou přenosovou soustavou s nižším napětím se tyto prahové hodnoty napětí rovnají nejvyšší hodnotě napětí v jejich příslušných elektrizačních soustavách;
 - b) veškeré vybavení nebo zařízení spadající do kategorie energetické infrastruktury uvedené v písmenu a), které umožňuje přenos elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů na moři z míst její výroby (energetická infrastruktura pro elektřinu z obnovitelných zdrojů na moři);
 - c) jednotlivá zařízení nebo souhrn zařízení pro ukládání energie pro trvalé nebo dočasné ukládání energie v nadzemní či podzemní infrastruktuře nebo v geologických úložištích za předpokladu, že jsou přímo připojena k přenosovému [...] **nebo** distribučnímu vedení vysokého napětí[...];

- d) veškeré vybavení nebo zařízení nezbytné pro bezpečný, spolehlivý a efektivní provoz systémů uvedených pod písmeny a) a b) a c) včetně ochranných, odolných, monitorovacích, kontrolních a digitalizačních vybavení nebo zařízení na všech napěťových úrovních a rozvodnách;
- e) [...]
- f) veškeré vybavení nebo zařízení nezbytné pro bezpečný, spolehlivý a efektivní provoz stávajících prvků sítě vysokého a **velmi vysokého napětí**, které představuje monitorovací, kontrolní a digitalizační vybavení nebo zařízení;
- g) inteligentní elektrizační soustavy: veškeré vybavení nebo zařízení, digitální systémy a součásti, které integrují informační a komunikační technologie prostřednictvím operačních digitálních platforem, kontrolní systémy a technologie senzorů jak na úrovni přenosu, tak na úrovni distribuce středního a vysokého napětí a jejichž cílem je účinnější a inteligentnější síť pro přenos a distribuci elektřiny a větší kapacita pro integraci nových forem výroby, ukládání a spotřeby energie stejně jako usnadnění nových obchodních modelů a struktur trhu, včetně investic do ostrovů a ostrovních systémů za účelem snížení energetické izolace, podpory inovativních a jiných řešení se zapojením alespoň dvou členských států s významným pozitivním dopadem na plnění cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu a jejího cíle klimatické neutrality do roku 2050 a významně přispěje k udržitelnosti ostrovního energetického systému a energetického systému Unie;

- h) elektrizační soustavy na moři pro energii z obnovitelných zdrojů: veškeré vybavení nebo zařízení spadající do kategorie energetické infrastruktury uvedené v bodě a), které má dvojí funkci: propojení a systém připojení k soustavě na moři z míst výroby obnovitelné elektřiny na moři do dvou nebo více členských států a třetí země, včetně prodloužení tohoto vybavení na pevnině až po první rozvodnu přenosové soustavy na pevnině, jakož i veškerá sousední zařízení nebo instalace na moři nezbytná pro bezpečný, spolehlivý a efektivní provoz, včetně ochranných, monitorovacích a kontrolních systémů a nezbytných rozvodů, pokud také zajišťují interoperabilitu technologií, mimo jiné kompatibilitu rozhraní mezi různými technologiemi;

2) v oblasti vodíku:

- a) potrubí pro přepravu vodíku, především vysokotlaké, umožňující transparentní a nediskriminační přístup více uživatelům sítě, včetně infrastruktury pro zemní plyn se změněným účelem využití;
- b) zásobníky napojené na vysokotlaké vodíkové potrubí uvedené v bodě a);
- c) zařízení pro příjem, skladování a opětovné zplyňování nebo dekompresi zkapalněného vodíku nebo vodíku začleněného do jiných chemických látek za účelem případného vstřikování vodíku do sítě;
- d) veškeré vybavení nebo zařízení nezbytné pro bezpečný, spolehlivý a efektivní provoz vodíkového systému nebo pro zajištění obousměrné kapacity, včetně kompresorových stanic.

Veškerá aktiva vyjmenovaná v bodech a) až d) mohou být aktiva nově vybudovaná, aktiva, která vznikla přeměnou účelu využití z aktiv pro přírodní plyn na aktiva pro vodík, nebo kombinace obou uvedených možností;

- 3) v oblasti zařízení využívajících elektrolyzéry:
- a) elektrolyzéry:
- i) které mají kapacitu minimálně [...] **150 MW** poskytovanou jediným elektrolyzérem nebo souborem elektrolyzérů, jež jsou součástí jediného a koordinovaného projektu a
 - ii) jejichž výroba se kvalifikuje jako nízkouhlíkový vodík v souladu se směrnicí (EU) 2024/1788 v případě nízkouhlíkového vodíku nebo paliva z obnovitelných zdrojů nebiologického původu v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001 a
 - iii) které mají funkci související s elektrizační i vodíkovou sítí, zejména s ohledem na celkovou flexibilitu systému a celkovou systémovou účinnost obou sítí;
- b) související vybavení, včetně potrubních připojení k plynárenské síti;
- 4) v oblasti oxidu uhličitého:
- a) vyhrazené potrubí jiné než těžební plynovodní síť sloužící k přepravě oxidu uhličitého z více než jednoho zdroje za účelem trvalého geologického uložení oxidu uhličitého podle směrnice 2009/31/ES;
- b) fixní zařízení pro zkapalňování, vyrovnávací skladování a konverzi oxidu uhličitého s cílem jeho další přepravy prostřednictvím plynovodů a ve vyhrazených druzích dopravy, jako je loď, vlečný člun, nákladní vozidlo a vlak;

- c) aniž je dotčen zákaz geologického ukládání oxidu uhličitého v členském státě, povrchová a injeckční zařízení spojená s infrastrukturou v rámci geologické formace, která se v souladu se směrnicí 2009/31/ES používá k trvalému geologickému uložení oxidu uhličitého, pokud nesouvisejí s použitím oxidu uhličitého k terciární těžbě uhlovodíků a jsou nezbytná k umožnění přeshraniční přepravy a ukládání oxidu uhličitého;
- d) veškeré vybavení nebo zařízení nezbytné pro řádné, bezpečné a efektivní fungování daného systému včetně ochranných, monitorovacích a kontrolních systémů.

5) Pokud jde o bezpečnost, odolnost a opravy pro účely stávající elektroenergetické infrastruktury:

- a) veškeré vybavení nebo zařízení, včetně souvisejících prací nezbytně nutných pro jeho zavedení, které je speciálně určeno k zajištění ochrany a odolnosti stávajících kritických prvků sítě podle nařízení (EU) 2019/943 nebo propojovacích vedení mezi Maltou a Itálií nebo propojovacích vedení mezi alespoň jedním členským státem a smluvní stranou Energetického společenství či třetí zemí, je s nimi přímo fyzicky propojeno a je nezbytné pro bezpečný, spolehlivý a efektivní provoz systémů;
- b) **veškeré kritické součásti nebo zařízení, včetně relevantních prací, které jsou speciálně určeny pro nouzovou opravu škod způsobených úmyslnou narušující událostí, nebo regionální nouzové rezervy těchto kritických součástí, na stávajících kritických prvcích sítě podle nařízení (EU) 2019/943, které byly dříve financovány z Nástroje pro propojení Evropy nebo které tvoří podmořskou infrastrukturu jako součást přeshraniční vysokonapěťové kritické elektroenergetické sítě vedoucí přes mezinárodní vody s kapacitou nejméně 350MW, nebo škod na propojovacích vedeních mezi Maltou a Itálií nebo na propojovacích vedení mezi alespoň jedním členským státem a smluvní stranou Energetického společenství nebo třetí zemí, pokud tato součást:**

- i) je určena pro rychlé zavedení v zájmu zajištění kontinuity provozu a včasného obnovení přenosové kapacity;
- ii) je určena k tomu, aby po zavedení dočasně nebo trvale tvořila součást opravené infrastruktury;
- iii) je poskytnuta pro účely nouzové opravy a není primárně určena pro běžnou údržbu, plánovanou výměnu nebo pravidelné modernizace infrastruktury;
- iv) nepředstavuje součásti, vybavení nebo materiál čistě logistické povahy a
- v) je nezbytná pro bezpečný, spolehlivý a efektivní provoz systémů.

V návaznosti na úmyslné narušující události v případech, kdy je to vhodné a nezbytné pro zajištění bezpečného, spolehlivého a efektivního provozu systému nebo včasné obnovy přenosové kapacity, Komise posoudí, zda by podpora pro tato opravárenská opatření měla být poskytována v rámci Nástroje pro propojení Evropy. Finanční prostředky na opravárenská opatření týkající se výše uvedených kritických prvků sítě se poskytují výjimečně a pouze v případě, že není k dispozici žádné alternativní financování. V tomto případě se do tří měsíců vyhlásí samostatná výzva k předkládání projektů společného zájmu a projekty zaměřené na opravy mají možnost zažádat o status projektu společného zájmu. Jakmile je na základě této zvláštní výzvy vybrán projekt společného zájmu, který potřebuje financování z Nástroje pro propojení Evropy, do tří měsíců se vyhlásí zvláštní výzva k financování z Nástroje pro propojení Evropy.

PŘÍLOHA III

REGIONÁLNÍ SEZNAMY PROJEKTŮ

1. PRAVIDLA PRO SKUPINY

- 1) Pokud jde o projekty v oblasti energetické infrastruktury spadající do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů, každá skupina se skládá ze zástupců členských států, vnitrostátních regulačních orgánů, provozovatelů přepravních či přenosových soustav, stejně jako ze zástupců Komise, agentury, subjektu EU DSO a evropské sítě provozovatelů přenosových soustav elektřiny nebo sítě ENNOH.

U ostatních kategorií energetické infrastruktury se každá skupina skládá z Komise a zástupců členských států, předkladatelů projektů, kterých se týkají jednotlivé priority uvedené v příloze I.

- 2) V závislosti na počtu kandidátských projektů pro unijní seznam, nedostatech v regionální infrastruktuře a vývoji trhu se skupiny a rozhodovací orgány skupin mohou podle potřeby rozdělovat, slučovat nebo se setkávat v různých konfiguracích, aby projednaly záležitosti společné všem skupinám prostřednictvím skupiny TEN-E nebo týkající se pouze jednotlivých regionů. Takové záležitosti mohou zahrnovat otázky, které mají význam pro soudržné uplatňování napříč regiony nebo pro počet navržených projektů uvedených v návrzích regionálních seznamů, u nichž hrozí, že se stanou neproveditelnými.
- 3) Každá skupina si organizuje práci v souladu s úsilím o regionální spolupráci podle článků 31 a 65 nařízení (EU) 2024/1789, článku 80 směrnice (EU) 2024/1788, článku 34 nařízení (EU) 2019/943 a článku 61 směrnice (EU) 2019/944 a s jinými stávajícími strukturami regionální spolupráce.
- 4) Každá skupina podle potřeby za účelem provádění příslušných prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury uvedených v příloze I přizve předkladatele projektu, který je potenciálně způsobilý pro zařazení mezi projekty společného zájmu nebo projekty ve společném zájmu, jakož i zástupce vnitrostátních orgánů veřejné správy, regulačních orgánů, občanské společnosti a provozovatelů přenosových či přepravních soustav ze třetích zemí.

- 5) Pro prioritní koridory energetické infrastruktury uvedené v oddíle 2 přílohy I přizve každá skupina podle potřeby zástupce vnitrozemských členských států, příslušných orgánů, vnitrostátních regulačních orgánů a provozovatelů přenosových či přepravních soustav.
- 6) Každá skupina podle potřeby přizve na zasedání organizace zastupující příslušné zúčastněné strany, včetně zástupců ze třetích zemí, (a bude-li to považováno za vhodné, přímo zúčastněné strany) výrobce, provozovatelů distribučních soustav, dodavatelů, spotřebitelů, místních obyvatel a organizací na ochranu životního prostředí sídlících v Unii, aby poskytly své specifické odborné znalosti. Pokud to bude relevantní pro plnění jejich úkolů, každá skupina uspořádá slyšení nebo konzultace.
- 7) Pokud jde o zasedání skupiny, Komise na platformě přístupné zúčastněným stranám zveřejní vnitřní pravidla, aktualizovaný seznam členských organizací, pravidelně aktualizované informace o pokroku činnosti, programy jednání a v případě dostupnosti i zápisy z jednání. Jednání rozhodovacích orgánů skupin a řazení projektů v souladu s čl. 4 odst. 5 jsou důvěrná. Veškerá rozhodnutí týkající se fungování a činnosti skupin se přijímají na základě konsensu mezi členskými státy a Komisí.
- 8) Komise, agentura a skupiny usilují o soudržnost mezi skupinami. Za tímto účelem Komise a agentura podle potřeby zajistí výměnu informací mezi dotčenými skupinami o veškeré činnosti, jež je v jejich meziregionálním zájmu.
- 9) Účastí vnitrostátních regulačních orgánů a agentury ve skupinách není dotčeno plnění jejich cílů a povinností vyplývajících z tohoto nařízení nebo z nařízení (EU) 2019/942, článků 77, 78 a 79 směrnice (EU) 2024/1788 a článků 58, 59 a 60 směrnice (EU) 2019/944.

2. PROCES VYPRACOVÁVÁNÍ REGIONÁLNÍCH SEZNAMŮ

- 1) Předkladatelé projektu potenciálně způsobilého k zařazení mezi projekty na seznamu Unie, kteří usilují o získání takového statusu, předloží skupině žádost o zařazení svého projektu mezi projekty na seznamu Unie, která zahrnuje:
 - a) posouzení těchto projektů s ohledem na jejich příspěvek k provádění priorit stanovených v příloze I;
 - b) uvedení příslušné kategorie projektů podle přílohy II;
 - c) analýzu plnění příslušných kritérií podle článku 4;
 - d) u projektů, které dosáhly dostatečného stupně propracovanosti, analýzu nákladů a přínosů, která je v souladu s metodikami podle článku 14 a kterou pro kategorie energetické infrastruktury v oblasti elektřiny spadající pod bod 1 písm. a), b), c), d), f) a h) přílohy II, v oblasti vodíku spadající pod bod 2 přílohy II a v oblasti elektrolyzérů spadající pod bod 3 přílohy II provedla síť ENTSO pro elektřinu nebo v příslušných případech síť ENNOH v rámci desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii;
 - e) informace o jejich konečných vlastnících a jejich vnitřní vlastnické struktuře, které Komise a členové rozhodovacího orgánu na vysoké úrovni považují za důvěrné na základě řádně odůvodněné žádosti předkladatelů projektů, pokud se jedná o obchodní tajemství / obchodní informace;

f) u projektů ve společném zájmu nezávazné dohody o konkrétním projektu mezi vládami přímo dotčených zemí nebo dopisy o podpoře zaslané vládami přímo dotčených zemí, které vyjadřují výslovnou podporu projektu a v případě třetí země potvrzují výslovný závazek dodržovat podobný časový harmonogram urychleného provádění a další politická a regulační podpůrná opatření, která se uplatňují na projekty společného zájmu v Unii podle čl. 4 odst. 2 písm. f) a v případě kategorií energetické infrastruktury v oblasti elektřiny spadajících pod odst. 1 písm. a), d) nebo h) předběžnou studii o bezpečnosti a stabilitě sítě od provozovatelů přenosových soustav potvrzující, že projekt může být plně integrován do elektrických sítí dotčených zemí;

g) jakékoli další informace relevantní pro hodnocení tohoto projektu.

2) Projekty na seznamu Unie, které získaly schválení regulačními orgány nebo konečné investiční rozhodnutí poskytující dostatečnou záruku výstavby projektu, nebo projekty, jejichž výstavba probíhá a které ve své výroční zprávě požadované podle článku 5 vykazují dostatečný pokrok, **zůstávají na seznamu Unie** a nemusí znovu předkládat informace podle [...] písmen a) až f) [...] bodu 1, **neschválí-li členský stát, jehož území se projekt týká, zařazení projektu podle čl. 3 odst. 3 písm. a).** Všichni příjemci zajišťují důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

- 3) Navrhované projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu v oblasti přenosu a ukládání elektřiny spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v bodě 1 písm. a), b), c), d), f) a h) přílohy II tohoto nařízení, pokud se na ně vztahuje, jsou projekty, které jsou součástí nejnovějšího dostupného desetiletého plánu rozvoje elektrické sítě pro celou Unii vypracovaného sítí ENTSO pro elektřinu podle článku 30 nařízení (EU) 2019/943. Navrhované projekty společného zájmu v oblasti přenosu elektřiny spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v bodě 1 písm. b) a h) přílohy II tohoto nařízení jsou projekty, které jsou v souladu s rozvojem integrované sítě na moři a posílením sítě podle čl. 15 odst. 2 tohoto nařízení.
- 4) Navrhované projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu v oblasti vodíku spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v bodech 2 a 3 přílohy II tohoto nařízení jsou projekty, které jsou součástí nejnovějšího dostupného desetiletého plánu rozvoje vodíkové sítě pro celou Unii, který vypracovala síť ENNOH podle [...]článku 60 nařízení (EU) 2024/1789.
- 5) Do dne 30. června 2027 a následně pro každý desetiletý plán rozvoje sítě pro celou Unii vydá síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH aktualizované pokyny pro zahrnutí projektů do příslušného desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii uvedeného v bodech 3 a 4, aby bylo zajištěno rovné zacházení a transparentnost procesu. U všech projektů na seznamu Unie platném v dané době pokyny stanoví zjednodušený proces integrace do desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii s přihlédnutím k dokumentaci a údajům, které již byly předloženy během předchozích procesů vytváření desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii, pokud již předložená dokumentace a již předložené údaje zůstávají v platnosti.
- Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH konzultují s Komisí a agenturou své příslušné návrhy pokynů pro zařazení projektů do desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii a před zveřejněním konečných pokynů náležitě zohlední doporučení Komise a agentury.

- 6) Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENNOH předloží skupině TEN-E informace o tom, jak uplatnily pokyny za účelem posouzení integrace do desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii.
- 7) Navrhované projekty přepravy a ukládání oxidu uhličitého spadající do kategorie energetické infrastruktury stanovené v bodě 4 přílohy II jsou předkládány jako součást plánu rozvoje infrastruktury přeshraniční přepravy a ukládání oxidu uhličitého vypracovaného nejméně dvěma členskými státy, který má být předložen Komisi dotčenými členskými státy nebo subjekty určenými těmito členskými státy.
- 8) U projektů spadajících do jejich pravomoci ověřují vnitrostátní regulační orgány a agentura důsledné uplatňování kritérií a metodiky analýzy nákladů a přínosů specifické pro konkrétní projekt podle článku 14 tohoto nařízení a hodnotí přeshraniční význam projektů a pokrok dosažený u projektů na seznamu Unie s přihlédnutím ke zprávám předloženým podle čl. 5 odst. 4 tohoto nařízení, přičemž zohlední regionální spolupráci podle článku 80 směrnice (EU) 2024/1788 a článku 61 směrnice (EU) 2019/944. Následně předloží skupině své posouzení. Komise zajistí, aby kritéria a metodiky uvedené v článku 4 tohoto nařízení a v příloze IV byly v zájmu zajištění konzistentnosti mezi regionálními skupinami uplatňovány harmonizovaným způsobem.
- 9) U všech projektů, na něž se nevztahuje bod 8 této přílohy, vyhodnotí Komise uplatnění kritérií stanovených v článku 4 tohoto nařízení. Komise vezme také v úvahu možnost budoucího rozšíření o další členské státy. Komise skupině předloží své posouzení. U projektů, které žádají o status projektu ve společném zájmu, jsou k předložení posouzení přizváni zástupci třetích zemí a regulační orgány.

- 10) Každý členský stát, na jehož území se navrhovaný projekt nevztahuje, ale na něj by navrhovaný projekt mohl mít potenciální čistý pozitivní dopad nebo značný dopad, např. na životní prostředí nebo na fungování energetické infrastruktury na jeho území, může předložit skupině stanovisko, v němž upřesní své obavy.
- 11) Skupina na žádost některého z členských států dané skupiny přezkoumá řádně odůvodněný postoj, který členský stát zaujal podle čl. 3 odst. 3 při neschválení projektu týkajícího se jeho území.
- 12) Skupina zváží, zda je u každého z navrhovaných projektů uplatněna zásada „energetická účinnost v první řadě“, pokud jde o stanovení potřeb regionální infrastruktury. Skupina považuje za prioritní především taková řešení, jako jsou bezdrátová řešení, řízení poptávky, nefosilní flexibilita, řešení týkající se uspořádání trhu, zavádění digitálních řešení a renovace budov, pokud jsou tato řešení pokládána za nákladově efektivnější z hlediska celého systému než výstavba nové infrastruktury na straně nabídky.
- 13) Skupina se schází, aby přezkoumala a určila pořadí navrhovaných projektů na základě transparentního posouzení projektů podle kritérií stanovených v článku 4 s ohledem na posouzení vnitrostátních regulačních orgánů nebo posouzení Komise týkající se projektů nespádajících do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů.

- 14) Rozhodovací orgán každé skupiny přijme vlastní konečný seznam navrhovaných projektů nejpozději dva měsíce před datem přijetí seznamu Unie (článek 22), přičemž dodrží ustanovení čl. 3 odst. 3, na základě návrhu skupiny a při zohlednění posouzení vnitrostátních regulačních orgánů a agentury a posouzení Komise, pokud jde o projekty nespádající do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů navržené v souladu s bodem 9, a doporučení Komise, jehož cílem je zajistit, aby celkový počet projektů na seznamu Unie byl zvládnutelný, a to zejména na hranicích v souvislosti s konkurenčními nebo potenciálně konkurenčními projekty. Rozhodovací orgány skupin předloží konečné seznamy Komisi společně s případnými stanovisky stanovenými v bodě 10.
- 15) Pokud by na základě návrhů seznamů celkový počet navrhovaných projektů na seznamu Unie překročil zvládnutelnou hranici, Komise každé dotčené skupině doporučí, aby na seznam nezařazovala projekty, jimž bylo danou skupinou v souladu s řazením projektů podle čl. 4 odst. 5 určeno nejnižší pořadí.

PŘÍLOHA IV

PRAVIDLA A UKAZATELE TÝKAJÍCÍ SE KRITÉRIÍ PRO PROJEKTY

- 1) Projekt společného zájmu s významným přeshraničním dopadem je projekt na území členského státu a splňuje následující podmínky:
- a) u projektů přenosu elektřiny spadajících pod bod 1 písm. a), b) a d) [...] přílohy II projekt zvyšuje čistou přenosovou kapacitu v **porovnání se situací, kdy by nedošlo k uvedení projektu do provozu, nejméně o 400 megawattů (MW)** na hranici daného členského státu s jedním nebo několika jinými členskými státy **nebo nejméně o 50 % čisté přenosové kapacity na hranici tohoto členského státu s kterýmkoli jiným členským státem; [...]**
 - aa) u projektů přenosu elektřiny spadajících pod bod 1 písm. f) přílohy II projekt zvyšuje čistou přenosovou kapacitu na hranici daného členského státu s jedním nebo více jinými členskými státy **nejméně o 200 megawattů (MW) oproti situaci, kdy by nedošlo k uvedení projektu do provozu;**
 - b) u všech projektů týkajících se vybavení nebo zařízení, která spadají pod bod 5 [...] písm. a) přílohy II, musí být tyto projekty realizovány na stávajících kritických prvcích sítě ve smyslu čl. 2 bodu 69 nařízení (EU) 2019/943 **nebo na propojovacích vedeních mezi Maltou a Itálií**, být zahrnuty jako součást opatření definovaných v plánech rizikové připravenosti stanovených členskými státy podle nařízení o rizikové připravenosti k řešení rizik pro energetickou bezpečnost a zvýšit energetickou bezpečnost v nejméně [...] **dvou** členských státech;

- bb) u všech projektů týkajících se vybavení nebo zařízení, která spadají pod bod 5 písm. b) přílohy II, řeší rizika pro energetickou bezpečnost, zahrnují alespoň dva provozovatele přenosové soustavy z alespoň dvou členských států a zvyšují energetickou bezpečnost přinejmenším ve dvou členských státech, jak je uvedeno v plánech rizikové připravenosti stanovených členskými státy podle nařízení o rizikové připravenosti;**
- c) u projektů ukládání elektrické energie spadajících pod bod 1 písm. c) přílohy II projekt poskytuje nejméně 225 MW instalované kapacity a má úložnou kapacitu, která umožňuje čistou roční výrobu elektrické energie ve výši 250 gigawatthodin ročně;
- d) u projektů inteligentních elektrizačních soustav spadajících pod bod 1 písm. g) přílohy II je projekt určen pro zařízení a vybavení vysokého a středně vysokého napětí a zahrnuje provozovatele přenosových soustav, provozovatele přenosových a distribučních soustav nebo provozovatele distribučních soustav alespoň ze dvou členských států. Projekt může zahrnovat pouze provozovatele distribučních soustav za předpokladu, že pocházejí alespoň ze dvou členských států a že je zajištěna interoperabilita. Projekt splňuje alespoň dvě z následujících kritérií: zahrnuje 50 000 uživatelů, výrobců, spotřebitelů nebo samovýrobců elektřiny, zachycuje oblast spotřeby odpovídající nejméně 300 gigawatthodinám ročně, nejméně 20 % spotřeby elektřiny spojené s projektem, pochází z proměnlivých obnovitelných zdrojů nebo snižuje energetickou izolaci nepropojených soustav v jednom nebo více členských státech. Projekt nemusí zahrnovat společnou fyzickou hranici. U projektů týkajících se malých izolovaných soustav ve smyslu čl. 2 bodu 42 směrnice (EU) 2019/944, včetně ostrovů, se tyto úrovně napětí rovnají nejvyšší hodnotě napětí v relevantní elektrizační soustavě;

- e) u přepravy vodíku projekt **umožňuje přenos vodíku přes hranice dotčených členských států nebo** zvyšuje stávající kapacitu přeshraniční přepravy vodíku na hranici mezi dvěma členskými státy nejméně o 10 % ve srovnání se situací před uvedením projektu do provozu, a důvěryhodně prokazuje, že je nezbytnou součástí plánované přeshraniční vodíkové sítě a podává dostatečný důkaz o stávajících plánech a spolupráci se sousedními zeměmi a provozovateli sítí, nebo v případě projektů, které snižují energetickou izolaci nepropojených soustav v jednom nebo více členských státech, je účelem projektu přímo či nepřímo zásobovat nejméně dva členské státy;
- f) u zařízení pro skladování nebo příjem vodíku uvedených v bodě 2 přílohy II je cílem projektu přímo či nepřímo zásobovat nejméně dva členské státy;
- g) u elektrolyzérů projekt poskytuje instalovaný výkon minimálně [...] **150 MW** poskytovaný jediným elektrolyzérem nebo souborem elektrolyzérů, jež jsou součástí jediného a koordinovaného projektu a přináší výhody přímo nebo nepřímo alespoň dvěma členskými státy;
- h) u přenosu energie vyrobené z obnovitelných zdrojů na moři má projekt sloužit k přenosu elektřiny z míst na moři s kapacitou minimálně 500 MW a umožňovat přenos elektřiny do elektrizačních soustav konkrétního členského státu na pevnině **nebo na moři**, a zvyšovat tak množství elektřiny z obnovitelných zdrojů, jež je dostupné na vnitřním trhu. Projekt je rozvíjen **zejména** v [...] oblastech s nízkým rozšířením elektřiny z obnovitelných zdrojů na moři a prokazuje významný pozitivní dopad na cíle Unie v oblasti energetiky a klimatu a její cíl klimatické neutrality do roku 2050;
- i) u projektů oxidu uhličitého se projekt využívá k přepravě, případně k ukládání [...] oxidu uhličitého pocházejícího alespoň ze dvou členských států.

- 2) Projekt ve společném zájmu s významným přeshraničním dopadem je projekt, který splňuje následující podmínky:
- a) u projektů ve společném zájmu týkajících se kategorie uvedené v bodě 1 písm. a), d) a h) přílohy II projekt zvyšuje čistou přenosovou kapacitu na hranici daného členského státu se třetí zemí a přináší významné výhody alespoň dvěma zemím, kterých se projekt přímo nebo nepřímo týká;
 - b) u projektů ve společném zájmu v kategorii stanovené v bodě 2 písm. a) přílohy II projekt v oblasti vodíku umožňuje přepravu vodíku přes hranici členského státu se třetí zemí a prokazuje, že přináší významné výhody nejméně dvěma zemím, kterých se projekt přímo nebo nepřímo týká;
 - c) u projektů ve společném zájmu v kategorii stanovené v bodě 4 přílohy II mohou projekt využít nejméně dva členské státy a třetí země k přepravě a uložení [...] oxidu uhličitého.
 - d) **u projektů ve společném zájmu týkajících se kategorie uvedené v bodě 5 přílohy II se projekty musí realizovat na stávajících propojovacích vedeních mezi Unií a smluvními stranami Energetického společenství nebo třetími zeměmi, zvyšovat energetickou bezpečnost alespoň v jednom členském státě a jedné smluvní straně Energetického společenství nebo třetí zemí, být zahrnuty do plánů rizikové připravenosti vypracovaných dotčenými členskými státy podle nařízení o rizikové připravenosti a zahrnovat alespoň dva provozovatele přenosových soustav z alespoň jednoho členského státu a jedné smluvní strany Energetického společenství nebo třetí země.**

3) Pokud jde o projekty spadající do kategorií energetické infrastruktury uvedených v bodě 1 písm. a), b), c), d), f) a h) přílohy II, jsou kritéria uvedená v článku 4 hodnocena takto:

- a) **snížení emisí skleníkových plynů, zejména přenosem proměnlivé energie** z obnovitelných zdrojů do hlavních míst spotřeby a úložišť posuzovaných v souladu s analýzou provedenou v rámci nejnovějšího dostupného desetiletého plánu rozvoje elektrické sítě pro celou Unii, zejména:
 - i) u přenosu elektřiny stanoveného v bodě 1 písm. a), b), d), f) a h) přílohy II na základě odhadu rozsahu kapacity na výrobu energie z obnovitelných zdrojů energie a **nízkouhlíkových zdrojů energie** (na základě technologií a v MW), které jsou na základě projektu propojeny a přenášeny, v porovnání s rozsahem plánované celkové výrobní kapacity elektřiny z těchto typů obnovitelných a **nízkouhlíkových zdrojů energie** v dotčeném členském státě v souladu s integrovanými vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu předloženými členskými státy v souladu s nařízením (EU) 2018/1999, **jakož i posouzení omezení výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, kterým se podařilo předejít;**
 - ii) u ukládání energie stanoveného v bodě 1 písm. c) přílohy II na základě porovnání nové kapacity poskytované v rámci projektu se stávající celkovou kapacitou stejné technologie pro ukládání v analyzované oblasti stanovené v příloze V;

- b) integrace trhu, hospodářská soutěž a pružnost systému posuzované v souladu s analýzou provedenou v rámci nejnovějšího dostupného desetiletého plánu rozvoje elektrické sítě pro celou Unii, zejména:
- i) u přeshraničních projektů, včetně projektů reinvestičních, podle výpočtu dopadu na schopnost sítě přenášet toky energií v obou směrech měřeného na základě množství energie (v MW) a jejich příspěvku k dosažení cíle propojení, a u projektů s významným přeshraničním dopadem podle výpočtu dopadu na schopnost sítě přenášet toky energií na hranicích mezi příslušnými členskými státy, mezi příslušnými členskými státy a třetí zemí nebo v rámci jednotlivých členských států a na vyrovnávání nabídky a poptávky a provoz sítě v příslušných členských státech;
 - ii) u oblasti analýzy definované v příloze V podle hodnocení dopadu z hlediska nákladů na výrobu a přenos energie v rámci celého systému a vývoje a sbližování tržních cen u daného projektu podle různých scénářů plánování, a to zejména s ohledem na změny v důsledku odlišného ekonomického přínosu;
- c) bezpečnost dodávek, interoperabilita a bezpečný provoz systému posuzované v souladu s analýzou provedenou v rámci nejnovějšího dostupného desetiletého plánu rozvoje elektrické sítě pro celou Unii, zejména pomocí hodnocení dopadu projektu na předpokládanou ztrátu zatížení v analyzované oblasti uvedené v příloze V z hlediska přiměřenosti výroby a přenosu u souboru období s charakteristickým zatížením s ohledem na očekávané změny extrémních povětrnostních klimatických jevů a jejich dopad na odolnost infrastruktury. Případně se posuzuje dopad projektu na nezávislou a spolehlivou kontrolu provozu a služeb systému [...];

- d) **náležitě se zohlední zvláštní situace, jíž čelí okrajové a ostrovní členské státy s omezenými fyzickými možnostmi propojení s jinými členskými státy EU, měřeno v souladu s analýzou provedenou v rámci nejnovějšího dostupného desetiletého plánu rozvoje elektrické sítě pro celou Unii.**

4) Pokud jde o projekty spadající do kategorií energetické infrastruktury uvedených v bodě 1 písm. g) přílohy II, jsou kritéria uvedená v článku 4 hodnocena takto:

- a) úroveň udržitelnosti měřená posouzením rozsahu schopnosti sítí připojovat a přenášet variabilní energii z obnovitelných zdrojů;
- b) bezpečnost dodávek měřená posouzením úrovně ztrát v distribučních nebo přenosových sítích, případně v obou sítích, procenta využití (tj. průměrné zátěže) prvků elektrické sítě, dostupnosti prvků sítě (ve vztahu k plánované a neplánované údržbě) a jejího dopadu na výkonnost sítí a na délku trvání a četnost přerušení dodávek, včetně výpadků souvisejících s klimatem;
- c) integrace trhu měřená posouzením míry využití inovací v provozu systémů, **propojení a snížení energetické izolace [...]** a také úrovně integrace jiných odvětví a usnadnění nových obchodních modelů a struktur trhu;
- d) bezpečnost sítě, flexibilita a kvalita dodávek měřené posouzením inovativního přístupu k flexibilitě systému, kybernetické bezpečnosti, efektivní provozuschopnosti mezi provozovateli přenosových soustav a provozovateli distribučních soustav, kapacity pro integraci odezvy strany poptávky, ukládání, opatření v oblasti energetické účinnosti, nákladově efektivního využití digitálních nástrojů a IKT pro účely monitorování a kontroly, stability elektrického systému a kvality dodávaného napětí.

- 5) Pokud jde o projekty spadající do kategorie energetické infrastruktury uvedené v bodě 5[...] **písm. a)** [...] a **b)** přílohy II, jsou kritéria uvedená v článku 4 hodnocena takto:
- a) bezpečnost dodávek měřená procentem využití (tj. průměrnou zátěží) prvků elektrické sítě; dostupnost prvků sítě a její dopad na výkonnost sítí; doba trvání a četnost přerušení, včetně narušení fungování souvisejících s klimatem;
 - b) bezpečnost sítě, měřená posouzením schopnosti předcházet významným incidentům prostřednictvím fyzických opatření a opatření v oblasti kybernetické bezpečnosti.
- 6) Pokud jde o projekty v oblasti vodíku spadající do kategorií energetické infrastruktury uvedených v bodě 2 přílohy II, jsou kritéria uvedená v článku 4 hodnocena takto:
- a) udržitelnost měřená na základě přispění projektu ke snížení emisí skleníkových plynů v různých koncových aplikacích v těžko dekarbonizovatelných odvětvích, jako je průmysl nebo doprava; flexibilita a možnosti sezónního skladování elektrické energie z obnovitelných zdrojů, nebo integrace vodíku z obnovitelných a nízkouhlíkových zdrojů s cílem zohlednit potřeby trhu a prosazovat využívání vodíku z obnovitelných zdrojů s **cílem dosáhnout cílů Unie**;
 - b) integrace a interoperabilita trhu měřené na základě výpočtu přidané hodnoty projektu z hlediska integrace oblastí trhu a cenové konvergence a z hlediska celkové pružnosti systému;
 - c) bezpečnost dodávek a flexibilita měřené na základě výpočtu přidané hodnoty projektu z hlediska odolnosti, diverzity a flexibility dodávek vodíku;
 - d) hospodářská soutěž měřená posouzením přínosu daného projektu pro diverzifikaci včetně usnadnění přístupu k domácím zdrojům dodávek vodíku.

- 7) Pokud jde o projekty v oblasti elektrolyzérů spadající do kategorie energetické infrastruktury uvedené v bodě 3 přílohy II, jsou kritéria uvedená v článku 4 hodnocena takto:
- a) udržitelnost měřená na základě **snížení emisí skleníkových plynů a** posouzení podílu vodíku z obnovitelných zdrojů nebo nízkouhlíkového vodíku, a to zejména z obnovitelných zdrojů, splňujícího kritéria stanovená v bodě 3 písm. a) bodě ii) přílohy II integrovaného do sítě nebo na základě odhadu míry využití syntetických paliv tohoto původu [...] v **zájmu dosažení cílů Unie**;
 - b) bezpečnost dodávek měřená na základě posouzení jeho příspěvku k bezpečnosti, stabilitě a efektivitě provozu sítě, mimo jiné posouzením omezení výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, kterým se podařilo předejít;
 - c) umožnění služeb flexibility, jako je odezva strany poptávky a ukládání energie usnadněním integrace inteligentního energetického systému vytvořením propojení s jinými energetickými nosiči a odvětvími, měřené na základě hodnocení úspor nákladů umožněných v připojených energetických odvětvích a systémech, jako jsou plynárenské, vodíkové, energetické a tepelné sítě a odvětví dopravy a průmyslu.
- 8) Pokud jde o infrastrukturu pro oxid uhličitý spadající do kategorií energetické infrastruktury uvedených v bodě 4 přílohy II, jsou kritéria uvedená v článku 4 hodnocena takto:

- a) udržitelnost měřená na základě posouzení celkového očekávaného snížení emisí skleníkových plynů během celého životního cyklu projektu a neexistence **životaschopných** alternativních technologických řešení, jako je mimo jiné energetická účinnost [...], za účelem dosažení stejného snížení emisí skleníkových plynů, jako je množství oxidu uhličitého, které má být zachyceno v připojených průmyslových zařízeních za srovnatelných nákladů ve srovnatelném časovém rámci, při čemž se podle potřeby přihlédne k emisím skleníkových plynů z energie nezbytné pro zachycení, přepravu a ukládání oxidu uhličitého, a to s ohledem na infrastrukturu, včetně případného dalšího možného budoucího využití;
- b) odolnost a bezpečnost měřené posouzením bezpečnosti infrastruktury;
- c) zmírnění environmentální zátěže a rizika prostřednictvím trvalé neutralizace oxidu uhličitého.

PŘÍLOHA V

ANALÝZA NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ ENERGETICKÉHO SYSTÉMU V CELÉ ŠÍŘI

Metodiky analýzy nákladů a přínosů vypracované sítí ENTSO pro elektřinu a sítí ENNOH jsou vzájemně konzistentní a současně zohledňují specifika jednotlivých odvětví. Metodiky harmonizované a transparentní analýzy nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři z hlediska projektů na seznamu Unie jsou jednotné pro všechny kategorie infrastruktury, ledaže jsou odpovídajícím způsobem odůvodněny specifické prvky. Zabývají se náklady v širším smyslu (včetně externalit) s ohledem na cíle Unie v oblasti energetiky a klimatu a její cíl klimatické neutrality do roku 2050 a splňují následující zásady:

- 1) Oblast analýzy jednotlivých projektů zahrnuje všechny členské státy a třetí země, na jejichž území je projekt situován, všechny přímo sousedící členské státy a všechny ostatní členské státy, ve kterých bude mít projekt významný dopad. Za tímto účelem sít' ENTSO pro elektřinu a sít' ENNOH spolupracují se všemi příslušnými provozovateli systémů v příslušných třetích zemích. V případě projektů spadajících do kategorie energetické infrastruktury uvedené v bodě 3 přílohy II sít' ENTSO pro elektřinu a sít' ENNOH spolupracují s předkladatelem projektu, a to i tehdy, není-li provozovatelem soustavy;
- 2) každá analýza nákladů a přínosů obsahuje v příslušných případech analýzu citlivosti souboru vstupních údajů, včetně nákladů na výrobu a nákladů souvisejících se skleníkovými plyny, jakož i předpokládaný vývoj poptávky a nabídky, a to i pokud jde o obnovitelné zdroje energie, a včetně flexibility obou těchto aspektů, a dostupnost ukládání energie, datum uvedení jednotlivých projektů v téže analyzované oblasti do provozu, klimatické dopady a další relevantní parametry;
- 3) metodiky vymezí analýzu, která má být provedena, na základě souboru relevantních víceoborových vstupních údajů posouzením dopadu v situaci, kdy bude realizován jednotlivý projekt, a v situaci, kdy realizován nebude, a zahrnuje relevantní informace o vzájemné provázanosti s jinými projekty;

- 4) metodiky určí pokyny pro modelování rozvoje a využívání energetické sítě a trhu nezbytné pro provedení analýzy nákladů a přínosů. Modelování umožní úplné posouzení hospodářských přínosů, včetně integrace trhu, bezpečnosti dodávek, **odolnosti** a hospodářské soutěže, jakož i odstranění energetické izolace, sociálních, environmentálních a klimatických dopadů, včetně meziodvětvových dopadů. Metodika je plně transparentní a obsahuje také podrobné informace o tom, proč a jak se vypočítávají přínosy a náklady, a o jaké přínosy a náklady se jedná;
- 5) metodiky objasňují, jak je zásada „energetická účinnost v první řadě“ uplatňována ve všech krocích desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii;
- 6) metodiky objasňují, že projekt nebude bránit rozvoji a zavádění obnovitelných zdrojů energie;
- 7) metodiky zajistí určení členských států, na které má projekt čistý pozitivní dopad, příjemců, členských států, na něž má projekt čisté negativní dopady, a subjektů, které ponesou náklady, což mohou být jiné členské státy než ty, na jejichž území je infrastruktura vybudována;

- 8) metodiky berou v úvahu alespoň kapitálové výdaje, výdaje na provoz a údržbu, jakož i náklady vzniklé pro související soustavu v průběhu celého technického životního cyklu projektu, jako jsou náklady na vyřazení z provozu a na nakládání s odpady, včetně externích nákladů. Metodiky poskytnou vodítka ohledně diskontních sazeb, technického životního cyklu a zbytkové hodnoty, které mají být při výpočtech použity. Dále zahrnují povinnou metodiku pro výpočet poměru přínosů a nákladů a čisté současné hodnoty, jakož i rozlišení přínosů podle úrovně spolehlivosti metod jejich odhadu. Zohlední se rovněž metody výpočtu klimatických a environmentálních dopadů projektů a přínos k plnění cílů Unie v oblasti energetiky, jako je rozšíření obnovitelných zdrojů energie, energetická účinnost a propojení;
- 9) metodiky zajistí, aby opatření pro přizpůsobení se změně klimatu přijatá u každého projektu byla posouzena a odrážela náklady na emise skleníkových plynů a aby posouzení bylo spolehlivé a v souladu s jinými politikami Unie s cílem umožnit srovnání s jinými řešeními, jež novou infrastrukturu nevyžadují.

PŘÍLOHA VI

OBECNÉ ZÁSADY TRANSPARENTNOSTI A ÚČASTI VEŘEJNOSTI

- 1) Příručka postupů podle čl. 9 odst. 1 obsahuje alespoň:
 - a) vymezení příslušných právních předpisů, z nichž vycházejí rozhodnutí a stanoviska týkající se různých typů relevantních projektů společného zájmu, včetně práva v oblasti životního prostředí;
 - b) seznam příslušných rozhodnutí a stanovisek, která je nutno získat;
 - c) název a kontaktní údaje příslušného orgánu, dalších dotčených orgánů a dotčených hlavních zúčastněných stran;
 - d) pracovní postupy popisující jednotlivé fáze procesu včetně orientačního časového rámce a stručný přehled fází rozhodovacího procesu u různých typů příslušných projektů společného zájmu;
 - e) informace o rozsahu, struktuře a úrovni podrobnosti dokumentů, které mají být předloženy spolu s žádostí o rozhodnutí, včetně kontrolního seznamu;
 - f) fáze a prostředky umožňující účast široké veřejnosti na tomto procesu;

- g) způsob, kterým musí příslušný orgán, další dotčené orgány a předkladatel projektu prokázat, že byla zohledněna stanoviska vyjádřená při veřejné konzultaci, například tím, že ukáže, jaké změny byly provedeny v umístění a koncepci projektu, nebo poskytne důvody, proč taková stanoviska nebyla zohledněna;
- h) překlady jejího obsahu do angličtiny a [...] jazyků **relevantních** sousedních členských států mají být v maximální možné míře prováděny v koordinaci s [...] **nimi**.

2) V podrobném harmonogramu podle čl. 10 odst. 8 se uvede alespoň následující:

- a) rozhodnutí a stanoviska, která je nutno získat;
- b) pravděpodobně dotčené orgány, zúčastněné strany a veřejnost;
- c) jednotlivé etapy tohoto postupu a jejich trvání;
- d) hlavní cíle, jichž má být dosaženo, a příslušné termíny z hlediska komplexního rozhodnutí, které má být přijato;
- e) zdroje plánované orgány a případně další potřebné zdroje.

3) Aniž by byly dotčeny požadavky na veřejné konzultace podle práva v oblasti životního prostředí a **při zohlednění vnitrostátních správních postupů** je pro zvýšení účasti veřejnosti v povolovacím postupu a předběžného zajištění informací pro veřejnost a dialogu s ní nutno uplatnit tyto zásady:

- a) zúčastněné strany ovlivněné projektem společného zájmu včetně příslušných celostátních, regionálních a místních orgánů, vlastníků půdy a občanů žijících v blízkosti tohoto projektu, široké veřejnosti a jejích sdružení, organizací nebo skupin jsou v rané fázi, kdy je stále ještě možné zohlednit potenciální obavy veřejnosti, rozsáhlým způsobem informovány a konzultovány otevřeným a transparentním způsobem a za účasti všech stran. Pokud je to vhodné, příslušný orgán aktivně podporuje aktivity prováděné předkladatelem projektu;
- b) příslušné orgány zajistí v případech, kdy to bude možné, sloučení postupů veřejných konzultací pro projekty společného zájmu, včetně veřejných konzultací již vyžadovaných na základě vnitrostátních právních předpisů. Každá veřejná konzultace se týká všech předmětů vztahujících se k příslušné fázi řízení, přičemž jeden předmět vztahující se k příslušné fázi řízení nelze řešit v rámci více než jedné veřejné konzultace; jedna veřejná konzultace se však může konat na více než jednom zeměpisném místě. Předměty veřejné konzultace jsou jasně uvedeny v oznámení o veřejné konzultaci;
- c) vznášet připomínky a námitky je přípustné pouze v období od zahájení veřejných konzultací do uplynutí termínu uzávěrky;
- d) navrhovatelé projektů zajistí, aby konzultace probíhaly v období, které umožňuje otevřené a inkluzivní zapojení veřejnosti.

- 4) Koncepce účasti veřejnosti obsahuje minimálně informace o:
- a) dotčených a oslovených zúčastněných stranách;
 - b) plánovaných opatřeních, s obecným uvedením návrhů dat a míst konání zvláštních schůzek;
 - c) časové ose;
 - d) lidských zdrojích přidělených na různé úkoly.
- 5) V rámci veřejné konzultace, která má být provedena před podáním dokumentace žádosti, příslušné strany minimálně:
- a) zveřejní informační brožuru v elektronické a případně i v tištěné podobě v rozsahu maximálně 15 stran, která bude obsahovat jasný a výstižný nástin popisu a účelu a předběžný časový harmonogram projektu, vnitrostátní plán rozvoje sítí zohledňující alternativní možnosti, typy a charakteristiky potenciálního dopadu včetně dopadu přeshraniční povahy a možná opatření ke zmírnění rizik, přičemž taková informační brožura se má zveřejnit před zahájením konzultací a má v ní být uveden seznam internetových adres webových stránek projektu společného zájmu, na který odkazuje čl. 9 odst. 7, platforma pro transparentnost podle článku 23 a příručka postupů podle bodu 1 této přílohy;
 - b) zveřejní informace o konzultaci na internetových stránkách projektu společného zájmu uvedených v čl. 9 odst. 7, na vývěskách úřadů místních správ a alespoň v jednom, případně ve dvou místních sdělovacích prostředcích;

- c) písemnou nebo elektronickou formou pozvou dotčené zúčastněné strany, sdružení, organizace a skupiny na zvláštní jednání, na nichž se projednají vznesené obavy.
- 6) Na internetových stránkách uvedených v čl. 9 odst. 7 písm. jsou zveřejněny alespoň následující informace:
- a) datum poslední aktualizace internetových stránek projektu;
 - b) překlady jejich obsahu do angličtiny a všech jazyků členských států, jichž se projekt týká nebo na které má významný přeshraniční dopad v souladu s bodem 1 přílohy IV;
 - c) informační brožura uvedená v bodě 5, doplněná nejnovějšími údaji o projektu;
 - d) netechnický a pravidelně aktualizovaný souhrn, který odráží aktuální stav projektu, včetně zeměpisných informací, a v případě aktualizace jasně vyznačí změny v předchozích verzích;
 - e) prováděcí plán uvedený v čl. 5 odst. 1, doplněný nejnovějšími údaji o projektu;
 - f) finanční prostředky vyčleněné a uhrazené Unií na daný projekt;
 - g) plánování projektu a veřejných konzultací s jasným uvedením dat a míst veřejných konzultací a jednání a předpokládaných předmětů relevantních pro tato jednání;
 - h) kontaktní údaje za účelem získání dalších informací nebo dokumentů;
 - i) kontaktní údaje za účelem předávání připomínek a námitek v průběhu veřejných konzultací.

PŘÍLOHA VII

ZPRÁVY O ZJIŠŤOVÁNÍ POTŘEB INFRASTRUKTURY

Rámcová metodika vypracovaná agenturou ACER pro zjišťování potřeb infrastruktury sítí ENTSO pro elektřinu a sítí ENNOH zajistí, aby zprávy o zjišťování potřeb infrastruktury uvedené v článku 12 splňovaly následující zásady:

- 1) Vychází z ústředního scénáře podle článku 11 tohoto nařízení a v případě potřeby se doplní o další posouzení s využitím [...] **analýz citlivosti** v rámci ústředního scénáře.
- 2) Řídí se meziodvětvovým a integrovaným přístupem, který zohledňuje vzájemné vazby mezi odvětvími elektřiny, vodíku a plynu a případně i odvětvím dálkového vytápění a CO₂.
- 3) Zajišťují, aby byly potřeby zjištěny analýzou nejefektivnějšího společného přispění řešení elektrické a vodíkové sítě, včetně bezdrátových řešení, nefosilní flexibility nebo jiných alternativ k rozšiřování soustavy, s cílem dosáhnout optimální energetické sítě pro splnění cílů a úkolů v oblasti energetiky a klimatu. Optimální energetická síť by měla rovněž zajistit bezpečnost dodávek a vést k vyšší integraci trhu a konkurenceschopnosti evropského průmyslu prostřednictvím většího sblížení cen mezi příslušnými trhy a nabídkovými zónami a vyšší úrovně propojitelnosti elektrizačních sítí.
- 4) Zabývají se střednědobým [...] a dlouhodobým [...] časovým horizontem v **souladu s časovým rámcem scénáře na základě** realistické výchozí sítě pro každý časový horizont, přičemž zjišťují potřeby na hranicích členských států a na vnitrostátní úrovni, pokud mají přeshraniční význam, a zohledňují rovněž vývoj infrastruktury ve třetích zemích v souladu s prioritami politiky EU.

- 5) Odráží evropskou perspektivu tím, že nejprve určí přeshraniční potřeby, které povedou ke zjištění možných potřeb posílení infrastruktury na vnitrostátní úrovni.
- 6) Poskytují dostatečnou úroveň podrobnosti a granularity, aby bylo možné řádně zvážit současná a budoucí omezení sítě a následně určit potřeby infrastruktury na regionální i celostátní úrovni. Poskytují rovněž jasné informace o investicích nezbytných k odstranění nedostatků v infrastruktuře a o kumulativních přínosech těchto investic pro energetický systém.
- 7) V oblasti elektřiny zvažují řešení založená na infrastruktuře a bezdrátová řešení, přičemž náležitě zohledňují potenciál a využití nefosilní flexibility, včetně skladování, což by vedlo k optimálnějšímu energetickému systému. Srovnání potřeb s projekty předloženými k zařazení do desetiletého **plánu** rozvoje sítě v Unii je doplněno vysvětlením, jak byla zohledněna bezdrátová řešení, nefosilní flexibilita nebo jiné alternativy k rozšiřování soustavy.
- 8) Jsou výsledkem transparentního procesu založeného na spolehlivých nástrojích a údajích, který vyžaduje aktuální a ověřené předpoklady nákladů. V této souvislosti používají jasná a kvantifikovatelná kritéria pro nastavení výchozí sítě. Do poskytování podkladů i do ověřování výsledků prostřednictvím konzultačního procesu, který je strukturován tak, aby umožnil zohlednění připomínek, jsou zapojeny klíčové relevantní zúčastněné strany.
- 9) Poskytují konkrétní a kvantifikované výsledky, které umožňují měřit rozsah potenciálních nedostatků infrastruktury na konkrétních místech, a to jak s ohledem na bezdrátová řešení, tak na novou infrastrukturu. Za tímto účelem by zjištěné potřeby měly účastníkům trhu naznačit hlavní nedostatky přeshraniční přenosové infrastruktury, včetně vnitřní infrastruktury s významným přeshraničním dopadem, které je třeba [...] řešit.
